

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

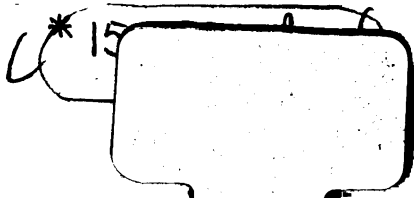
Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

100 A 35.

Indian Institute, Oxford.

The Malan Library

CR N 8

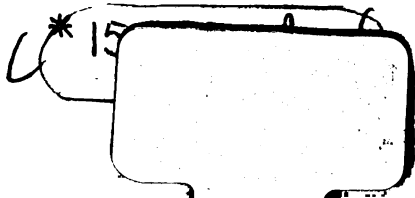

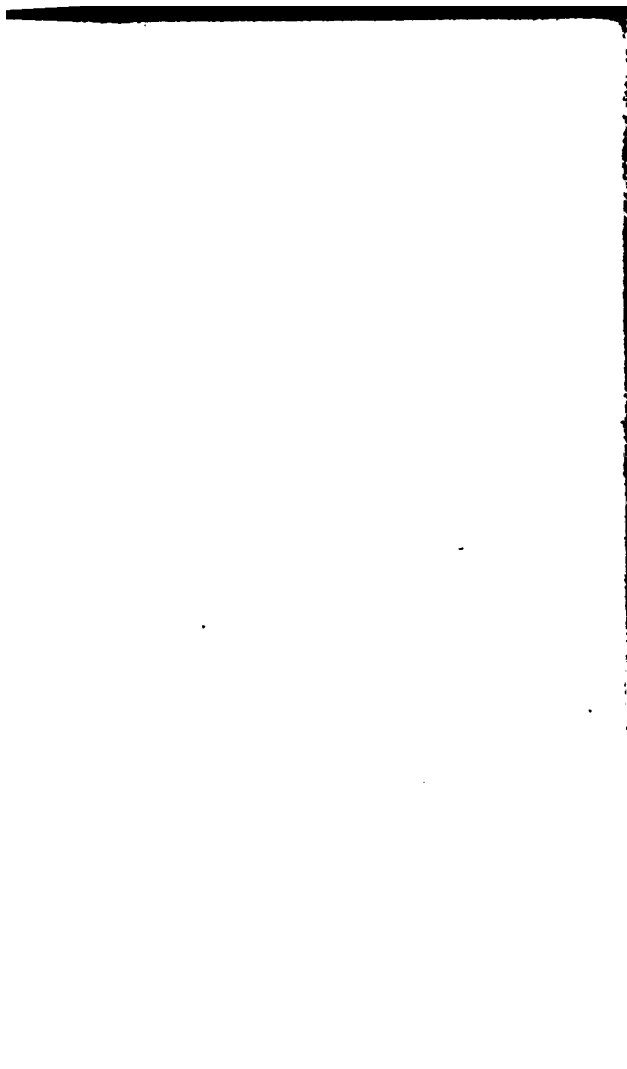
100 A 35.

Indian Institute, Oxford.

The Malan Library

CR N 8

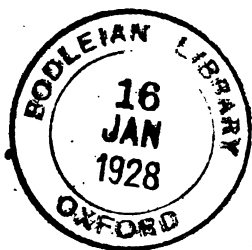
HIPPOCRATIS APHORISMI.

AD OPTIMORUM LIBRORUM
FIDEM ACCURATE EDITI.

CUM INDICE VERHOOGDIANO
LOCUPLETISSIMO

BEROLINI MDCCCXXII.
SUMTIBUS THEOD. CHR. FRIDER. ENSLIN.
PARISIIS ET LONDINI,
APUD TREUTTEL ET WURTZ.

BIBLIOPOLA LECTORI.

Trado tibi L. B. splendidissimum
medicinae monumentum, nuperis
castigationibus eleganter expolitum.
Post praeclaram priorum editorum
operam nihil paene reliquum fuit,
quam ut Hippocratis aphorismi, lu-
centes litterarum medicarum veluti
stellae, ad Ionicae dialecti integri-
tatem restituerentur. Quod quidem
Bosquillonio optime contigisse
notum est, viro quondam pereru-
dito ac graecae antiquitatis gnaris-
simo, quem praematura mors reipu-
blica litterariae eripuit. Ad huius

igitur viri editionem haec nostra maxime respondet adiectis nonnullis tam in graeco textu, quam in versione emendationibus. Locos librorum Hippocraticorum parallellos a prioribus parum accurate collatos iure omisimus, quoniam erudito lectori nullam vel certe perexiguam utilitatem praestant. Ne quid autem temere praetermissum videatur, indicem Verhoofdianum quam exactissime excudendum curavimus.

Berolini Mense Maio A. MDCCCXXII.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ

ΚΩΟΤ

ἈΦΟΡΙΣΜΟΙ.

HIPPOCRATIS

COI

APHORISMI.

ἸΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ

ΚΩΟΤ

ἈΦΟΡΙΣΜΟΙ.

ΤΜΗΜΑ ΠΡΩΤΟΝ.

Α.

Ὁ βίος βραχύς, ἡ δὲ τέχνη μακρὴ, ὁ δὲ καιρὸς ὀξύς, ἡ δὲ πείρα σφαλερὴ, ἡ δὲ κρίσις χαλεπὴ. δεῖ δὲ οὐ μόνον ἐωϋτὸν παρέχειν τὰ δέοντα ποιεῖντα, ἀλλὰ καὶ τὸν νοσέοντα, καὶ τοὺς παριόντας, καὶ τὰ ἐξωθεῖν.

β'. Ἐν τῇσι ταραχῇσι τῆς κοιλίης, καὶ τοῖσιν ἐμέτοισι τοῖσιν αὐτομάτως γινομένοιςιν, ἦν μὲν οἷα δεῖ καθαίρεσθαι καθαίρωνται, ξυμφέρει τε καὶ ἐνφύρως φέρουσι· ἦν δὲ μὴ, τούναντίον. οὕτω δὲ καὶ ἡ κενεαγγηΐη, ἡ μὲν οἷη δεῖ γίνεσθαι, γίνηται, ξυμφέρει τε καὶ ἐνφύρως φέρουσι· ἦν δὲ μὴ, τούναντίον. ἐπιβλέπειν οὖν δεῖ καὶ χῶ-

HIPPOCRATIS

COI

APHORISMI.

SECTIO PRIMA.

I.

Vita brevis, ars longa, occasio praeceps, experientia fallax, iudicium difficile. Neque vero seipsum tantum ad ea, quae facto opus sunt, praestare oportet, sed et aegrum, et praesentes, et externa.

2. In alvi perturbationibus, et vomitibus sponte evenientibus, si qualia oportet purgari, purgentur, conducit, et facile tolerant: sin minus, contra. Perinde vasorum inanitio si, qualis debet, fiat, conducit et facile tolerant: sin minus, contra. Considerare igitur oportet, et regionem, et tempestatem, et aetatem, et

ρην, καὶ ὤρην, καὶ ἡλικίην, καὶ νούσους ἐν
ῆσι δεῖ, ἥ οὐ.

γ'. Ἐν τοῖσι γυμναστικοῖσι αἱ ἐπ' ἄκρον
εὐεξίαι σφαλεραί, ἣν ἐν τῷ ἐσχάτῳ ἔωσι·
οὐ γὰρ δύνανται μένειν ἐν τῷ ὕτῳ, οὐδὲ
ἀντρεμέειν. ἐπεὶ δὲ οὐκ ἀρτεμίουσιν, οὐδέ
τι δύνανται ἐπὶ τὸ βέλτιον ἐπιδιδύναι, λεί-
πεται οὖν ἐπὶ τὸ χεῖρον. τουτέστιν οὖν εἵνε-
κεν τὴν εὐεξίην λύειν ξυμφέροι μὴ βραδέως,
ἵνα πάλιν ἀρχὴν ἀναθρέψεως λάβῃ τὸ σω-
μα. μηδὲ τὰς ξυμπτώσεας εἰς τὸ ἔσχατον
ἄγειν· σφαλερὸν γάρ· ἀλλὰ ὑκοίη ἂν ἡ φύ-
σις ἔξ τοῦ μέλλοντος ὑπομένειν, εἰς τοῦτο
ἄγειν. ὡσαύτως δὲ καὶ αἱ κενώσεις αἱ εἰς τὸ
ἔσχατον ἄγουσαι, σφαλεραί· καὶ πάλιν αἱ
ἀναθρέψεις αἱ ἐν τῷ ἐσχάτῳ ἐοῦσαι, σφα-
λεραί.

δ'. Λι' λεπταὶ καὶ ἀκριβέες διαίται, καὶ
ἐν τοῖσι μακροῖσιν οἰεὶ πάθεισι, καὶ ἐν τοῖ-
σιν ὀξέσι, οὐ μὴ ἐνδέχεται, σφαλεραί. αἱ
εἰς τὸ ἔσχατον λεπτότητος ἀπιγμέναι διαίται,
χαλεπαί. καὶ πάλιν αἱ πληρώσεις αἱ εἰς τὸ
ἔσχατον ἀπιγμέναι, χαλεπαί.

morbos in quibus haec fieri conveniat, nec ne.

3. Bona exercitantium valetudo ad summum progressa, periculosa est, si in extremo fuerit: non potest enim in eodem persistere, neque quiescere. Cum vero non quiescat, neque possit in melius proficere, reliquum est, ut in deterius labatur. His igitur de causis pleniorum corporis habitum haud cunctanterolvere expedit, quo corpus rursus refectionis initium sumat. Neque tamen extenuationes ad extremum perducendae, periculosum enim: sed qualis fuerit ejus qui sustinere debet natura, eo usque ducendae. Eadem vero ratione inanitiones ad extremum deductae periculosae; contraque refectiones ad summum progressae, periculosae.

4. Tenuis et exacta victus ratio, cum in morbis longis semper, tum in acutis, ubi non admittitur, parum tuta est. Victus qui ad summam pervenit tenuitatem, gravis; contraque repletiones ad extremum perductae, graves sunt.

ε'. Ἐν τῇσι λεπτῇσι διαίτησι ἀμαρτάνουσι οἱ νοσέοντες, διὸ μᾶλλον βλάπτονται. πᾶν γὰρ ὃ ἂν γίνηται, μέγα γίνεται μᾶλλον, ἢ ἐν τῇσιν ὀλίγον ἀδροτέρησι διαίτησι. διὰ τοῦτο καὶ τοῖσι ὑγιαίνουσι σφαλεραὶ αἱ πάνυ λεπταί, καὶ καθεστηκῦναι, καὶ ἀκριβέες δίδονται, ὅτι τὰ ἀμαρτανόμενα χαλεπώτερον φέρουσι. διὰ τοῦτο οὖν αἱ λεπταὶ καὶ ἀκριβέες δίδονται, σφαλεραὶ ἐς τὰ πλείιστα τῶν σμικρὸν ἀδροτέρων.

ς'. Ἐς δὲ τὰ ἔσχατα νοσήματα, αἱ ἔσχαται θεραπεύηται ἐς ἀκριβητῆν κράτισται.

ζ'. Ὅκου μὲν οὖν κἀτοξὺ τὸ νοῦσημα, ἀντίκα τοὺς ἐσχάτους πόνους ἔχει, καὶ τῇ ἰσχύϊως λεπτοτάτῃ διαίτῃ ἀναγκαῖον χρῆσθαι. ὅκου δὲ μὴ, ἀλλ' ἐνδέχεται ἀδρότερος διαίτην, τοσοῦτον ὑποκαταβαίνειν, ὅσον ἂν ἡ νοῦσος μαλθακωτέρῃ τῶν ἐσχάτων ἔῃ.

η'. Ὅκότεν δὲ ἀκμάζῃ τὸ νοῦσημα, τότε καὶ τῇ λεπτοτάτῃ διαίτῃ ἀναγκαῖον χρῆσθαι.

θ'. Συντεκμαίρεσθαι δὲ χρὴ καὶ τὸν νοσέοντα, εἰ ἐξαρκέσει τῇ διαίτῃ πρὸς τὴν ἀκμὴν τῆς νοῦσου, καὶ πότερον ἐκείνος ἀ-

5. In tenui victus ratione delinquant aegri, ob quod magis laeduntur. Quidquid enim contingit, gravius his fit in tenui, quam in paulo pleniore victu. Idcirco etiam sanis periculosa est valde tenuis, et certo praescripta, ac exquisita victus ratio, quoniam errata gravius ferunt. Eam igitur ob causam tenuis et exquisitus victus paulo pleniore maxima ex parte periculosior est.

6. Ad summos morbos, summae ad unguem adhibitae curationes optime valent.

7. Cum ergo morbus est peracutus, extremos protinus obtinet labores, et extreme tenuissima victus ratione necessario utendum. Cum vero non est, sed pleniorum victum habere concessum est, tam a tenui victu se subducere oportet, quantum morbus ab extremis recesserit.

8. Cum morbus in vigore fuerit, tum vel tenuissimo victu uti necesse est.

9. Considerare etiam oportet aegrotantem, an cum eo victu sufficiat ad morbi vigorem usque, an non prius ille deficiat,

πανδησει πρότερος, και οὐκ ἐξαρκέσει τῇ διαίτῃ, ἢ ἡ νοῦσος πρότερον ἀπανδησει, και ἀμβλυνεῖται.

ι'. Ὀκόσοισι μὲν οὖν αὐτίκα ἡ ἀκμὴ, αὐτίκα λεπτῶς διαιτᾶν. ὀκόσοισι δὲ ἐς ὕστερον ἡ ἀκμὴ, ἐς ἐκεῖνο και πρὸ ἐκείνου, σμικρὸν ἀφαιρετέον. ἔμπροσθεν δὲ πιωτέως διαιτᾶν, ὡς ἂν ἐξαρκέσῃ ὁ νοσέων.

ια'. Ἐν δὲ τοῖσι παροξυσμοῖσι ὑποστέλλεσθαι χρή· τὸ προστιθέναι γὰρ βλάβη. και ὀκόσα κατὰ περιόδους παροξύνεται, ἐν τοῖσι παροξυσμοῖσι ὑποστέλλεσθαι.

ιβ'. Τοὺς δὲ παροξυσμοὺς και τὰς καταστάσεις δηλώσουσι αἱ νοῦσοι, και αἱ ὥραι τοῦ ἔτους, και αἱ τῶν περιόδων πρὸς ἀλλήλας ἀντεπιδόσεις, ἣν τε κατὰ ἡμέραν, ἣν τε παρὰ ἡμέραν, ἣν τε και διὰ πλέονος χρόνον γίνωνται. ἀτὰρ και τοῖσιν ἐπιφαινομένοις, ὅσον ἐν πλευριτικοῖσι πτύελον, ἣν αὐτίκα ἐπιφαίνεται ἀρχομένου, βραχύνει· ἣν δὲ ὕστερον ἐπιφαίνεται, μακύνει. και οὖρα, και ὑποχωρήματα, και ἰδρώτες, και δύσκρι-

neque cum tali victu satis esse possit, vel prius morbus deficiat, et obtundatur.

10. Quibus igitur statim vigor adest, protinus tenuiter alendi. Quibus vero postea vigor futurus est, iis sub ipsum vigoris tempus et paulo ante, cibis subtrahendus. Antea vero uberius alendum, ut sufficiat aeger.

11. In exacerbationibus cibum subtrahere oportet: exhibere enim noxium. Et cum morbi per circuitus exacerbantur, in ipsis accessionibus cibum subtrahito.

12. Morbi, et anni tempestates, et periodorum collata inter se incrementa, sive quotidie, sive altero quoque die, sive etiam per majora intervalla fiant, paroxysmos et morborum constitutiones indicabunt. Quin etiam et ex iis quae superveniunt indicia sumuntur, velut in pleuritide laborantibus sputum, si statim circa initia, morbum brevem: si vero posterius appareat, longum futurum testatur. Urinae quoque, et alvi excrementa, et sudores, ubi apparuerint, iudicatu fa-

τα, καὶ εὐκριτα, καὶ βραχέα, καὶ μακρὰ
τὰ νοσήματα, ἐπιφαινόμενα δηλοῖ.

ιγ'. Γέροντες εὐφορώτατα νηστέην φέρου-
σι· δεύτερον, οἱ καθεστηκότες· ἥκιστα, μει-
ράκια· πάντων δὲ μάλιστα παιδιά· του-
τέων δὲ αὐτέων ἅ ἂν τύχη αὐτὰ ἐωυτέων
προθυμότερα ἔοντα.

ιδ'. Τὰ αὐξανόμενα πλείστον ἔχει τὸ ἔμ-
φυτον θερμὸν, πλείστης οὖν δέεται τρο-
φῆς· εἰ δὲ μὴ, τὸ σῶμα ἀναλίσκεται· γέ-
ρουσι δὲ ὀλίγον τὸ θερμὸν· διὰ τοῦτο ἄρα
ὀλίγων ὑπεκκαυμάτων δέονται· ὑπὸ πολ-
λῶν γὰρ ἀποσβέννυται. διὰ τοῦτο καὶ οἱ
πυρετοὶ τοῖσι γέρονσιν οὐκ ὁμοίως ὀξείες·
ψυχρὸν γὰρ τὸ σῶμα.

ιε'. Αἱ κοιλίαι χειμῶνος καὶ ἥρος, θερ-
μότεραι φύσει, καὶ ὕπνοι μακρότατοι. ἐν
ταύτησιν οὖν τῇσι ὥρησι καὶ τὰ προσάρμα-
τα πλέω δοτέον· καὶ γὰρ τὸ ἔμφυτον θερ-
μὸν πλέον ἔχει· τροφῆς οὖν πλέονος δέον-
ται. σημήιον, αἱ ἡλικίαι καὶ οἱ ἀθληταί.

ις'. Αἱ ὕγραὶ διαίται πᾶσι τοῖσι πυρεταί-
νουσι ξυμφέρουσι· μάλιστα δὲ παιδίοις,
καὶ τοῖσιν ἄλλοις τοῖς οὕτω εἰθισμένοις
διαιτᾶσθαι.

ciles vel difficiles, et breves, vel longos fore morbos indicant.

13. Senes facillime jejunium ferunt: secundum eos aetate consistentes: minimum adolescentes: omnium vero minime pueri; atque inter ipsos qui alacriores sunt.

14. Qui crescunt plurimum habent calidi innati, plurimo igitur indigent alimento, alioqui corpus absumitur. Senibus vero paucus calor, idcirco sane paucis fomitibus indigent, a multis namque extinguitur. Eandem etiam ob causam neque senibus febres perinde acutae contingunt: fridigum enim est eorum corpus.

15. Ventres hyeme et vere, natura calidissimi, somnique longissimi. His igitur temporibus copiosiora cibaria exhibenda: siquidem plurimum inest calidi innati, ideoque copiosiore indigent alimento. Quod indicant aetates et athletae.

16. Victus humidus, omnibus febricitantibus, pueris vero maxime, atque aliis qui ita vivere consueverunt, confert.

12 HIPPOCRATIS APHOR.

ιζ'. Καὶ οἷσι ἅπαξ ἢ δις, καὶ πλέω ἢ ἐλάσσω, καὶ κατὰ μέρος· δοτέον δέ τι καὶ τῷ ἔθει, καὶ τῇ ὥρῃ, καὶ τῇ χώρῃ, καὶ τῇ ἡλικίῃ.

ιη'. Θέρεος καὶ φθινοπώρου σιτία δυσφορώτατα φέρουσι· χειμῶνος, ῥῆϊστα· ἥρος, δεύτερον.

ιδ'. Τοῖσιν ἐν τῇσι περιόδοις παροξυνόμενοις μὴδὲν διδόναι, μὴδὲ ἀναγκάζειν, ἀλλὰ ἀφαιρέειν τῶν προσθέσεων πρὸ τῶν κρίσεων.

κ'. Τὰ κρινόμενα, καὶ τὰ κεκριμένα ἀρτίως, μὴ κινέειν, μὴδὲ νεωτεροποιέειν, μήτε φαρμακίῃσι, μήτε ἄλλοις ἐρεθισμοῖσιν, ἀλλὰ ἔαν.

κα'. Ἄ δεῖ ἄγειν, ὅκου ἂν μάλιστα ῥέπῃ ἢ φύσις, ταύτῃ ἄγειν, διὰ τῶν συμφερόντων χωρίων.

κβ'. Πέποντα φαρμακεύειν καὶ κινέειν, μὴ ὠμά, μὴδὲ ἐν ἀρχῇσιν, ἢν μὴ ὀργᾷ· τὰ δὲ πολλὰ οὐκ ὀργᾷ.

κγ'. Τὰ χωρόντα μὴ τῷ πλήθει τεκμαίρεσθαι, ἀλλὰ ὡς ἂν χωρήῃ οἷα δεῖ, καὶ φέρῃ εὐφόρως· καὶ ὅκου δεῖ μέχρι λειποθυμίας

17. Quibusdam semel aut bis, et aliis copiosior aut paucior, aut per partes cibus offerendus est. Aliquid autem et tempori, et regioni, et aetati, et consuetudini concedendum.

18. Aestate et autumnno cibos gravissime ferunt: hyeme facillime: deinde vere.

19. Quibus per circuitus accessiones contingunt, nihil dato, neque cogito, sed de cibus ante judicationes detrahit.

20. Quae judicantur, aut judicata sunt perfecte, ea neque moveto, neque medicamentis, neque aliis irritamentis innovato, sed sinito.

21. Quae educere oportet, quo maxime vergit natura, eo ducito, per loca convenientia.

22. Cocta medicamento educere et movere oportet, minime cruda, neque per initia, nisi turgeant, quod fere non accidit.

23. Quae prodeunt copia minime aestimanda, sed ut qualia expedit, prodeant, et aeger facile ferat. Atque ubi ad animi defectionem usque educere oportet,

14 HIPPOCRATIS APHOR.

ἄγειν, καὶ τοῦτο ποιεῖν, ἣν ἐξαρκίῃ ὁ νο-
σίων.

· κδ. Ἐν τοῖσιν ὀξέσι πάθεισιν ὀλιγάκις,
καὶ ἐν ἀρχῇσι, τῇσι φαρμακίῃσι χρεῖσθαι,
καὶ τοῦτο προεξευκρινήσαντας ποιεῖν.

κε. Ἦν, οἷα δεῖ καθαίρεσθαι, καθαίρη-
ται, συμφέρει τε καὶ εὐφώρως φέρουσι· τὰ
ἅτι ἐναντία, δυσχερῶς.

id etiam faciendum, si aeger sufficere queat.

24. In morbis acutis raro, et per initia medicamentis purgantibus utendum, idque diligenti ante adhibita circumspectione faciendum.

25. Si qualia purgari debent, purgantur, confert et facile tolerant, contra vero, difficile.

ΤΜΗΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

Α.

Ἐν ᾧ νοσήματι ὕπνος πόνον ποιεῖ, θανάσιμον· ἣν δὲ ὕπνος ὠφελῇ, οὐ θανάσιμον.

β'. Ὁκου παραφροσύνην ὕπνος παύει, ἀγαθόν.

γ'. Ὑπνος, ἀγρυπνίῃ, ἀμφοτέρω μᾶλλον τοῦ μετρίου γεγόμενα, κακόν.

δ'. Οὐ πλησμονή, οὐδὲ λιμός, οὐδὲ ἄλλο οὐδὲν ἀγαθόν, ὅ τι ἂν μᾶλλον τῆς φύσεως ἔη.

ε'. Κόποι αὐτόματοι φράζουσι νόσους.

ς'. Ὁκόσοι πονούντες τι τοῦ σώματος, τὰ πολλὰ τῶν πόνων οὐκ αἰσθάνονται, τουτέστι ἢ γνώμη νοσέει.

ζ'. Τὰ ἐν πολλῷ λεπτυνόμενα, νωθρῶς ἐπανατρέφειν· τὰ δὲ ἐν ὀλίγῳ, ὀλίγως.

η'. Ἦν ἐκ νόσου τροφήν λαμβάνων μὴ ἰσχύη, σημαίνει ὅτι πλείονι τροφῇ χρέεται.

SECTIO SECUNDA.

L

Quo in morbo somnus laborem facit, lethale; quod si juvet somnus, lethale non est.

2. Ubi delirium somnus sedat, bonum.

3. Somnus, vigilia, utraque modum excedentia, malum.

4. Neque satietas, neque fames, neque aliud quidquam bonum, quod naturae modum excesserit.

5. Lassitudines sponte obortae morbos praenunciant.

6. Quibus pars aliqua corporis dolet, neque omnino dolorem sentiunt, iis mens aegrotat.

7. Attenuata longo temporis intervallo corpora lente reficere oportet, at quae brevi, celeriter.

8. Si quis ex morbo cibum capiens vires non recipiat, eum copiosiore alimen-

ἦν δὲ τροφήν μὴ λαμβάνοντος τοῦτο γίνηται, χρὴ εἰδέναι ὅτι κενώσεος δέεται.

θ'. Τὰ σώματα χρὴ, ὅκου τις βούλεται καθαιρεῖν, ἔνροα ποιεῖν.

ι'. Τὰ μὴ καθαρὰ τῶν σωμάτων ὁκώσων ἂν θρέψῃς, μᾶλλον βλάψῃς.

ια'. Ῥᾶον πληροῦσθαι ποτοῦ ἢ σιτίου.

ιβ'. Τὰ ἐγκαταλιμπανόμενα ἐν τῇσι νοῦσοις μετὰ κρίσιν, ὑποστροφοῖδεα.

ιγ'. Ὀκώσοις κρίσις γίνεται, τουτέοις ἢ νῦξ δύσφορος, ἢ πρὸ τοῦ παροξυσμοῦ· ἢ δὲ ἐπιούσα εὐφορωτέρη, ὡς ἐπὶ τὸ πούλυ.

ιδ'. Ἐν τῇσι τῆς κοιλίης ῥύσεσι, αἱ μεταβολαὶ τῶν διαχωρημάτων ὠφελίουσιν, ἢν μὴ ἐς τὰ πόνηρά μεταβάλλῃ.

ιε'. Ὀκου φάρ' γ' νοσέει, ἢ φύματα ἐν τῷ σώματι ἐκγύεται, σκέπτεσθαι τὰς ἐκκρίσεας· ἦν γὰρ χολώδεις ἔωσι, τὸ σῶμα ξυνοσέει· ἦν δὲ ὕμιοιαι τοῖσι ὑγιαίνουσι γίνωνται, ἀσφαλὲς τὸ σῶμα τρέφειν.

ις'. Ὀκου λιμὸς, οὐ δεῖ πονεῖν.

ιζ'. Ὀκου ἂν τροφή πλείων παρὰ φύσιν ἐσέλθῃ, νοῦσον ποιεῖ· δηλοῖ δὲ ἡ ἵησις.

to uti significat. Quod si cibum non capiente istud contingat, inanitione indigere sciendum est.

9. Cum quis corpora purgare velit, ea ad fluxum comparata faciat oportet.

10. Impura corpora quo plus nutritur, eo magis laedes.

11. Potu quam cibo repleri facilius est.

12. Quae in morbis post judicationem intus relinquuntur, recidivam faciunt.

13. Quibus judicatio instat, iis nox accessionem praecedens, gravis: quae vero sequitur, plerumque levior.

14. In alvi fluxionibus dejectionum mutationes, nisi in prava commutentur, juvant.

15. Cum fauces aegrotant, aut tubercula in corpore exoriuntur, excretiones inspicio; si namque biliosae sint, corpus simul aegrotat: at si sanorum similes extiterint, tutum est corpus nutrire.

16. Ubi fames, laborandum non est.

17. Ubi copiosior praeter naturam cibus ingestus fuerit, morbum creat; ostendit vero curatio.

20 HIPPOCRATIS APHOR.

ιη'. Τῶν τρεφομένων ἀθρόως καὶ ταχέως, ταχεῖται καὶ αἱ διαχωρήσεις γίνονται.

ιβ'. Τῶν ὀξέων νοσημάτων οὐ πάμπαν ἀσφαλές αἱ προδιαγορεύσεις, οὔτε τοῦ θανάτου, οὔτε τῆς ὑγίης.

κ'. Ὅκόσοις νέοισιν ἔοῦσι αἱ κοιλίαι ὑγραὶ εἰσὶ, τουτέλοισιν ἀπογηράσκοις ξηραίνονται· ὁκόσοις δὲ νέοισιν ἔοῦσι ξηραὶ εἰσὶ, τουτέλοισιν ἀπογηράσκοις, ὑγραίνονται.

κα'. Λιμὸν θώρηξις λύει.

κβ'. Ἀπὸ πλησμονῆς ὁκόσα ἂν νοσήματα γίνηται, κένωσις ἰῆται, καὶ ὁκόσα ἀπὸ κενώσεως, πλησμονή· καὶ τῶν ἄλλων ἢ ὑπεραντίωσις.

κγ'. Τὰ ὀξεία τῶν νοσημάτων κρίνεται ἐν τεσσαρεσκαίδεκα ἡμέρησι.

κδ'. Τῶν ἐπτὰ, ἢ τετάρτη ἐπίδηλος. ἐτέρης ἐβδομάδος ἢ ὀγδὴ ἀρχή. θεωρητὴ δὲ ἡ ἐνδεκάτη· αὕτη γάρ ἐστι τετάρτη ἀπὸ τῆς ἐτέρης ἐβδομάδος· θεωρητὴ δὲ πάλιν ἡ ἐπτακαιδεκάτη· αὕτη γάρ ἐστι τετάρτη μὲν ἀπὸ τῆς τεσσαρεσκαίδεκατης, ἐβδόμη δὲ ἀπὸ τῆς ἐνδεκάτης.

κε'. Οἱ θειρινοὶ τεταρταῖοι, τὰ πολλὰ γί-

SECTIO SECUNDA. 21

18. Eorum quae confertim et celeriter alunt, celeres quoque fiunt excretiones.

19. Morborum acutorum non omnino tutae sunt praedictiones, neque salutis, neque mortis.

20. Quibus per juventutem alvi sunt humidae, iis senescentibus exsiccantur; quibus vero in juventute siccae sunt, iis senescentibus humectantur.

21. Famem vini meracioris potio solvit.

22. A repletionem quicumque fiunt morbi, eos inanitio curat: et quicumque ab inanitione, eos repletio: et in ceteris contrarium remedio est.

23. Morbi acuti intra quatuordecim dies judicantur.

24. Quartus septenariorum index est. Octavus alterius septimanae est principium. Undecimus etiam spectandus dies, ipse enim secundae septimanae quartus est. Rursus quoque spectandus decimus septimus, hic enim est quartus a decimo quarto, septimus vero ab undecimo.

25. Quartanae aestivae fere breves ex-

22 HIPPOCRATIS APHOR.

νονται βραχίεις, οἱ δὲ φθινοπωρινοί, μακροί, καὶ μάλιστα οἱ πρὸς τὸν χειμῶνα ξυνάπτοντες.

κς'. Πυρετὸν ἐπὶ σπασμῷ βέλτιον γενέσθαι, ἢ σπασμὸν ἐπὶ πυρετῷ.

κζ'. Τοῖσι μὴ κατὰ λόγον κουφίζουσιν, οὐδεὶ πιστεύειν, οὐδὲ φοβέσθαι λίην τὰ μοχθηρὰ γινόμενα παρὰ λόγον. τὰ γὰρ πολλὰ τῶν τοιοιτέων ἀβέβαια, καὶ οὐ πάνυ τι διαμένειν, οὐδὲ χρονίζειν εἴωθε.

κη'. Τῶν πρᾶσσόντων μὴ παντάπασιν ἐπιπυλαίως, τὸ διαμένειν, καὶ μηδὲν ἐνδύναμι τὸ σῶμα, ἢ καὶ ξεντήκεσθαι μᾶλλον τοῦ κατὰ λόγον, μοχθηρόν· τὸ μὲν γὰρ μήκος νοσοῦν σημαίνει, τὸ δὲ ἀσθενητῆν.

κθ'. Ἀρχομένων τῶν νούσων, ἣν τι δοκέη κινέειν, κίνει· ἀκμαζουσῶν δὲ, ἡσυχίην ἔχειν βέλτιόν ἐστι.

λ'. Περὶ τὰς ἀρχὰς καὶ τὰ τέλεια πάντα ἀσθενέστερα· περὶ δὲ τὰς ἀκμὰς, ἰσχυρότερα.

λα'. Τῷ ἐξ ἀρρώστιας ἐνσιτεῖντι, μηδὲν ἐπιδιδόναι τῷ σῶματι, μοχθηρόν.

לב'. Ὡς τὰ πολλὰ πάντες οἱ φανίως ἔχοντες, κατὰ ἀρχὰς μὲν ἐνσιτεῖντες, καὶ μηδὲν

SECTIO SECUNDA. 25

istunt, autumnales vero longae, praesertim vero quae hyemem attingunt.

26. Convulsioni febrem supervenire melius est, quam convulsionem feбри.

27. Iis quae non secundum rationem levant, fidere non oportet, neque admodum metuere mala quae praeter rationem eveniunt. Multa enim horum instabilia sunt, neque admodum permanere, neque perseverare consueverunt.

28. Corpus eorum qui non omnino leviter febricitant, in eodem consistere, et nihil concidere, vel etiam magis quam ratio postulat extenuari, grave est. Illud siquidem morbi diuturnitatem, hoc vero imbecillitatem significat.

29. Incipientibus morbis, si quid movendum videtur, moveto: vigentibus vero, quiescere praestat.

30. Circa initia et fines omnia sunt leviora, at circa vigores vehementiora.

31. Ex morbo belle comedenti corpus nihil proficere, malum.

32. Omnes fere male qui se habent, circa initia quidem cibum bene sumentes,

24 HIPPOCRATIS APHOR.

ἐπιδιδόντες, πρὸς τῷ τέλει πάλιν αἰτεῖν οἱ δὲ κατὰ ἑρχὰς μὲν αἰτεῦντες ἰσχυρῶς, ὕστερον δὲ εὐσιτεῦντες, βέλτιον ἀπαλλάσσουσι.

λγ'. Ἐν ἀπάσῃ νόσῳ τὸ ἐρῶσθαι τὴν διάνοιαν, καὶ εὖ ἔχειν πρὸς τὰς προσφορὰς, ἀγαθόν· τὸ δὲ ἐναντίον, κακόν.

λδ'. Ἐν τῇσι νόσοισι ἥσσον κινδυνεύουσι, οἷσιν ἂν οἰκητῇ τῆς φύσεως, καὶ τῆς ἡλικίης, καὶ τῆς ἕξεως, καὶ τῆς ὥρης ἢ νοῦσος ἔη, ἣ οἷσιν ἂν μὴ οἰκητῇ κατὰ τι τούτων.

λε'. Ἐν ἀπάσῃσι τῇσι νόσοισι, τὰ περὶ τὸν ὀμφαλὸν καὶ τὸ ἥττον πάχος ἔχειν, βέλτιόν ἐστι· τὸ δὲ σφόδρα λεπτὸν καὶ ἐκτετηκὸς, μοχθηρόν· ἐπισφαλές δὲ τὸ τοιοῦτον πρὸς τὰς κάτω καθάρσεις.

λς'. Οἱ ὑγιεινῶς ἔχοντες τὰ σώματα, ἐν τῇσι φαρμακίῃσι καθαιρόμενοι, ἐκλύονται ταχέως, καὶ οἱ πονηρῇ τροφῇ χρεόμενοι.

λζ'. Οἱ εὖ τὰ σώματα ἔχοντες, φαρμακεύεσθαι ἐργώδεις.

λη'. Τὸ σμικρῇ χεῖρον καὶ πόμα καὶ σι-

SECTIO SECUNDA. 25

neque quidquam proficientes, circa finem rursus cibum non appetunt. At, qui circa initia vehementer abstinere, postea vero cibos probe appetunt, ii melius degunt.

33. Mente constare, et bene habere ad ea quae offeruntur, quovis in morbo bonum, contra vero, malum.

34. In morbis minus periclitantur ii, quorum naturae, et aetati, et habitui, et anni tempestati, morbus cognatus fuerit, quam quibus in horum aliquo non cognatus fuerit.

35. In omnibus morbis partes quae sunt ad umbilicum et imum ventrem crassitudinem habere praestat; valde autem tennes esse et tabefactas, pravam. Sed hoc quoque ad inferiores purgationes periculosum.

36. Qui sana habent corpora pharmacis purgati, cito exsolvuntur, atque etiam qui pravo utuntur cibo.

37. Qui bene habito sunt corpore, ad medicationes moleste se habent.

38. Cibus et potus paulo pejor, suavior

B

26 HIPPOCRATIS APHOR.

τίον, ἥδιον δὲ, τῶν βελτιόνων μὲν, ἀηδε-
στερών δὲ, μᾶλλον αἰρετέον.

λδ'. Οἱ πρεσβύται τῶν νέων, τὰ μὲν πολ-
λὰ νοσέουσι ἥσπον· ὁκόσα δὲ ἂν αὐτίοις
χρόνια νοσήματα γένηται, τὰ πολλὰ ξυνα-
ποθνήσκει.

μ'. Βράγχοι καὶ κόρυζαι τοῖσι σφόδρα
πρεσβύτησιν οὐ πεπαίνονται.

μά'. Οἱ ἐκλυόμενοι πολλάκις καὶ ἰσχυρῶς,
ἄνευ φανερῆς προφάσεως, ἐξαπίνης τελευ-
τῶσι.

μβ'. Δύειν ἀποπληξίην ἰσχυρὴν μὲν ἀ-
δύνατον, ἀσθενέα δὲ οὐ ῥηϊδίον.

μγ'. Τῶν ἀπαγχομένων καὶ καταλυομέ-
νων, μῆπω δὲ τεθνηκότων, οὐκ ἀναφέρου-
σι, αἷσιν ἂν ἀφρὺς ἔξ περι τὸ στόμα.

μδ'. Οἱ παχέες σφόδρα κατὰ φύσιν, ταχυ-
θάνατοι γίνονται μᾶλλον τῶν ἰσχνῶν.

με'. Τῶν ἐπιληπτικῶν τοῖσι νέοισιν ἀ-
παλλαγὴν αἱ μεταβολαὶ μάλιστα τῆς ἡλικίης,
καὶ τῶν οἰρέων, καὶ τῶν τόπων, καὶ τῶν
βίων ποιοῦσι.

μς'. Δύο πόνων ἅμα γινομένων, μὴ κατὰ
τὸν αὐτὸν τόπον, ὁ σφοδρότερος ἀμειβοῖ
τὸν ἕτερον.

SECTIO SECUNDA. 27

autem, melioribus quidem, sed insuavioribus, praeferendus.

59. Ut plurimum quidem senes juvenibus aegrotant minus: at, qui ipsis morbi diuturni contingunt, eos fere ad mortem comitari solent.

40. Raucedines et gravedines in decrepitis non coquuntur.

41. Qui crebro et vehementer citra manifestam causam anima deficiunt, repente moriuntur.

42. Valida apoplexia prorsus non sanatur, levis difficile.

43. Ex strangulatis et dissolutis, necdum tamen mortuis, ii non ad vitam redeunt, quibus spuma circa os fuerit.

44. Natura admodum crassi, celerius intereunt quam graciles.

45. Ex comitialibus, juvenes mutatione potissimum aetatis, et tempestatum, et regionum, et victuum, liberantur.

46. Duobus doloribus simul obortis, non in eodem loco, vehementior alterum obscurat.

28 HIPPOCRATIS APHOR.

μζ'. Περὶ τὰς γενέσεις τοῦ πυύου, οἱ πόνοι καὶ οἱ πυρετοὶ ξυμβαίνουνσι μᾶλλον, ἢ γενομένου.

μη'. Ἐν ἀπάσῃ κινήσει σώματος, ὁκόταν ἄρχηται πονέειν, τὸ διαναπαύειν εὐθὺς ἄκοπον.

μθ'. Οἱ εἰθισμένοι τοὺς ξυνήθειας πόρους φέρειν, κῆν ἔωσιν ἀσθενέες, ἢ καὶ γέροντες, τῶν ἀξυννηθίων, ἰσχυρῶν τε καὶ νέων, ῥᾶον φέρουσι.

ν'. Τὰ ἐκ πολλοῦ χρόνου ξυνήθεια, κῆν ἔη χεῖρω, τῶν ἀξυννηθίων ἥσσον ἐνοχλέειν εἶωθε. δεῖ ὅν καὶ ἐς τὰ ἀξυνήθεια μεταβάλλειν.

να'. Τὰ κατὰ πᾶν καὶ ἐξαπίνης κενοῦν, ἢ πληρῶν, ἢ θερμαίνειν, ἢ ψύχειν, ἢ ἄλλως ὁκωσῶν τὸ σῶμα κινέειν, σφαλερόν· διότι πᾶν τὸ πᾶν τῇ φύσει πολέμιον· τὸ δὲ κατὰ ὀλίγον, ἀσφαλές· καὶ ἄλλως ἢν ἐξ ἑτέρου μεταβαίη ἐπὶ ἕτερον.

νβ'. Πάντα κατὰ λόγον ποιεῦντι, μὴ γινομένων τῶν κατὰ λόγον, μὴ μεταβαίνειν ἐπὶ ἕτερον, μένοντος τοῦ δόξαντος ἐξ ἀρχῆς.

νγ'. Ὀκόσοι τὰς κοιλίας ὑγρὰς ἔχουσι, νέοι μὲν ἔοντες βέλτιον ἀπαλλάσσει, τῶν τὰς ξηρὰς ἐχόντων· ἐς δὲ τὸ γῆρας χεῖρον ἀπαλ-

47. Dolores et febres contingunt magis circa puris generationem, quam eo confecto.

48. Quovis in corporis motu, simul ac fatigari coeperit, quies confestim lassitudinis est remedium.

49. Qui solitos labores ferre assueverunt quamvis invalidi sint, aut etiam senes, eos facilius ferunt, quam qui non assueti, quamvis robusti et juvenes.

50. Quae ex longo tempore assueta sunt, quamvis deteriora, insuetis minus molesta esse solent. Quare ad insolita etiam facienda mutatio.

51. Confertim et repente vacuare, vel implere, vel calefacere, vel refrigerare, vel utcumque aliter corpus movere, periculosum: siquidem omne nimium naturae est inimicum. Verum quod paulatim fit, securum est, tum vel maxime si ab uno ad alterum transitus fiat.

52. Qui omnia ex ratione facit, neque tamen successum pro ratione habet, non ad aliud transito, manente eo, quod ab initio visum est.

30 HIPPOCRATIS APHOR.

λίπσεις· ξηραίνονται γὰρ, ὡς ἐπὶ τὸ πελὺ,
τοῖσιν ἀπογηράσκουσι.

νδ. Μεγέθει δὲ σώματος, ἐννεᾶσαι μὲν,
ἐλευθέριον καὶ ἐκ αἰδὲς ἐγγηράσαι δὲ, δύσ-
χρητον, καὶ χεῖρον τῶν ἐλασσόνων.

SECTIO SECUNDA. 31

53. Quicumque alvos habent humidus, ii quidem dum juvenes sunt, melius degunt, quam qui siccas habent: at in senectute pejus degunt, ipsis enim senescentibus fere resiccantur.

54. Procero corpore, juventutem quidem degere, liberale nec indecorum; in senescere vero incommodum, et brevitate deterius.

ΤΜΗΜΑ ΤΡΙΤΟΝ.

Α.

Ἄ. Ἰ μεταβολαὶ τῶν ὥρέων, μάλιστα τίκτεσι νοσήματα, καὶ ἐν τῇσιν αὐτέησι ὥρησι αἱ μεγάλαι μεταλλαγαὶ ἢ ψύξεος, ἢ θάλψεος, καὶ τᾶλλα κατὰ λόγον ἔτω.

β'. Τῶν φυσέων, αἱ μὲν πρὸς θέρος, αἱ δὲ πρὸς χειμῶνα, εὖ ἢ κακῶς πεφύκασιν.

γ'. Καὶ τῶν νόσων ἄλλαι πρὸς ἄλλας εὖ ἢ κακῶς πεφύκασιν καὶ ἡλικίαι τινὲς πρὸς ὥρας, καὶ χώρας, καὶ διαίτας.

δ'. Ἐν τῇσι ὥρησι, ὅταν τῆς αὐτέης ἡμέρης, ὅτε μὲν θαλπὸς, ὅτε δὲ ψύχος γίνηται, φθινοπωρινὰ τὰ νοσήματα προσδέχεσθαι.

ε'. Νότοι βαρυήκοι, ἀγλυώδεες, καρηβαρικοὶ, νωθροὶ, διαλυτικοί· ὁπόταν ἔτω δυσασεύη, τοιαῦτα ἐν τῇσιν ἀρρώσεισι πάσχει· ἣν δὲ βόρειον ἔη, βῆχες, φάρυγγες, κοιλίαι σκληραὶ, δυσσεφαί, φρικώδεις, ὀδυ-

SECTIO TERTIA.

I.

TEMPESTATUM anni mutationes potissimum morbos gignunt, et in ipsis anni tempestatibus magnaemutationes aut frigoris, aut caloris, aliaque pro ratione ad hunc modum.

2. Naturae hae quidem ad aestatem, aliae vero ad hyemem, bene vel male sunt constitutae.

3. Morbi quoque alii ad alias anni tempestates bene vel male habent: et aetates quaedam ad anni tempestates, et regiones, et victus rationes.

4. Per anni tempestates, quando eodem die, modo calor, modo frigus fit, autumnales morbos expectato.

5. Austri auditionis hebetudinem, visionis caliginem, capitis gravitatem inducunt, corpus torpidum et languidum reddunt. Cum sic invaluerit tempestas,

ναι πλευρέων, σηθέων· ὁκόταν ἔτω δυνα-
σειῦη, τοιαῦτα προσδέχεσθαι.

ε'. Ὀκόταν θέρως γένηται ἤρι ὁμοιον,
ιδρώτας ἐν τοῖσι πυρετοῖσι πολλὰς προσδέ-
χεσθαι.

ζ'. Ἐν τοῖσιν αὐχμοῖσι πυρετοὶ ὀξείες γί-
νονται· καὶ ἦν μὲν ἐπὶ πλεον ἔη τὸ ἔτος
τοιματέον ἐόν, ὁκοίην καὶ τὴν κατάσασιν
ἐποίησε, ὡς ἐπὶ τὸ πελὺ, καὶ τὰ νοσήματα
τοιαῦτα δεῖ προσδέχεσθαι.

η'. Ἐν τοῖσι καθεσεῶσι καιροῖσιν, ἦν
ὥραίως τὰ ὥραῖα ἀποδιδῶσιν, ἐυσαθές καὶ
ευκρινές· αἱ νόσοι γίνονται ἐν δὲ τοῖσιν
ἀκαταστάτοισιν, ἀκατάστατοι τὲ, καὶ δύσ-
κριτοι.

θ'. Ἐν φθινοπώρῳ ὀξύταται αἱ νόσοι,
καὶ θανατωδέσονται τὰ πλείπαν· ἥρ δὲ ὑγιεινό-
εσσι καὶ ἥκιστα θανατωδές.

ι. Τὸ φθινόπωρον τοῖσι φθίνουσι κακόν.

ια. Περὶ δὲ τῶν ὥρέων, ἦν μὲν ὁ χειμῶν
αὐχμηρὸς καὶ βόρειος γένηται, τὸ δὲ ἔαρ ἔπ-
ομβρον καὶ νότιον, ἀναγκαίη τῇ θέρει, πυ-
ρετοὺς ὀξείας, καὶ ὀφθαλμίας, καὶ δυσεντε-
ρίας γίνεσθαι, μάλιστα δὲ τῇσι γυναιξί,
καὶ ἀνδράσι τοῖσι ὑγροῖσι τὰς φύσεις.

SECTIO TERTIA. 35

ista in morbis patiuntur. Sin aquilonia fuerit, tusses, faucium asperitates, alvi durae, urinae difficultates, horrores, laterum et pectoris dolores fiunt. Cum sic invaluerit, talia expectato.

6. Cum aestas veri similis fuerit, in febribus copiosos sudores expecta.

7. Per siccitates febres acutae fiunt; et siquidem annus magna ex parte talis extiterit, qualem constitutionem effecerit, ut plurimum tales etiam morbos expectare oportet.

8. In constantibus temporibus, si tempeste tempeste redduntur, constantes et iudicatu faciles fiunt morbi: in inconstantibus autem inconstantes et difficiles iudicatu.

9. Per autumnum morbi acutissimi, et exitiosissimi omnino. Ver autem saluberrimum, et minime exitiale.

10. Autumnus tabidis malus.

11. Quod autem ad anni tempestates attinet, siquidem hyems sicca et aquilonia fuerit, ver autem assidue pluviosum et austrinum, febres acutas, et ophthalmias, et

ιβ'. Ἦν δὲ νύτιος ὁ χειμὼν, καὶ ἔπομβρος, καὶ ἔυδιος γίνηται, τὸ δὲ ἔαρ ἀνχμηρὸν καὶ βόρειον, αἱ μὲν γυναῖκες ἤσι οἱ τόκοι πρὸς τὸ ἦρ, ἐκ πάσης προφάσεως ἐκτιτρώσκουσι. αἱ δὲ ἂν τέκωσιν, ἀκρατεῖα καὶ νοσώδεα τὰ παιδία τίκτουσι, ὥς ἢ παραντίκα ἀπόλλυσθαι, ἢ λεπτὰ καὶ νοσώδεα ζῆν ἔοντα. τοῖσι δὲ ἄλλοις βροτοῖσι δυσεντερίαι, καὶ ὀφθαλμῖαι ξηραὶ γίνονται· τοῖσι δὲ πρεσβυτέροις κατάρροοι ξυντόμως ἀπολλύντες.

ιγ'. Ἦν δὲ τὸ θέρος ἀνχμηρὸν καὶ βόρειον γίνηται, τὸ δὲ φθινόπωρον ἔπομβρον καὶ νότιον, κεφαλαλγίαι ἐς τὸν χειμῶνα γίνονται, καὶ βῆχες, καὶ βράγχοι, καὶ κόρυζαι, ἐνίοις δὲ καὶ φθίσεις.

ιδ'. Ἦν δὲ βόρειον ἔη καὶ ἄνυδρον, τοῖσι μὲν ὑγροῖσιν ἔσσι τὰς φύσεις, καὶ τῆσι γυναιξὶ ξύμφορον τοῖσι δὲ λοιποῖσιν ὀφθαλμῖαι ἔσονται ξηραὶ, καὶ πυρετοὶ ὀξείες, καὶ πολυχρόνιοι, ἐνίοις δὲ καὶ μελαγχολίαι.

ιε'. Τῶν δὲ καταστάσεων τῶ ἐνιαυτῷ, τὸ μὲν ὅλον, οἱ αὖχοι τῶν ἐπομβρίων εἰσι ὑγιεινότεροι, καὶ ἥσσον θανατώδεις.

ις'. Νουσήματα δὲ ἐν μὲν τῇσιν ἐπομβρίῃσι ὥς τὰ πολλὰ γίνονται, πυρετοὶ τε μακροί,

dysenterias aestate fieri necesse est, maxime mulieribus, et viris natura humidis.

12. At si hyems austrina, et assidue pluviosa et placida fuerit, ver autem siccum et aquilonium, mulieres quidem, quibus partus vere imminet, ex quavis causa abortiunt. Quae vero pepererint, imbecillos et morbosos infantes edunt, ita ut vel statim intereant, vel tenues et valetudinarii vivant. Caeteris autem mortalibus dysenteriae, et ophthalmiae aridae oriuntur: senioribus vero catarrhi brevi interficientes.

13. Si vero aestas sicca et aquilonia, autumnus vero pluvius et austrinus fuerit, capitis dolores hyeme oriuntur, et tusses, et raucitates, et gravedines, nonnullis etiam tabes.

14. Si vero aquilonius fuerit et sine pluviis autumnus, viris quidem qui natura sunt humidi, et mulieribus proderit: reliquis autem ophthalmiae erunt siccae, et febres acutae, et longae, nonnullis etiam melancholiae.

15. Ex anni vero constitutionibus, in

καὶ κοιλίης ῥύσεις, καὶ σηπεδῶνες, καὶ ἐπι-
ληπτοὶ, καὶ ἀπόπληκτοὶ, καὶ κυνάγχαι· ἐν δὲ
τοῖσιν ἀνχοῖσι, φθινώδεις, ὀφθαλμῖαι,
ἀρθρίτιδες, τραγγυρίαι, καὶ δυσεντερῖαι.

ιζ. Αἱ δὲ καθ' ἡμέραν κατασάσεις, αἱ μὲν
βόρειοι, τὰ τε σώματα ξυγνῶσι, καὶ εὐτο-
να, καὶ εὐκίνητα, καὶ εὐχρώτετρα, καὶ εὐη-
κοώτερα ποιεῖσι, καὶ τὰς κοιλίας ξηραίνουσι,
καὶ τὰ ὕμματα δάκνουσι, καὶ περὶ τὸν θώρακα
ἄλγημα, ἦν τι πρὸς πᾶρχη, μᾶλλον πονέουσι.
αἱ δὲ νότιοι διαλύουσι τὰ σώματα, καὶ ὑγραί-
νουσι, καὶ βαριηκοῖας, καὶ καρηβαρίας ποιε-
ουσι, καὶ ἰλίγγες ἐν τοῖσιν ὀφθαλμοῖσι, καὶ
τοῖσι σώμασι δυσκινήσιην, καὶ τὰς κοιλίας
ὑγραίνουσι.

ιη. Κατὰ δὲ τὰς ὥρας, τῷ μὲν ἥρος καὶ
ἔκρη τῷ θέρεος οἱ παῖδες, καὶ οἱ τουτέων
ἀχόμενοι τῇσι ἡλικίῃσιν, ἄριστά τε διάγουσι,
καὶ ὑγιαίνουσι μάλιστα· τῷ δὲ θέρεος,
καὶ τῷ φθινοπώρῃ, μέχρι μὲν τινος, οἱ
γέροντες· τὸ δὲ λοιπὸν τῷ φθινοπώρῃ, καὶ
τῷ χειμῶνος, οἱ μέσοι τῇσι ἡλικίῃσιν.

ιδ'. Νουσήματα πάντα μὲν ἐν πάσῃ
τῇσι ὥρῃσι γίνεται· μᾶλλον δὲ ἐνια κατὰ
ἐνίας ἀντέων καὶ γίνεται, καὶ παροξύνεται.

universum siccitates assiduis imbribus sunt salubriores, minusque lethales.

16. Morbi autem in pluviosis quidem plerumque fiunt, cum febres longae, tum alvi fluxiones, putredines, epilepsiae, apoplexiae, et anginae. Per siccitates autem, tabitudines, ophthalmiae, arthritides, urinae stillicidia, et dysenteriae.

17. Quotidianae autem constitutiones, aquiloniae quidem corpora compingunt, valentiora, expeditiora, coloratiora, et melius audientia reddunt, alvos etiam siccant, oculosque mordent, et si in pectore color aliquis prius extiterit, magis dolent aegri. Austrinae vero corpora exsolvunt et humectant, auditum obtundunt, caput gravant, vertigines oculis movent, corporibus difficilem motionem inducunt, et alvos humectant.

18. Per anni tempora autem, vere quidem et prima aestate pueri, et qui aetate his proximi sunt, optime degunt, et maxime valent: aestate vero, et quoadtenus autumnus senes; reliqua vero

κ'. Τῷ μὲν γὰρ ἥρος τὰ μανικά, καὶ τὰ μελαγχολικά, καὶ τὰ ἐπιληπτικά, καὶ αἵματος ῥύσεις, καὶ πυνάγχαι, καὶ κόρυζαι, καὶ βράγχοι, καὶ βῆχες, καὶ λέπραι, καὶ λειχήνες, καὶ ἀλγοὶ, καὶ ἔξανθήσασιν ἐλκώδεις πλεῖσαι, καὶ φύματα, καὶ ἀρθριτικά.

κα'. Τῷ δὲ θέρος ἐνιά τε τετρίων, καὶ πυρετοὶ ξυνεχέες, καὶ καῦσοι, καὶ τριταῖοι πλεῖστοι, καὶ ἔμετοι, καὶ διάρροιαί, καὶ ὀφθαλμιαί, καὶ ὠτων πόνοι, καὶ σωματῶν ἐλκνώσεις, καὶ σηπεδόνες αἰδοίων, καὶ ἴδρωα.

κβ'. Τῷ δὲ φθινοπώρῃ, καὶ τῶν θερινωῶν τὰ πολλὰ, καὶ πυρετοὶ τεταρταῖοι, καὶ πλάνητες, καὶ σπληνές, καὶ ἴδρωπες, καὶ φθίσεις, καὶ τραγγελίαι, καὶ λιεντερίαι, καὶ δυσεντερίαι, καὶ ἰσχιάδες, καὶ πυνάγχαι, καὶ ἄσθματα, καὶ εἰλσοὶ, καὶ ἐπιληψίαι, καὶ τὰ μανικά, καὶ τὰ μελαγχολικά.

κγ'. Τῷ δὲ χειμῶνος πλευρίτιδες, περιπνευμονίαι, κόρυζαι, βράγχοι, βῆχες, πόνοι στήθεων, καὶ πλευρέων, καὶ ὀσφύος, καὶ κεφαλαλγίαι, ἰλιγγοὶ, καὶ ἀποπληξίαι.

κδ'. Ἐν δὲ τῇσι ἡλικίῃσι τοιαύτῃς συμβαίνει τοῖσι μὲν σμικροῖσι καὶ νεογνοῖσι παι-

SECTIO TERTIA. 41

parte autumnii, et hyeme, qui media sunt aetate.

19. Morbi quidem omnes in quibusvis anni temporibus oriuntur, nonnulli tamen quibusdam temporibus magis fiunt, et exacerbantur.

20. Namque vere maniae, melancholiae, epilepsiae, sanguinis profluvia, anginae, gravedines, raucitates, tusses, leprae, impetigines, vitiligines, et pustulae ulcerosae plurimae, et tubercula, et articulorum dolores.

21. Aestate autem horum nonnulli, ac febres continuae, et ardentes, et tertianae plurimae, vomitiones etiam, et alvi profluvia; ophthalmiae, aurium dolores, oris exulcerationes, genitalium putredines, et sudamina.

22. Autumno vero aestivorum plurimi, atque etiam quartanae febres et erraticae, lienes, hydropes, tabes, urinae stillicidia, lienteriae, et dysenteriae, coxendicum dolores, anginae, asthmata, volvuli, comitiales, furores, et melancholiae.

23. Hyeme vero pleuritides, peripneu-

δίοισιν ἄφθαι, ἔμετοι, βῆχες, ἀγρυπνίαι, φόβοι, ὀμφαλῶ φλεγμοναί, ὧτων ὑγρότητες.

κδ. Πρὸς δὲ τὸ ὀδοντοφυεῖν προσάγσιν, ἔλων ὕδαξιμοί, πυρετοί, σπασμοί, διάρροιαί, καὶ μάλιστα ὅταν ἀνάγῃσι τὰς κυνόδοντας, καὶ τοῖσι παχυντάτοισι τῶν παιδίων, καὶ τοῖσι σκληρὰς τὰς κοιλίας ἔχουσιν.

κε. Πρεσβυτέροισι δὲ γενομένοισι, παρίσθμια, σπονδυλὸς τῇ κατὰ τὸ ἰνίον εἶσω ὥσες, ἄσθματα, λιθιάσεις, ἐλμίνθες ερυγύλαι, ἀσκαρίδες, ἀκροχορδύνες, σατυριασμοί, χοιράδες, καὶ τἄλλα φύματα.

κς. Τοῖσι δὲ ἔτι πρεσβυτέροισι, καὶ πρὸς τὴν ἥβην προσάγσιν, τετέων τὰ πολλὰ, καὶ πυρετοὶ χρόνιοι μᾶλλον, καὶ ἐκ ῥινῶν αἵματος ῥύσεις.

κη. Τὰ δὲ πλεῖστα τοῖσι παιδίοισιν πάθηα πρίνεται, τὰ μὲν ἐν τεσσαρῇκοντι ἡμέρῃσι, τὰ δὲ ἐν ἐπτὰ μηνί, τὰ δὲ ἐν ἐπτὰ ἔτεσι, τὰ δὲ πρὸς τὴν ἥβην προσάγσιν. ὅσα δὲ ἂν διαμείνῃ τοῖσι παιδίοισιν, καὶ μὴ ἀπολυθῇ περὶ τὸ ἡβάσκειν, ἢ τῇσι θήλεισι περὶ τὰς τῶν καταμηνίων ῥίξας, χρονίζειν εἴωθα.

moniae, gravedines, raucitates, tusses, dolores pectoris, laterum, lumborum et capitis, vertigines et apoplexiae.

24. Per aetates autem haec eveniunt: parvis et recens natis puerulis, oris ulcera, vomitiones, tusses, vigiliae, pavores, umbilici inflammationes, aurium humiditates.

25. Ad dentitionem vero progredientibus, gingivarum stimulantés prurigines, febres, convulsiones, alvi profluvia, maxime cum caninos dentes emittunt, et pueris crassissimis, et iis qui alvos habent adstrictas.

26. Adultioribus jam, tonsillarum inflammationes, vertebrae quae ad occipitium est interiorē in partē impulsiones, asthmata, calculi, lumbrici rotundi, ascarides, verrucae pensiles, satyriasmī, strumae, et alia tubercula.

27. At aetate etiam provectioribus et ad pubertatem progressis, ex iis multa, et etiam febres diuturnae magis, et sanguinis ex naribus profluvia.

28. Plurimi autem morbi pueris judi-

44 HIPPOCRATIS APHOR.

κδ'. Τοῖσι δὲ νεηνίσκοισι αἵματος πτύσεις, φθίσεις, πυρετοὶ ὀξέες, ἐπιληψίαι, καὶ τᾶλλα νοσήματα, μάλιστα δὲ τὰ προειρημένα.

λ'. Τοῖσι δὲ ὑπὲρ τὴν ἡλικίην ταύτην, ἄσθματα, πλευρίτιδες, περιπνευμονίαι, λήθαργοι, φρενίτιδες, καῦσοι, διάρροιαί, χρόνιαι, χολέραι, δυσεντερίαι, λειεντερίαι, αἰμορροΐδες.

λα'. Τοῖσι δὲ πρεσβύτησι, δύσπνοιαί, κατάρροοι βηχώδεις, τραγγελίαι, δυσερίαι, ἄρθρων πόνοι, νεφρίτιδες, ἱληγοί, ἀποπληξίαι, καχεξίαι, ξυσμοὶ τοῦ σώματος ὅλης, ἀγρυπνίαι, κοιλίης, ὀφθαλμῶν καὶ ῥινῶν ὑγρότητες, ἀμβλυωπίαι, γλαυκώσεις, καὶ βαρυηχοΐαι.

cantur, partim quidem intra quadraginta dies, partim vero intra septem menses, nonnulli intra annos septem, quidam etiam ad pubertatem progressis. Qui vero pueris perseverarint, neque circa pubertatem soluti fuerint, aut feminis circa mensium eruptionem, consenescere consueverunt.

29. Juvenibus autem sanguinis spuitiones, tabes, febres acutae, comitiales, alique morbi, praecipue tamen praedicti.

30. Ultra hanc aetatem vero progressis asthmata, pleuritides, peripneumoniae, lethargi, phrenitides, febres ardentes, diuturna alvi profluvia, cholerae, dysenteriae, lienteriae, haemorrhoides.

31. At senibus, spirandi difficultates, catarrhi tussiculosi, stranguriae, dysuriae, articulorum dolores, nephritides, vertigines, apoplexiae, cachexiae, totius corporis pruritus, vigiliae, alvi, oculorum et narium humiditates, visus hebetudines, glaucedines, auditus gravitates.

ΤΜΗΜΑ ΤΕΤΑΡΤΟΝ.

Α.

ΤΑΣ κνέσας φαρμακεύειν, ἣν ὀργᾶ, τε-
τράμηνα, καὶ ἄχρι ἐπτὰ μηνῶν ἥσσον δὲ
ταύτας. τὰ δὲ νήπια καὶ πρεσβύτερα εὐλα-
βέεσθαι.

β'. Ἐν τῇσι φαρμακίῃσι τοιαῦτα ἄγειν ἐκ
τῆ σῶματος, ὅκοῖα καὶ αὐτόματα ἰόντα χρή-
σιμα· τὰ δὲ ἐναντίως ἰόντα παύειν.

γ'. Ἦν μὲν οἷα δεῖ καθαίρεσθαι, κα-
θαίρεται, ξυμφέρι τε καὶ ἐνφόρως φέρεται.
τὰ δὲ ἐναντία, δυσχερῶς.

δ'. Φαρμακεύειν θέρους μὲν μᾶλλον τὰς
ἄνω, χειμῶνος δὲ τὰς κάτω.

ε'. Ὑπὸ κύνα, καὶ πρὸ κυνός, ἐργαδίαι
αἱ φαρμακίαι.

ς'. Τὲς ἰσχνὲς καὶ ἐνημέας ἄνω φαρμα-
κεύειν, ὑποσελλομένους χειμῶνα.

ζ'. Τὲς δὲ δυσημέας καὶ μέσως ἐνσάρκεις,
κάτω, ὑποσελλομένους θέρους.

SECTIO QUARTA.

I.

PRAEGRNANTES purgandae, si materia turgeat, quadrimestres et usque ad septimum mensem: hae vero minus. Minores autem et seniores foetus caute vitare oportet.

2. In purgantium usu, qualia et sponte prodeuntia utilia sunt, talia e corpore educenda; quae vero contrario modo predeunt, cohibenda.

3. Si quae purgari decet, purgentur, confert et facile ferunt: contra vero, difficile.

4. Aestate quidem superiores ventres potius purgato, hyeme vero inferiores.

5. Sub cane, et ante canem, molestae sunt purgationes.

6. Graciles et facile vomentes, sursum purgandi, vitantes hyemem.

7. Difficile autem vomentes, et mediocriter carnosii, deorsum, vitantes aestatem.

η'. Τὲς δὲ φθινώδεις, ὑποσελλομένους τὰς ἄνω.

θ'. Τὲς δὲ μελαγχολικὰς ἀδροτέρως τὰς κάτω, τὼν ὑτέρῳ λογισμῷ τὰναντία προστιθεῖς.

ι. Φαρμακεύειν ἐν τοῖσι λίην ὀξέσιν, ἢν ὀργᾶ, ἀνθημερόν· χρονίζειν γὰρ ἐν τοῖσι τοιστέοις κακόν.

ια. Ὀκόσοις ἐρόφοι, καὶ περὶ τὸν ὁμφαλὸν πόνοι, καὶ ὀσφύος ἄλγημα, μὴ λυόμενον μῆτε ὑπὸ φαρμακίης, μῆτε ἄλλως, ἐς ὕδρωπα ξηρὸν ἰδρύνεται.

ιβ'. Ὀκόσοις κοιλίαι λειεντεριώδεις, χειμῶνος φαρμακεύειν ἄνω, κακόν.

ιγ'. Πρὸς τὰς ἐλλεβόρους τοῖσι μὴ ῥηϊδίως ἄνω καθαιρομένοις, πρὸ τῆς πόσεος, πρὸν γράναι τὰ σώματα πλείονι τροφῇ καὶ ἀναπαύσει.

ιδ'. Ἐπεὶν πῆν τις ἐλλέβορον, πρὸς μὲν τὰς κινήσεις τῶν σωμάτων μᾶλλον ἄγειν, πρὸς δὲ τὰς ὕπνους καὶ τὰς ἀκινήσεις ἥσσον. δηλοῖ δὲ καὶ ἡ ναυτιλίη ὅτι κίνησις τὰ σώματα ταράσσει.

ιε'. Ἐπεὶν βύλη μᾶλλον ἄγειν τὸν ἐλλέβορον, κίνει τὸ σῶμα· ἐπεὶν δὲ παῦσαι, ὕπνον ποιεῖ, καὶ μὴ κίνει.

SECTIO QUARTA. 49

8. Tabidos vero, cave ne sursum purges.

9. At vero melancholicos largius deorsum, simili ratione contraria adhibens.

10. In valde acutis, si materia turget, eodem die purgandum; morari enim in talibus malum.

11. Quibus tormina, et circa umbilicum dolores, atque lumborum dolor, qui neque medicamento purgante, neque aliter solvitur, in siccum hydropem firmatur.

12. Quorum alvi lienteria infestantur, eos hyberno tempore sursum purgare, malum.

13. Qui veratro sumto non facile sursum purgantur, iis ante potionem corpora copiosiore cibo et quiete prae humectato.

14. Ubi quis veratrum biberit, ad corporum motiones magis, ad somnos vero et quietem minus ducito. Nam etiam navigatio turbari motione corpora indicat.

15. Ubi veratrum magis ducere volueris, corpus moveto; ubi vero sistendum

50 HIPPOCRATIS APHOR.

ιε'. Ἐλλέβορος ἐπικίνδυνος τοῖσι τὰς σά-
κας ὑγίαιας ἔχουσι· σπασμὸς γὰρ ἐμποιεῖ.

ιβ'. Ἀπυρέτω ἔοντι, ἀποσιτίη, καὶ καρ-
διωγμὸς, καὶ σκοτόδινος, καὶ εἶμα ἐκπι-
κρόμενον, ἄνω φαρμακίης δεῖσθαι σημαί-
ναι.

ιγ'. Τὰ ὑπὲρ τῶν φρενῶν ὀδυνήματα,
ἄνω φαρμακίην σημαίνει· ὁκόσα δὲ κάτω,
κάτω.

ιδ'. Ὅκοσοι ἐν τῇσι φαρμακοποσίῃσι μὴ
διψῶσι καθαιρόμενοι, ἐπαίονται πρὶν ἢ
διψήσωσι.

ιε'. Ἀπυρέτοισιν ἔουσιν, ἣν γένηται εἰσ-
φορ, καὶ γενάτων βάρος, καὶ ὁσφύος ἄλγη-
μα, κάτω φαρμακίης δεῖσθαι σημαίνει.

ις'. Ὑποχωρήματα μέλανα, ὁκοῖον αἷμα
μέλαν, ἀπ' αὐτομάτε ἰόντα, καὶ ξὺν πυρε-
τῷ, καὶ ἄνευ πυρετοῦ, κάκιον. καὶ ὁκόσω
ἂν τὰ χρώματα τῶν ὑποχωρημάτων πλέω
πονηρότερα ἔη, μᾶλλον κάκιον· ξὺν φαρ-
μάκῃ δὲ, ἄμεινον, καὶ ὁκόσω ἂν χρώματα
πλέω ἔη, ἐπονηρά.

SECTIO QUARTA. 51

censueris, somnum conciliato, neque moveto.

16. Veratrum iis qui sano sunt corpore periculosum, convulsiones enim inducit.

17. Non febricitanti appetitus dejectus, et oris ventriculi morsus, et tenebricosa vertigo, et os amarescens, sursum purgante opus esse indicant.

18. Dolores supra septum transversum, purgationem sursum, qui vero infra, deorsum requirunt.

19. Qui in medicamentorum potionibus, cum purgantur, non sitiunt, ii non desinunt priusquam sitiverint.

20. Si tormina adfuerint, non febricitanti, et genuum gravitas, et lumborum dolor, deorsum purgatione opus esse significant.

21. Nigrae dejectiones, qualis sanguis niger, sponte prodeuntes, et cum febre, et citra febrem, pessimae: et quo plures colores dejectionum pravi fuerint, eo pejus. A medicamento autem melius, et, quanto plures colores fuerint, non pravi.

κβ'. Νεσημάτων όκόσων άρχομένων, ήν χολή μέλαινα ή άνω, ή κάτω επέλθη, θανάσιμον.

κγ'. Όκόσοισιν εκ νεσημάτων όξέων, ή πυλυχρονία, ή εκ τρωμάτων, ή άλλως λεπτυνομένοισι, χολή μέλαινα όκοϊον αίμα μέλαν υπέλθη, τή ύεραϊή αποθνήσκουσι.

κδ'. Δυσεντερία, ήν από χολής μελαίνης άρξεται, θανάσιμον.

κε'. Αίμα άνω μόν όκοϊον αν ήη, κακόν· κάτω δέ, άγαθόν.

κς'. Ην υπό δυσεντερίας έχομένη αισάρκες υποχωρήσωσιν, ή τὰ μέλανα διαχωρήματα, θανάσιμον.

κζ'. Όκόσοισιν εν τοϊσι πυρετοϊσι αίμορ·φαγέει πλήθος όκοθενεν, εν τήσιν αναλήψει, τετίουσι αι κοιλίαι καθυγραίνονται.

κη'. Όκόσοισι χολώδεα τὰ διαχωρήματα, κωφώσεος επιγενομένης παύεται, και όκοσοισι κώφωσις, χολωδέων επιγενομένων διαχωρημάτων, παύεται.

κθ'. Όκόσοισιν εν τοϊσι πυρετοϊσι εκταίοισιν έυσι ρίγες γίνεται, δύσκριτα.

SECTIO QUARTA. 55

22. Quocunque morbo incipiente, bilem atram supra vel infra prodire, lethale.

23. Quibuscunque ex morbis acutis, aut diuturnis, aut a vulneribus, aut alio quovis modo extenuatis, bilis atra sanguini atro similis subierit, ii postridie moriuntur.

24. Dysenteria, si ab atra bile ortum duxerit, lethalis.

25. Sanguis, supra quidem, qualiscunque fuerit emissus, malus; infra autem bonus.

26. Dysenteria vexato, si carunculae dejiciantur, aut dejectiones nigrae, lethale.

27. Quibus per febres sanguinis copia alicunde profluxerit, iis in refectionibus alvi humectantur.

28. Quibus biliosae sunt dejectiones, hae oborta surditate cessant; et quibus praecesserit surditas, exortis biliosis dejectionibus, desinit.

29. Quibus per febres rigores contingunt sexto die, difficulter judicantur.

λ'. Ὀκόσοισι παροξυσμοὶ γίνονται, ἣν ἂν ὥρην ἀφῇ ὁ πυρετός, ἐς τὴν αὔριον τὴν αὐτέην ὥρην ἣν λάβῃ, δίσκριτα.

λβ'. Τοῖσι κοπώδεσιν ἐν τοῖσι πυρετοῖσιν ἐς ἄρθρα, καὶ παρὰ τὰς γνάθους μάλισα, αἱ ἀποσάσεις γίνονται.

λβ'. Ὀκόσοισι δὲ ἀνισαμένοισιν ἐκ τῶν νύσων τι πονέει, ἐνταῦθα αἱ ἀποσάσεις γίνονται.

λγ'. Ἀτὰρ ἦν καὶ προπεπονηκός τι ἔη πρὸ τοῦ νοσέειν, ἐνταῦθα στηρίζει ἡ νοῦσος.

λδ'. Ἦν ὑπὸ πυρετοῦ ἐχομένῳ, οἰδήματος μὴ ἔοντος ἐν τῇ φάρυγγι, πνιξ̄ ἐξαίφνης ἐπιστῇ, θανάσιμον.

λε'. Ἦν ὑπὸ πυρετοῦ ἐχομένῳ ὁ τράχηλος ἐπιστραφῇ, καὶ μόγις καταπίνειν δύνηται, οἰδήματος μὴ ἔοντος, θανάσιμον.

λς'. Ἰδρωῖτες πυρεταίνουσιν ἦν ἄρξωνται, ἀγαθοὶ τριταῖοι, καὶ πεμπταῖοι, καὶ ἐβδομαῖοι, καὶ ἐνναταῖοι, καὶ ἐνδεκαταῖοι, καὶ τεσσαρεσκαideκαταῖοι, καὶ ἑπτακαideκαταῖοι, καὶ μίην καὶ εἰκοστῇ, καὶ ἐβδόμῃ καὶ εἰκοστῇ, καὶ τριηκοστῇ πρώτῃ, καὶ τριηκοστῇ τετάρτῃ· οὗτοι γὰρ οἱ ἰδρωῖτες νοῦσους

SECTIO QUARTA. 55

50. Quibus paroxysmi fiunt, quamcumque hora febris dimiserit, si hora eadem postero die etiam prehenderit, judicatio difficilis est.

31. Quibus per febres lassitudinis sensus inest, iis ad articulos, et circa maxillas potissimum, abscessus decumbunt.

52. Quibus vero convalescentibus ex quovis morbo, pars aliqua labore vexatur, illic abscessus fiunt.

33. Quin et si pars quaequam ante morbum laboraverit, in eam se morbus obfirmat.

34. Si febre vexato, nullo existente in faucibus tumore, repentina accidat strangulatio, lethale.

35. Si febricitanti collum pervertitur, ac vix deglutire possit, nullo existente tumore, lethale.

56. Sudores febricitantibus boni, qui coeperint tertio die, quinto, septimo, nono, undecimo, decimo-quarto, decimo-septimo, vicesimo-primo, vicesimo-septimo, tricesimo-primo et tricesimo-quarto; ii enim sudores morbos

56 HIPPOCRATIS APHOR.

κρίνουσι. οἱ δὲ μὴ οὕτω γινόμενοι, θάνατον σημαίνουσι, καὶ πόνουσ, καὶ μῆκος νοῦσου, καὶ ὑποτροπιασμούς.

λζ'. Οἱ ψυχροὶ ἰδρωῖτες ξὺν μὲν ὀξείῃ πυρετῷ γινόμενοι, θάνατον ξὺν πρηϋτέρῳ δέ, μῆκος νοῦσου σημαίνουσι.

λη'. Ὁκου ἔνι τοῦ σώματος ἰδρῶς, ἐνταῦθα φράζει τὴν νοῦσον.

λθ'. Καὶ ὁκου ἔνι τοῦ σώματος θερμὸν ἢ ψυχρὸν, ἐνταῦθα ἢ νοῦσος.

μ'. Ὁκου ἐν ὅλῳ τῷ σώματι μεταβολαί, καὶ ἦν τὸ σῶμα ψύχεται, ἢ αὖτις θερμαίνεται, ἢ χρῶμα ἕτερον ἐξ ἑτέρου δέκεται, μῆκος νοῦσου σημαίνει.

μα'. Ἰδρῶς πολὺς ἐξ ὕπνου ἄνευ τινὸς αἰτίας φανερῆς γινόμενος, τὸ σῶμα σημαίνει ὅτι πλέονι τροφῇ χρεέται. ἦν δὲ τροφήν μὴ λαμβάνοντι τοῦτο γίνηται, σημαίνει ὅτι κενώσεως δέεται.

μβ'. Ἰδρῶς πολὺς, ψυχρὸς ἢ θερμὸς αἰεὶ ῥέων· ὁ ψυχρὸς μέζω, ὁ δὲ θερμὸς ἐλάσσω νοῦσον σημαίνει.

μγ'. Οἱ πυρετοὶ ὑπόσοι μὴ διαλείποντες διὰ τρίτης ἰσχυρότεροι γίνονται, ἐπικίνδυνον.

SECTIO QUARTA. 57

judicant. Qui vero aliter contingunt, vel mortem, vel dolores, vel morbi longitudinem, vel recidivas significant.

37. Sudores frigidi cum febre quidem acuta oborti, mortem, cum mitiori autem, morbi longitudinem significant.

38. Qua parte corporis sudor inest, ibi morbum esse indicat.

39. Et qua corporis parte calor inest, aut frigus, ibi morbus est.

40. Ubi toto corpore mutationes contingunt, et corpus frigescit, rursumque calefit, vel colorem alium ab alio recipit, morbi longitudinem significat.

41. Sudor multus a somno citra manifestam causam obortus, corpus copiosiore uti cibo significat. Quod si aegroto cibum non capienti istud contingat, evacuatione opus esse indicat.

42. Sudor copiosus, modo calidus, modo frigidus assidue fluens, frigidus majorem, calidus minorem morbum significat.

43. Febres quaecunque non intermittentes tertio die vehementiores redduntur, periculosiores. Quocunque autem

58 HIPPOCRATIS APHOR.

νοι. ὅτις δὲ ἂν τρόπῳ διαλείπωσι, σημαίνουσι ὅτι ἀκίνδυνοι.

μδ'. Ὅσοιοι πυρετοὶ μακροί, τουτέστιν ἢ φύματα, ἢ ἐς τὰ ἄρθρα πόνοι ἐγγίνονται.

με'. Ὅσοιοι ἢ φύματα, ἢ ἐς τὰ ἄρθρα πόνοι ἐκ πυρετῶν μακρῶν γίνονται, οὗτοι σιτίοισι πλέοσι χρέονται.

με'. Ἦν ῥίγος ἐμπίπτῃ, πυρετῷ μὴ διαλείποντι, ἤδη ἀσθενεῖς εἰσὶν, θανάσιμον.

μζ'. Αἱ ἀποχρέμψες αἱ ἐν τοῖσι πυρετοῖσι τοῖσι μὴ διαλείπουσι αἱ πελιδναί, καὶ αἵματώδεις, καὶ θυσώδεις, καὶ χολώδεις, ἅπασαι κακαί· ἀποχωρεῦσαι δὲ καλῶς, ἀγαθαί· οὕτω καὶ κατὰ τὰς διαχωρήσεις, καὶ κατὰ τὰ οὖρα. ἦν δὲ μὴ τι τῶν συμφερόντων ἐκκρίνηται διὰ τῶν τέπων τούτων, κακόν.

μη'. Ἐν τοῖσι μὴ διαλείπουσι πυρετοῖσιν, ἦν τὰ μὲν ἔξω ψυχρὰ ἔῃ, τὰ δὲ ἐνδον καίηται καὶ δίψῃν ἔχῃ, θανάσιμον.

μθ'. Ἐν μὴ διαλείποντι πυρετῷ, ἦν χεῖλος, ἢ ὄφρυς, ἢ ὀφθαλμοί, ἢ εἰς διαστραφῇ, ἦν μὴ βλέπῃ, ἦν μὴ ἀκούῃ, ἤδη εἰς

SECTIO QUARTA. 59

modo' intermiserint, securitatem inesse significatur.

44. Quibus adsunt febres longae, iis vel abscessus, vel dolores ad articulos oriuntur.

43. Quibus aut abscessus, aut ad articulos dolores post febres longas oriuntur, ii copiosioribus cibis utuntur.

46. Si rigor, febre non intermittente, incidat, aegro jam debili, lethale est.

47. In febribus non intermittentibus excreationes lividae, aut cruentae, aut graveolentes, aut biliosae, omnes malae; bene autem si prodeant, bonae: eadem etiam ratione deiectiones et urinae juvant. At si nihil eorum quae juvant per haec loca excernatur, malum.

48. In febribus non intermittentibus, si partes externae sint frigidae, internae vero urantur et siti vexentur, lethale est.

49. In febre non intermittente, si labrum, aut supercilium, aut oculos, aut nasus pervertatur, si visus, si auditus defecerit, aegro jam debili, quid-

60 HIPPOCRATIS APHOR.

τος ἀσθενέος, ὅ τι ἂν τουτέων γένηται, ἐγγὺς ὁ θάνατος.

ν'. "Οκου ἂν ἐν τῷ πυρετῷ μὴ διαλείποντι δύσπνοια γίνηται καὶ παραφροσύνη, θανάσιμον.

να'. Ἐν τοῖσι πυρετοῖσιν ἀποστήματα, μὴ λυόμενα πρὸς τὰς πρώτας κρίσεις, μῆκος νοῦσου σημαίνει.

νβ'. Ὁκόσοισιν ἐν τοῖσι πυρετοῖσιν, ἢ ἐν τῇσιν ἄλλησιν ἀρρώστίησι κατὰ προαίρεσιν οἱ ὀφθαλμοὶ δακρύουσιν, οὐδὲν ἄτοπον. ἐκόσοισι δὲ μὴ κατὰ προαίρεσιν, ἄτοπώτερον.

νγ'. Ὁκόσοισιν ἐπὶ τῶν ὀδόντων ἐν τοῖσι πυρετοῖσι περίγλισχρα γίνεται, ἰσχυρότεροι γίνονται αὐτέων οἱ πυρετοί.

νδ'. Ὁκόσοισιν ἐπὶ πούλῳ βῆχες ξηραί, βραχέα ἐρεθίζουσαι, ἐν πυρετοῖσι καυσώδεις, αὐτὰ πάντοτε διψώδεις εἰσὶ.

νε'. Οἱ ἐπὶ βουβῶσι πυρετοὶ, πάντες κακοί, πλην τῶν ἐφημέρων.

νς'. Πυρέσσοντι ἰδρῶς ἐπιγενόμενος, μὴ ἐκλείποντος τοῦ πυρετοῦ, κακόν. μηκύνει γὰρ ἢ νοῦσον, καὶ ὑγρασίην πλέω σημαίνει.

SECTIO QUARTA. 61

quid horum evenerit, in propinquo mors est.

50. Ubi in febre non intermittente difficultas spirandi cum delirio contingit, lethale.

51. In febribus abscessus, nisi primis judicationibus solvantur, morbi longitudinem significant.

52. Quibus in febribus, aut aliis morbis oculi ex voluntate illacrymantur, nihil insolens est. At quibus praeter voluntatem, periculosius est.

53. Quibus per febres ad dentes viscosa circumnascantur, iis vehementiores fiunt febres.

54. Quibus diu tusses siccae, paullulum irritantes, in febribus ardentibus, haud admodum siticulosi sunt.

55. Ex bubonibus febres omnes malae, praeter diarias.

56. Febricitanti si sudor contingat, febre non deficiente, malum. Prorogatur enim morbus, et multam significat humilitatem.

62 HIPPOCRARIS APHOR.

νζ'. Ὑπὸ σπασμοῦ ἢ τετάνου ἐχομένην, πυρετὸς ἐπιγενόμενος, λίει τὸ νοῦσημα.

νη'. Ὑπὸ καύσου ἐχομένην, ῥίγες ἐπιγενομένου, λίει.

νθ'. Τριταῖος ἀκριβὴς κρίνεται ἐν ἑπτὰ περιόδοις, τὸ μακρότατον.

ξ. Ὅσοοισιν ἂν ἐν τοῖσι πυρετοῖσι τὰ ὦτα κωφωθῇ, αἷμα ἐκ ῥινῶν ῥέν, ἢ κοιλίῃ ἐκταραχθεῖσα, λίει τὸ νοῦσημα.

ξα'. Ἦν μὴ ἐν κρισίμῳ ἀφῇ ὁ πυρετὸς, ὑποτροπιάζειν εἴωθε.

ξβ'. Ὅσοοισιν ἐν τοῖσι πυρετοῖσιν ἵκτεροι ἐπιγίνονται πρὸ τῶν ἑπτὰ ἡμερῶν, κακόν.

ξγ'. Ὅσοοισιν ἐν τοῖσι πυρετοῖσι καθ' ἡμέρην ῥίγες γίνονται, καθ' ἡμέρην οἱ πυρετοὶ λύονται.

ξδ'. Ὅσοοισιν ἐν τοῖσι πυρετοῖσι τῇ ἑβδόμῃ, ἢ τῇ ἐννάτῃ, ἢ τῇ ἐνδεκάτῃ, ἢ τῇ τεσσαρεσκαίδεκάτῃ, ἵκτεροι ἐπιγίνονται, ἀγαθόν, ἢν μὴ τὸ ὑποχόνδριον τὸ δεξιὸν σκληρόν ᾖ. ἢν δὲ μὴ, οὐκ ἀγαθόν.

ξε'. Ἐν τοῖσι πυρετοῖσι τοῖσιν ὀξέσι περὶ πῆν κοιλίην καῦμα ἰσχυρόν, καὶ καρδιωγμός, κακόν.

SECTIO TERTIA. 63

57. Convulsione aut distentione nervorum detento, febris superveniens morbum solvit.

58. Febre ardente detento, rigore superveniente, solutio contingit.

59. Tertiana exquisita septem ad summum circuitibus judicatur.

60. Quibus per febres aures obsurdue-
rint, his sanguis ex naribus profluens,
aut alvus exturbata, morbum solvit.

61. Febris, nisi die critico desierit, re-
verti solet.

62. Quibus per febres morbus regius
ante diem septimum accidit, malum.

63. Quibus per febres quotidie rigores
fiunt, quotidie febres solvuntur.

64. Quibus per febres die septimo, aut
nono, aut undecimo, aut decimo-quarto,
morbus regius supervenerit, bonum, nisi
hypochondrium dextrum obduruerit:
alioqui, non bonum.

65. In febribus acutis circa ventrem ae-
stus vehemens, et oris ventriculi morsus,
malum.

ξε'. Ἐν τοῖσι πυρετοῖσι τοῖσιν ὀξέσι οἱ σπασμοί, καὶ οἱ περὶ τὰ σπλάγχνα πόνοι ἰσχυροί, κακόν.

ξζ'. Ἐν τοῖσι πυρετοῖσι οἱ ἐκ τῶν ὕπνων φόβοι ἢ σπασμοί, κακόν.

ξη'. Ἐν τοῖσι πυρετοῖσι τὸ πνεῦμα προσκόπτον, κακόν· σπασμὸν γὰρ σημαίνει.

ξθ'. Ὁκόσοισιν οὖρα παχέα, θρομβώδεια, ὀλίγα, οὐκ ἀπινέτοισι, πλῆθος ἐπελθὺν, ἐκ τουτέων, λεπτῶν, ὠφελεῖ· μάλιστα δὲ τὰ τοιαῦτα ἔρχεται, οἷσιν ἐξ ἀρχῆς, ἢ διὰ ταχέων ὑπόστασιν ἴσχει.

ο'. Ὁκόσοισι δὲ ἐν πυρετοῖσι τὰ οὖρα ἀνατεταραγμένα, οἷον ὑποζυγίων, τουτέοισι κεφαλαλγίαι πάρεισιν, ἢ παρέσονται.

οα'. Ὁκόσοισι ἐβδομαῖα κρίνεται, τουτέοισιν ἐπινέφελον ἴσχει τὸ οὖρον, τῇ τετάρτῃ, ἐρυθρόν, καὶ τὰ ἄλλα κατὰ λόγον.

οβ'. Ὁκόσοισιν οὖρα διαφανέα, λευκά, πονηρά· μάλιστα δὲ ἐν τοῖσι φρενιτικοῖσιν ἐπιφαίνεται.

ογ'. Ὁκόσοισι ὑποχόνδρια μετέωρα διαβορβορίζοντα, ὁσφύος ἀλγήματος ἐπιγενομένου, αἱ κοιλίαι τουτέοισι καθυγραίνον-

SECTIO QUARTA. 65

66. In febribus acutis convulsiones, et circa viscera dolores vehementes, malum.

67. In febribus pavores ex somno aut convulsiones, malum.

68. In febribus spiritus offendens, malum, convulsionem enim significat.

69. Quibus non sine febre urinae sunt crassae, grumosae et paucae, si ab iis tennes copiose prodierint, juvant: praecipue vero tales exeunt iis quibus ab initio, vel non multo post, urina sedimentum obtinet.

70. Quibus vero per febres urinae sunt turbulentae, quales jumentorum, iis capitis dolores adsunt, vel aderunt.

71. Quibus septimo die judicatur morbus, iis urina rubram die quarto nubesculam habet, aliaque signa pro ratione.

72. Quibus urinae pellucidae, albae, malae: praecipue vero in phreneticis apparent.

73. Quibus sublata hypochondria murmurant, lumborum succedente dolore, iis alvi admodum humectantur, nisi fla-

ται, ἣν μὴ φύσαι καταρράγέωσιν, ἥ οὖρου πληθὺς ἐπέλθῃ. ἐν πυρετοῖσι δὲ ταῦτα.

οδ'. Ὀκόσοισιν ἐλπίς ἐς ἄεθρα ἀφίστασθαι, ῥύεται τῆς ἀποστάσεος οὖρον πολὺν, κάρτα παχὺ καὶ λευκὸν γινόμενον, οἷον ἐν τοῖσι κοπώδεσι πυρετοῖσι τεταρταίοισιν ἄρχεται ἐνίοισι γίνεσθαι. ἦν δὲ καὶ ἐκ τῶν ῥινῶν αἰμορράγησι, καὶ πάνυ ταχὺ λύεται.

οε'. Ἦν αἷμα ἢ πῦον οὐρέῃ, τῶν νεφρῶν, ἢ τῆς κύστεος ἔλκωσιν σημαίνει.

ος'. Ὀκόσοισιν ἐν τῷ οὔρῳ παχέϊ ἐόντι σαρκία σμικρὰ, ἢ ὥσπερ τρίχες ξυνεξέρχονται, τουτέοισιν ἀπὸ τῶν νεφρῶν ἐκκρίνεται.

οζ'. Ὀκόσοισιν ἐν τῷ οὔρῳ παχέϊ ἐόντι πιτυρῳῖδα ξυνεξουρέεται, τουτέοισι ἢ κύστις ψοριᾷ.

οη'. Ὀκόσοι ἀπὸ τὰντομάτου αἷμα οὐρέουσι, τουτέοισιν ἀπὸ τῶν νεφρῶν φλεβίου ῥῆξις σημαίνει.

οθ'. Ὀκόσοισιν ἐν τῷ οὔρῳ ψαμμῳῖδα ὑφίσταται, τουτέοισι ἢ κύστις λιθιᾷ, ἢ νεφροί.

π'. Ἦν αἷμα οὐρέῃ καὶ θρόμβους, καὶ στραγγουρίην ἔχῃ, καὶ οὐδὲν ἐμπίπτῃ ἐς

tus erumpant, aut urinae copia prodeat. Haec vero in febribus contingunt.

74. Quibus spes est ad articulos abscessurum, ab abscessu liberat urina copiosa, valde crassa, et alba reddita, qualis in febribus cum lassitudinis sensu quarto die quibusdam ferri incipit. Quod si ex naribus etiam sanguis effluerit, tum brevi admodum levatur aeger.

75. Si quis sanguinem aut pus mingat, renum aut vesicae exulceratio significatur.

76. Quibus cum urina crassa, exiguae carunculae, aut veluti capilli una exeunt, iis a renibus excernuntur.

77. Quibus cum urina crassa, surfuracea quaedam exeunt, iis vesica scabie laborat.

78. Quicumque repente sanguinem mingunt, iis in renibus venulam ruptam esse significatur.

79. Quibus in urina subsident arenosa, iis vesica calculo laborat, vel renes.

80. Si quis sanguinem mingat et grumos, et stranguriam habeat, dolorque in

68 HIPPOCRATIS APHOR.

τὸ ὑπογάστριον καὶ ἐς τὸν πτένα, καὶ ἐς
τὸ περίναιον, τὰ περὶ τὴν κύστιν πονέει.
πα'. Ἦν αἷμα, καὶ πῦον οὐρέη, καὶ λε-
πίδας, καὶ ὁσμὴ βαρὴ ἐξ, τῆς κύστεως
ἐλκωσιν σημαίνει.

πβ'. Ὅσοις ἐν τῇ οὐρήθρῃ φίματα
ψύεται, τουτίοισι, διαπνήσαντες καὶ ἐκρα-
γέντος, λύσις.

πγ'. Οὔρησις νύκτωρ πολλὴ γινομένη,
σμικρὴν τὴν ὑποχώρησιν σημαίνει.

SECTIO QUINTA. 69

imum ventrem, et pectinem et perinaeum incidat, partes circa vesicam laborant.

81. Si quis sanguinem, aut pus aut squamas mingat, gravisque odor adsit, vesicae exulcerationem significat.

82. Quibus in meatu urinario nascitur tuberculum, iis, eo suppurato et rupto, solutio.

83. Urina copiose de noctu reddita, paucam alvi dejectionem significat.

ΤΜΗΜΑ ΠΕΜΠΤΟΝ.

Α.

ΣΠΑΣΜΟΣ ἐξ ἑλλεβόρου, θανάσιμος.
 β'. Ἐπὶ τρώματι σπασμὸς ἐπιγενόμενος,
 θανάσιμος.

γ'. Αἵματος πολλοῦ ῥυέντος, σπασμὸς,
 ἢ λυγμὸς ἐπιγενόμενος, κακόν.

δ'. Ἐπὶ ὑπερκαθάρσει σπασμὸς, ἢ λυγ-
 μὸς ἐπιγενόμενος, κακόν.

ε' Ἦν μεθύων ἐξαίφνης ἄφωνός τις γέ-
 νηται, σπασθεὶς ἀποθνήσκει, ἢν μὴ πυ-
 ρετὸς ἐπιλάβῃ, ἢ ἐς τὴν οἶσθον ἐλθὼν καθ'
 ἢν αἱ κραιπάλαι λύονται, φθίγγεται.

ς'. Ὀκόσοι ὑπὸ τετάνου ἀλίσκονται, ἐν
 τέσσαρσι ἡμέρησιν ἀπόλλυνται· ἢν δὲ ταυ-
 τίας διαφύγοιεν, ὑγιέες γίνονται.

ζ Τὰ ἐπιληπτικὰ Ὀκόσοισι πρὸ τῆς ἥβης
 γίνεται, μετὰστασιν ἴσχει· οἷσι δὲ πέντε

SECTIO QUINTA.

I.

CONVULSIO ex veratro, lethalis est.

2. Convulsio si superveniat vulneri, lethalis est.

3. Multo sanguine effuso, convulsio, aut singultus superveniens, malum.

4. Immodicae purgationi convulsio, aut singultus superveniens, malum.

5. Si ebrius quispiam subito obmutuerit, convulsus emoritur, nisi eum febrisprehendat, aut cum ad horam pervenerit, qua crapulae solvuntur, vocem recuperet.

6. Qui tetano corripuntur, intra quatuor dies pereunt, si tamen hos effugerint, sanescunt.

7. Comitiales quibus ante pubertatem contingunt, mutationem recipiunt: at

72 HIPPOCRATIS APHOR.

καὶ εἴκοσιν ἐτέων, γίνεται, τουτέοισι τὰ πολλὰ ξυναποθνήσκει.

ή. Ὀκόσοι πλευριτικοὶ γενόμενοι οὐκ ἀνακαθαίρονται ἐν τεσσαρεσκαίδεκα ἡμέρησι, τουτέοισιν ἐς ἐμπύημα μεθίσταται.

θ. Φθίσις γίνεται μάλιστα ἡλικίῃσι τῇσιν ἀπὸ ὀκτωκαίδεκα ἐτέων μέχρι πέντε καὶ τρίηκοντα.

ι. Ὀκόσοισι κυνάγχην διαφεύγουσιν ἐς τὸν πλεύμονα τρέπεται, ἐν ἑπτὰ ἡμέρησιν ἀποθνήσκουσι. ἣν δὲ ταυτέας διαφίγωσιν, ἔμπυοί γίνονται.

ια. Τοῖσι ὑπὸ τῶν φθισέων ἐνοχλουμένοισιν, ἣν τὸ πτύσμα ὅπερ ἂν ἀποβῇσσωσι, βαρὺ ὄζῃ ἐπὶ τοὺς ἀνθρακας ἐπιχεόμενον, καὶ αἱ τρίχες ἀπὸ τῆς κεφαλῆς ῥέωσι, θανατῶδες.

ιβ. Ὀκόσοισιν ἂν φθισιῶσι αἱ τρίχες ἀπὸ τῆς κεφαλῆς ῥέωσι, οὗτοι, διαρρόιης ἐπιγενομένης, ἀποθνήσκουσι.

ιγ. Ὀκόσοι αἷμα ἀφρῶδες ἀναπτέουσι, τουτέοισι ἡ ἀναγωγὴ ἐκ τοῦ πλεύμονος γίνεται.

ιδ. Ὑπὸ φθίσεως ἐχομένῳ, διάρροια ἐπιγενομένη, θανατῶδες.

SECTIO QUINTA. 73

quibus quinto et vicesimo anno fiunt, iis plerumque commoriuntur.

8. Qui pleuritici facti, intra dies quatuordecim per superiora non purgantur, iis in suppurationem malum vertitur.

9. Tabes maxime fit aetatibus ab anno decimo octavo ad tricesimum quintum.

10. Quibus ex angina liberatis, ad pulmonem malum vertitur, ii intra dies septem intereunt; si tamen hos dies evaserint, suppurati fiunt.

11. In tabe vexatis, si sputum, quod tussi rejiciunt carbonibus impositum, gravem odorem emittat, et capilli e capite defluant, lethale est.

12. Quibus tabe correptis capilli e capite defluunt, ii succedente alvi profluvia moriuntur.

13. Qui spumantem sanguinem expunt, iis ex pulmone educitur.

14. Tabes detento, succedens alvi profluvium, lethale.

74 HIPPOCRATIS APHOR.

ιε'. Ὀκόσοι ἐκ πλευρίτιδος ἔμπνοοι γίνονται, ἣν ἀνακαθαρθέωσιν ἐν τεσσαρήκοντα ἡμέρησιν, ἀφ' ἧς ἂν ἡ ῥῆξις γένηται, παύονται, ἣν δὲ μὴ, ἐς φθίειν μεθίστανται.

ις'. Τὸ θερμὸν βλάπτει ταῦτα πλεονάκις χρεομένοιαι· σαρκῶν ἐκθήλυνσιν, νεύρων ἀκράτειαν, γνώμης νάρκωσιν, αἱμορραγίας, λειποθυμίας. ταῦτα οἷσι θάνατος.

ις'. Τὸ δὲ ψυχρὸν, σπασμοὺς, τετάνους, μελασμοὺς, καὶ ῥίγηα πυρετώδεα ἐμποιεῖ.

ιη'. Τὸ ψυχρὸν πολέμιον ὀστέοισιν, ὀδοῦσι, νεύροισιν, ἐγκεφάλῳ, νωτιαίῳ μυελῷ, τὸ δὲ θερμὸν ὠφέλιμον.

ιδ'. Ὀκόσα κατέψυκται ἐκθερμαίνειν, πλὴν ὁκόσα αἱμορραγέει, ἢ μέλλει.

κ'. Ἐλκεσι τὸ μὲν ψυχρὸν δακνωδές, δέρμα περισκληρύνει, ὀδύνην ἀνεκπύητον ποιεῖ, μελαίνει, ῥίγηα πυρετώδεα, σπασμοὺς καὶ τετάνους ποιεῖ.

κα'. Ἔστι δὲ ὅκου ἐπὶ τετάνου ἄνευ ἔλκεος, νέψω ἐνσάρκῳ θέρμεος μέσσω, ψυχροῦ

SECTIO QUINTA. 75

15. Qui ex pleuritide suppurati fiunt, si intra dies quadraginta, ex quo ruptio facta est, per superiora purgantur, liberantur, alioqui in tabem transeunt.

16. Calidum eo frequentius utentibus, has affert noxas, carniū effeminationem, nervorum impotentiam, mentis stuporem, sanguinis profluvia, animi defectiones. Haec quibus accidunt mors.

17. Frigidum vero convulsiones, nervorum distentiones, livores, et rigores febriles infert.

18. Frigidum ossibus, dentibus, nervis, cerebro, spinali medullae, inimicum, calidum vero utile.

19. Perfrigerata excalefacere oportet, praeter ea quae sanguinem effundunt, aut brevi effundent.

20. Frigidum ulcera mordet, cutem obdurat, dolorem insuppurabilem facit, denigrat, rigores febriles, convulsiones et tetanos inducit.

21. Est vero, ubi in tetano sine ulcere, in juvene mediocri corporis habitu praedito, aestate media, frigidae multae

πολλοῦ κατάχυσαι, ἐπανάκλησιν θερμῆς ποιεῖται. θερμὴ δὲ ταῦτα ῥύεται.

κβ'. Τὸ θερμὸν ἐκπυητικόν, ἐπὶ παντὶ ἔλκεϊ, πλὴν ἐπὶ νεαρῷ, μίγιστον σημήϊον ἐς ἀσφαλιῆν, δέρμα μαλάσσει, ἰσχυαίνει, ἀνώδυνον, ῥιγῶν, σπασμῶν, τετάνων παρηγορικόν· τὴν δὲ ἐν τῇ κεφαλῇ καρηβαρηῆν λύει· πλεῖστον δὲ διαφέρει ὀστέων κατήγμασι, μάλιστα δὲ τοῖσιν ἐπιλωμένοις· τουτέων δὲ μάλιστα, τοῖσιν ἐν κεφαλῇ ἔλκεα ἔχουσι· καὶ ὅκυσσά ὑπὸ ψύξεος θνήσκει, ἢ ἐλκοῦνται, καὶ ἔρπησιν ἰσθιομένοις, ἔδρῃ, αἰδοίῳ, ὑστέρῃ, κύστει· τουτέοισι τὸ μὲν θερμὸν φίλον, καὶ κρίνον, τὸ δὲ ψυχρὸν πολέμιον, καὶ κτεῖνον.

κγ'. Ἐν τουτέοισι δὲ δεῖ τῷ ψυχρῷ χρῆσθαι, ὁπόθεν αἰμορροαγείν μελλεῖ, μὴ ἐπὶ αὐτὰ, ἀλλὰ περὶ αὐτὰ ὁπόθεν ἐπιρρεῖ· καὶ ὅκον φλεγμοναί, ἢ ἐπιφλογίσματα ἐς τὸ ἐρυθρὸν καὶ ὑφαιμον ῥέποντα νεαρῷ αἵματι· ἐπεὶ τάγε παλαιὰ μελαίνει· καὶ ἐρυσίπελας τὸ μὴ ἐλκούμενον ὠφελεί, ἐπεὶ τόγε ἐλκούμενον βλάπτει.

affusio caloris revocationem efficit. Calor autem haec sanat.

22. Calidum suppurationem movens, in omni vulnere, excepto vulnere recenti, maximum securitatis indicium exhibet, cutem emollit, attenuat, dolorem tollit, rigores, convulsiones, tetanos mitigat, capitis gravitatem solvit: ossium vero fracturis plurimum confert, sed praecipue his quae nudata sunt iisque maxime, qui in capite ulcera habent. His etiam quae a frigore emoriuntur, aut ulcerantur, et herpetibus exedentibus, sedi, pudendo, utero, vesicae; iis omnibus calidum gratum et judicatorium frigidum vero inimicum et interimens.

23. At frigido in his utendum, unde sanguis erumpit aut erupturus est, non supra ipsas partes, sed circa eas unde profluit: et etiam ubi inflammationes, aut incendiosa quaedam ad rubrum et subcruentum ex recenti sanguine vergentia: inveterata namque denigrat. Confert etiam ubi adest erysipelas non ulceratum, siquidem exulceratum laedit.

78 HIPPOCRATIS APHOR.

κδ'. Τὰ ψυχρά, οἷον χῶν, ἢ κρύσταλλοι, στήθεϊ πολέμια, βηχέων κινήτικα, αἰμορροϊκά, καὶ καταρροϊκά.

κε'. Τὰ δὲ ἐν ἄρθροισιν οἰδήματα, καὶ ἀλγήματα, ἄτερ ἔλκεος, καὶ ποδαγωγικά καὶ σπᾶσματα, τούτων τὰ πλεῖστα ψυχρὸν πολλὸν καταχεόμενον, ῥηίζει τε, καὶ ἰσχυαίνει, καὶ ὀδύνην λύει· νάρκη δὲ μετρίῃ ὀδύνης ληκτική.

κς'. Ἰθὺς τὸ ταχέως θερμαινόμενον, καὶ ταχέως ψυχόμενον, κουφότατον.

κζ'. Ὀκόσοισι δὲ πιεῖν ὄρεξις νύκτωρ, τοῖσι πάνυ διεψῶσιν, ἣν ἐπικοιμηθέωσιν, ἀγαθόν.

κη'. Γυναικῶν ἀγωγὸν ἢ ἐν ἀρώμασι πυρίῃ· πολλαχοῦ δὲ καὶ ἐς ἄλλα χρησίμη ἂν ᾦν, εἰ μὴ καρηβαρίας ἐνεποιεῖ.

κθ'. Γυναικὶ ἐν γαστρὶ ἐχούσῃ ὑπὸ τινος τῶν ὀξέων νοσημάτων ληφθῆναι, θανατωδές.

λ'. Γυνὴ ἐν γαστρὶ ἔχουσα φλεβοτομηθεῖσα ἐκτιρώσκει, καὶ μᾶλλον εἰ μέζον εἴη τὸ ἔμβρυον.

SECTIO QUINTA. 79

24. Frigida, veluti nix, vel glacies, pectori sunt adversa, tusses movent, sanguinis eruptiones et destillationes efficiunt.

25. Articulorum tumores, et dolores absque ulcere, et podagricos dolores, et convulsa, magna ex parte frigida large affusa levat, et minuit, doloremque solvit. Moderatus namque torpor dolorem finit.

26. Aqua quae cito calescit et cito refrigeratur, levissima.

27. Haec vero confert quibus bibendi de nocte appetentia est, iis admodum sitientibus; et si postea dormierint, bonum.

28. Odoramentorum suffitus muliebria ducit: saepe vero ad alia etiam utilis esset, nisi capitis gravitatem inferret.

29. Mulierem utero gerentem morbo quopiam acuto corripit, lethale.

30. Mulier utero gerens vena secta abortit, idque potissimum, si fetus grandior fuerit.

λα'. Γυναικὶ αἷμά ἐμειούση, τῶν κατα-
μηνίων ῥαγέντων, λύσις.

λβ'. Γυναικὶ τῶν καταμηνίων ἐκλειπόν-
των, αἷμα ἐκ τῶν ῥινῶν ῥεῖναι, ἀγαθόν.

λγ'. Γυναικὶ ἐν γαστρὶ ἐχοίση, ἣν ἡ
κοιλίη πολλὰ ῥυῖ, κίνδυνος ἐκτρώσαι.

λδ'. Γυναικὶ ὑπὸ ὕστερικῶν ἐνοχλομένη,
ἢ δυστοκουσούση, πταρμός ἐπιγενόμενος,
ἀγαθόν.

λε'. Γυναικὶ τὰ καταμήνια ἄχροα, καὶ
μὴ κατὰ τὰ αὐτὰ αἰεὶ γινόμενα, καθάρ-
σις δέισθαι σημαίνει.

λς'. Γυναικὶ ἐν γαστρὶ ἐχοῦση, ἣν οἱ
μασθοὶ ἐξαίφνης ἰσχνοὶ γίνονται, ἐκτι-
τρώσκει.

λζ'. Γυναικὶ ἐν γαστρὶ ἐχοῦση, ἣν ὁ
ἔτερος μασθὸς ἰσχνὸς γένηται, δίδυμα ἐχοῦ-
ση, θάτερον ἐκτιτρώσκει· καὶ ἣν μὲν ὁ
δεξιὸς ἰσχνὸς γένηται, τὸ ἄρρεν· ἣν δὲ
ὁ ἀριστερός, τὸ θῆλυ.

λη'. Ἦν γυνὴ μὴ κύουσα, μηδὲ τετο-
κυῖα γάλα ἔχῃ, ταυτέῃ τὰ καταμήνια
ἐκκλέλοιπε.

λθ'. Γυναιξὶ ὀκόσῃσιν ἐς τοὺς πενηθὺς
αἷμα ξυστρέφεται, μανίην σημαίνει.

SECTIO QUINTA. 81

31. Mulieri sanguinem evomenti, menstruis erumpentibus, solutio contingit.

32. Mulieri menstruis deficientibus sanguis ex naribus profluens, bono est.

33. Mulieri utero gerenti, si alvus multum profluat, abortionis periculum est.

34. Mulieri ab uterina passione vexatae, aut difficulter parienti, sternutatio superveniens bonum.

35. Mulieri menses decolores, neque semper eadem periodo prodeuntes, purgatione opus esse indicant.

36. Mulieri utero gerenti si mammae derepente gracilescent, abortit.

37. Mulieri utero gemellos gerenti, si altera mamma gracilis evadat, alterum abortu edit: et si quidem dextra mamma gracilescent, marem, si vero sinistra, feminam.

38. Si mulier non praegnans, neque puerpera lac habet, ei menstrua defecerunt.

39. Quibus mulieribus ad mammas sanguis colligitur, furorem indicat.

μ'. Γυναῖκα ἦν θέλῃς εἰδέναι εἰ κύει, ἐπὶν καθεύδειν μέλλῃ, μελίκρατον δοῦναι πιεῖν· κῆν μὲν στρόφος αὐτὴν ἔχῃ περὶ τὴν γαστέρα, κύει· ἦν δὲ μὴ, οὐ.

μα'. Γυνὴ ἔγκυος, ἦν μὲν ἄρρεν κύη, εὐχροος ἐστί· ἦν δὲ θῆλυ, δύσχροος.

μβ'. Γυναικὶ κυοῦση ἦν ἐρυσίπελας ἐν τῇ ὑστέρῃ γένηται, θανατῶδες.

μγ'. Ὀκόσαι παρὰ φύσιν λεπταὶ ἐοῦσαι ἐκτιτρώσκουσιν, οὐ κύουσι πρὶν ἢ παχυνθῆναι.

μδ'. Ὀκόσαι δὲ μετρίως τὸ σῶμα ἔχουσαι ἐκτιτρώσκουσι δίμηνα καὶ τρίμηνα ἄτερ προφάσεως φανερῆς, ταυτέῃσι αἱ κοτυληδόνες μίξης μεσταὶ εἰσι, καὶ οὐ δύνανται κρατεῖν ὑπὸ τοῦ βάρους τὸ ἔμβρυον, ἀλλὰ ἀπορέγγυνται.

με'. Ὀκόσαι παρὰ φύσιν παχεῖαι ἐοῦσαι μὴ ξυλλαμβάνουσιν ἐν γαστρὶ, ταυτέῃσι τὸ ἐπίπλοον τὸ στόμα τῶν ὑστερίων ἀποπιέζει, καὶ πρὶν ἢ λεπυνθῆναι, οὐκ κύουσι.

μς'. Ἦν ὑστέρῃ ἐν τῷ ἰσχύῳ ἐγκυμένη ἔῃ, καὶ διαπυήσῃ, ἀνάγκη ἔμμετον γενέσθαι.

SECTIO QUINTA. 65

40. Si nosse velis an mulier conceperit, ei dormiturae aquam mulsam propinato, et si ventris tormina eam corripuerint, concepit, sin minus, non concepit.

41. Mulier praegnans, si marem gestat, coloratior est, si feminam, minus colorata.

42. Si mulieri praegnantieriysipelas in utero fiat, lethale.

43. Quae praeter naturam tenues abortiunt, utero non gerunt priusquam crassescant.

44. Quae mediocri corporis habitu praeditae, fetus bimestres aut trimestres, absque causa manifesta, abortione excludunt, iis uteri acetabula mucoris plena sunt, neque prae pondere fetum continere possunt, sed abrumpuntur.

45. Quae praeter naturam crassae non concipiunt, iis omentum os uteri comprimit, neque priusquam extenuentur, praegnantes fiunt.

46. Si uterus ad coxam incumbat, et suppuratus fuerit, ulcus fistulosum fieri necesse est.

84 HIPPOCRATIS APHOR.

μζ'. "Εμβρια τὰ μὲν ἄρσενα ἐν τοῖσι δεξιωῖσι, τὰ δὲ θήλεα ἐν τοῖσιν ἀριστεροῖσι μᾶλλον.

μη'. "Ες ὑστέριον ἐκπτώσας παρμικὸν προσθεῖς, ἐπιλαμβάνειν τοὺς μυκτῆρας καὶ τὸ στόμα.

μθ'. Γυναικὶ ἐν γαστρὶ ἐχούσῃ, τελευτῶν ἐπιγενόμενος ἐκτρωσιν ποίει.

μδ'. Γυναικὶ τὰ καταμήνια ἢ βούλῃ ἐπισχεῖν, σικκύν ὥς μεγίστην πρὸς τοὺς τιτθοὺς πρόσβαλλε.

νε'. "Οκόσαι ἐν γαστρὶ ἔχουσι, τουτέων τὸ στόμα τῶν ὑστερίων ξυμμέμνη.

νβ'. "Ην γυναικὶ ἐν γαστρὶ ἐχούσῃ γάλα πούλῃ ἐκ τῶν μαζῶν ῥέῃ, ἀσθενεῖν τὸ ἔμβρυον σημαίνει. ἦν δὲ στερεοὶ οἱ μαστοὶ ἔωσι, ὑγιεινότερον τὸ ἔμβρυον σημαίνει.

νγ'. "Οκόσαι διαφθεῖρειν μέλλουσι, ταυτέησι οἱ τιτθοὶ ἰσχνοὶ γίνονται. ἦν δὲ πάλιν σκληροὶ γίνωνται, ὀδύνη ἔσται, ἢ ἐν τοῖσι τιτθοῖσιν, ἢ ἐν τοῖσιν ἰσχνίοισιν, ἢ ἐν τοῖσιν ὀφθαλμοῖσιν, ἢ ἐν τοῖσι γούνασι, καὶ οὐ διαφθεῖρει.

νδ'. "Οκόσῃσι τὸ στόμα τῶν ὑστερίων

SECTIO QUINTA. 85

47. Mares fetus uteri dextra parte, feminae sinistra magis gestantur.

48. Ut secundae excidant, sternutatorio appposito, nares et os comprimito.

49. Mulieri in utero habenti, tenemus superveniens abortum facit.

50. Mulieri si voles menstrua sistere, cucurbitulam quam maximam ad mammas appone.

51. Quae utero gerunt, iis uteri os connivet.

52. Mulieri uterum gerenti, si lac copiosum e mammis effluat, fetum imbecillum esse indicat. Quod si solidae mammae fuerint, valentiozem fetum significant.

53. Quae abortum facturae sunt, iis mammae marcescunt. Quod si denuo durae evadant, dolor erit vel in mammis, vel in coxis, vel in oculis, vel in genibus, neque mulier abortit.

54. Quibus os uteri durum est, iis connivere os uteri necesse est.

86 HIPPOCRATIS APHOR.

εκλήρῳν ἐστὶ, ταυτέσιν ἀνάγκη τὸ στόμα τῶν ὑστερέων ξυμμένειν.

νε'. Ὀκῶσαι ἐν γαστρὶ ἔχουσαι ὑπὸ πυρετῶν λαμβάνονται, καὶ ἰσχυρῶς ἰσχυαίνονται ἄνευ προφάσεως φανερῆς, τίκτους χαλεπῶς καὶ ἐπικινδύνως, ἢ ἐκτιτρώσκουσαι κινδυνείουσι.

νε'. Ἐπὶ ῥύθῳ γυναικῆϊ σπασμός καὶ λειποθυμία ἢ ἐπιγίνεται, κακόν.

νε'. Καταμηνίων γινομένων πλεόνων, νοῦσοι ξυμβαίνοσι, καὶ μὴ γινομένων ἀπὸ τῆς ὑστέρης γίνονται νοῦσοι.

νη'. Ἐπὶ ἀρχῇ φλεγμαίνονται, καὶ ἐπὶ ὑστέρῃ φλεγμαινούσῃ στραγγουρίῃ ἐπιγίνεται· καὶ ἐπὶ νεφροῖσιν ἐμπύουσι στραγγουρίῃ ἐπιγίνεται· ἐπὶ δὲ ἥπατι φλεγμαίνονται, λύγξ ἐπιγίνεται.

νη'. Γυνὴ ἢ μὴ λαμβάνῃ ἐν γαστρὶ, βούλῃ δὲ εἰδέναι εἰ λήψεται, περιελάνψας ἱματίοισι, θυμῖα κάτωθεν· κῆν μὲν πορεύεσθαι σοι δοκῇ ἢ ὁδμὴ διὰ τοῦ σώματος εἰς τὰς ῥῖνας καὶ εἰς τὸ στόμα, γίνωσκε ὅτι αὐτὴ οὐ διὰ ἐωϋτὴν ἄγονός ἐστι.

ξ'. Ἦν γυναικὶ ἐν γαστρὶ ἔχούσῃ αἰ

SECTIO QUINTA. 87

55. Quae utero gerentes febribus corripuntur, et valde extenuantur, citra manifestam causam, eae difficulter et cum periculo pariunt, aut abortum facientes periclitantur.

56. Si profluvio muliebri convulsio et animi defectio supervenerit, malum.

57. Mensibus copiosioribus profluentibus, morbi contingunt, et non produntibus ab utero morbi eveniunt.

58. Recto intestino et utero inflammatione affectis, stranguria accidit: re-nibus etiam purulentis stranguria succedit: jecori vero inflammatione laboranti supervenit singultus.

59. Si mulier non concipiat, scire autem volueris, num conceptura sit, vestibus undique obvolutae per inferna suffitum apponito: et si odor quidem ad nares et os usque, per corpus tibi pervadere videatur, ipsam non ex sese infecundam esse scito.

60. Si mulieri utero gerenti purga-

καθάρσεις πορεύονται πολλάι, ἀδύνατον
τὸ ἔμβρον ὑγιαίνειν.

ξά'. Ἦν γυναικὶ αἱ καθάρσεις μὴ πο-
ρεύονται, μήτε φρίκης, μήτε πυρετοῦ
ἐπιγινομένου, ἄσαι δὲ αὐτῇ προσπίπτω-
σι, λογίζου ταυτίην ἐν γαστρὶ ἔχειν.

ξβ'. Ὀκόσαι ψυχρὰς καὶ πυκνὰς τὰς
μήτρας ἔχουσιν οὐ κνέκνουνσι, καὶ ὀκόσαι
καθύγρους αὐτὰς ἔχουσιν, ὁμοίως, ἀπο-
σβέννυνται γὰρ αὐτέησι ὁ γόνος· καὶ ὀκό-
σαι ξηρὰς μᾶλλον καὶ περικεκαυμένας·
ἐνδητῇ γὰρ τῆς τροφῆς φθείρεται τὸ σπέρ-
μα. ὀκόσαι δὲ ἐξ ἀμφοτέρων τὴν κηΐσιν
ἔχουσιν ξύμμετρον, αἱ τοιαῦται ἐπίτεκνοι
γίνονται.

ξγ'. Παραπλησίως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἀρ-
θένων· ἥ γὰρ διὰ τὴν ἀραιότητα τοῦ σώ-
ματος τὸ πνεῦμα ἔξω φέρεται, πρὸς τὸ
μὴ παραπέμπειν τὸ σπέρμα, ἥ διὰ τὴν
πυκνότητα τὸ ὑγρὸν οὐ διαχωρεῖ ἔξω, ἥ
διὰ τὴν ψυχρότητα οὐκ ἐκπυροῦται, ὥστε
ἀθροίζεσθαι πρὸς τὸν τόπον τοῦτον ἥ διὰ
τὴν θερμασίην, τοῦτο γίνεται.

ξδ'. Γάλα διδόναι κεφαλαλέουσι, κακόν.
κακὸν δὲ καὶ πυρεταίνουσι, καὶ οἷσι ὑπο-

tliones multae eant, fetus ut bene valeat fieri non potest.

61. Si mulieri purgationes non prod-eant, neque horrore, neque febre succedente, ciborumque fastidia ei accidunt, gravidam esse existimato.

62. Quae frigidos et densos habent uteros, non concipiunt, neque quae praehumidos habent, siquidem in ipsis genitura extinguitur: et quae nimis siccos et immodice calidos habent, alimenti enim inopia semen corrumpitur. At quae ex utrisque moderatam nactae sunt temperiem, eae proliferae sunt.

63. Pari modo etiam maribus evenit: aut enim propter corporis raritatem spiritus extra fertur, ita ut semen non transmittat; aut propter densitatem humor foras non excernitur, aut ob frigiditatem non accenditur, ut ad eum locum coacervari possit: aut ob caliditatem hoc contingit.

64. Lac exhibere capite dolentibus, malum. Malum item et febricitantibus, et quibus praecordia sublata murmurant,

χόνδρι μετέωρα διαβορβορίζεται, καὶ τοῖσι διψῶδεσι· κακὸν δὲ καὶ τοῖσι χολωδαστέρας τὰς ὑποχωρήσας ἐν ὀξέσι πυρετοῖσιν ἔχουσι, καὶ οἷσι αἵματος πολλοῦ διαχώρησις γίγονε. ἀρμόζει δὲ τοῖσι φθινύδεσι τὸ γάλα, ἀλλὰ μὴ τοῖσι λίην πολλῶ πυρεῖσσοισι· διδόναι δὲ γάλα καὶ ἐν πυρετοῖσι μακροῖσι βηχικοῖσι, μηθενὸς ὀκόςσιν προεΐρηται σημηῶν παρεόντος· παρὰ λόγον δὲ ἐκτετηκότων.

ξδ'. Ὀκόςσισιν οἰδήματα ἐπὶ ἔλκεσι φαίνεται, οὐ μάλα σπῶνται, οὐδὲ μαίνονται. τουτέων δὲ ἀφανισθέντων ἐξαίφνης, τοῖσι μὲν ὕπισθεν, σπασμοί, τέτανοι· τοῖσι δὲ ἔμπροσθεν, μανίη, ὀδύνη πλευροῦ ὀξέη, ἢ ἐμπύησις, ἢ δυσεντερία, ἢ ἐρυθρὰ ἔρη τὰ οἰδήματα.

ξε'. Ἦν τρωμάτων ἰσχυρῶν καὶ πονηρῶν ἰόντων, οἰδήμα μὴ φαίνεται, μέγα κακόν.

ξζ'. Τὰ χαῦνα, χρηστά, τὰ δὲ ὠμά, κακά.

ξη'. Τῷ τὰ ὕπισθεν τῆς κεφαλῆς ὀδυνομένῳ, ἢ ἐν μετώπῳ ὀρθίῳ φλέψ τμηθεῖσα, ὠφελεῖται.

et siticulosus. Malum quoque, quibus per febres acutas biliosiores sunt dejectiones, et quibus copiosa sanguinis dejectio facta est. Tabidis etiam lac convenit, sed non valde admodum febricitantibus. Dandum quoque lac in febribus longis et tussiculosis, si nullum ex supra commemoratis signis adsit, et praeter rationem extenuetur aeger.

65. Quibus a vulneribus tumores conspiciuntur, ii non maxime convelluntur, neque insaniunt. At iis derepente evanescentibus, iis quidem, quibus a tergo ulcera fuerint, convulsiones et tetani fiunt. Quibus vero in anteriori parte, insania, aut lateris dolor acutus, aut puris collectio accidet, aut dysenteria, si tumores fuerint rubri.

66. Si, magnis et pravis existentibus vulneribus, tumor non conspiciatur, ingens malum.

67. Molles tumores boni, at crudi mali.

68. Ei qui parte capitis posteriore dolet, recta in fronte incisa vena, prodest.

ξθ'. Ρίγεα ἄρχεται γυναιξὶ μὲν, ἐξ
ὄσφύος μᾶλλον, καὶ διὰ νώτου ἐς τὴν κε-
φαλὴν. ἀτὰρ καὶ ἀνδράσι μᾶλλον ὀπισθεν,
ἢ ἔμπροσθεν τοῦ σώματος, οἷον ἀπὸ πη-
χέων τε καὶ μηρῶν· ἀτὰρ καὶ τὸ δέρμα
ἀραιὸν· δηλοῖ δὲ τοῦτο ἡ θρίξ.

ο'. Οἱ ὑπὸ τεταρταίων ἀλίσκόμενοι,
ὑπὸ σπασμοῦ οὐ πάντι ἀλίσκονται. ἦν
δὲ ἀλίσκονται πρότερον, καὶ ἐπιγένηται
τεταρταῖος, ῥύονται.

σα'. Ὅκόσοισι δέρματα περιτείνεται
καρφαλέα, καὶ σκληρὰ, ἄνευ ἰδρωῶτος τε-
λειτῶσι. ὅκόσοισι δὲ χαλαρὰ καὶ ἀραιὰ,
ξὺν ἰδρωῶτι τελειτῶσι.

οβ'. Οἱ ἰκτεριώδεις, οὐ πάντι πνευ-
ματώδεις εἰσι.

SECTIO QUINTA. 95

69. Rigores mulieribus quidem initium ducunt ex lumbis magis, et per dorsum ad caput. Sed viris parte corporis posteriore magis, quam anteriore, veluti ex cubitis et femoribus. Sed et cutis iis rara est: id autem pilus indicat.

70. Qui quartanis corripuntur, haud admodum convulsione tentantur. Quod si prius corripiantur, et quartana succedat, liberantur.

71. Quibus cutis obtenditur, arida et dura, ii sine sudore moriuntur. At quibus laxa et rara, cum sudore ob-eunt.

72. Qui flava bile abundant, non multum flatulenti sunt.

ΤΜΗΜΑ ἙΚΤΟΝ.

Α.

Ἐν τῇσι χρονίῃσι λειψυτερίῃσιν ὄξυρσγμὴ ἐπιγινόμενη, μὴ γινόμενη πρότερον, σημήϊον ἀγαθόν.

β'. Οἷσι ῥῖνες ὑγρότεραι φύσει, καὶ ἡ γονὴ ὑγροτέρα, ὑγιαίνουσι νοσηρότερον· οἷσι δὲ ὑπὸ νόσου τάναντία, ὑγιεινότερον.

γ'. Ἐν τῇσι μακρῇσι δυσεντερίῃσι, αἱ ἀποσιτίαι κακόν, καὶ ξὺν πυρετῷ ἐοῦσαι, κἀκίον.

δ'. Τὰ περιμάδηρα ἔλκεα, κακοίθεα.

ε'. Τῶν ὀδυνέων καὶ ἐν πλευρῇσι, καὶ ἐν στήθεσι, καὶ ἐν τοῖσιν ἄλλοις μέλεσιν, ἣν μέγα διαφέρωσι, καταμαθητέον.

ς'. Τὰ νεφριτικά, καὶ ὑπόσα κατὰ τὴν κύστιν ἐργαδίως ὑγιάζεται τοῖσι πρεσβύτησι.

SECTIO SEXTA.

I.

In diuturnis intestinorum laevitatibus, si ructus acidus, qui antea non extitit, succedat, bonum est signum.

2. Quibus nares natura sunt humidiores, et genitura humidior est, sanis insalubre, quibus vero per morbum contra fit, salubrius.

3. In longis dysenteriis cibi fastidia malum denuntiant, et si accidunt cum febre, pejus.

4. Ulcera undiquaque glabra, maligna.

5. Dolores et in lateribus, et in pectore et in ceteris membris, cum multum infestent, animadvertendum.

6. Renum, et quaecunque vesicae vitia, in senibus aegre curantur.

ζ'. Τὰ ἀλγήματα καὶ οἰδήματα τὰ κατὰ τὴν κοιλίην γινόμενα, τὰ μὲν μετέωρα κορυφότερα· τὰ δὲ μὴ μετέωρα ἰσχυρότερα.

η'. Τοῖσι ὑδρωπικοῖσι τὰ γινόμενα ἔλκεα ἐν τῷ σώματι, οὐ ῥηϊδίως ὑγιαίνεται.

θ'. Τὰ πλατεῖα ἔξανθήματα καὶ οὐ πάνυ τι κνησμοῖδα, ἐργασίως ὑγιαίνεται.

ι'. Κεφαλὴν πονέοντι, καὶ περιωδυνέοντι, πῦον, ἢ ὕδωρ, ἢ αἷμα ῥυέν κατὰ τὰς ῥίνας, ἢ κατὰ τὸ στόμα, ἢ κατὰ τὰ ὠτα, λύει τὸ τοῖσημα.

ια'. Τοῖσι μελαγχολικοῖσι, καὶ τοῖσι νεφριτικοῖσι, αἰμορροῖδες ἐπιγινόμεναι, ἀγαθόν.

ιβ'. Αἰμορροῖδας ἰηθέντι χρονίας, ἢν μὴ μίη φυλαχθῇ, κίνδυνος ὕδρωπα ἐπιγενέσθαι, ἢ φθίσαι, ἢ μανίην.

ιγ'. Ὑπὸ λυγμοῦ ἐχομένῳ, πταρμοὶ ἐπιγινόμενοι, λύουσι τὸν λυγμόν.

ιδ'. Ὑπὸ ὕδρωπος ἐχομένῳ, τοῦ κατὰ τὰς φλέβας ἐς τὴν κοιλίην ὕδατος ῥυέντος, λύσις.

ιε'. Ὑπὸ διαρροίας ἐχομένῳ μακρῆς,

7. Dolores et tumores ventris, sublimes quidem, leviores: non sublimes vero, vehementiores.

8. Hydropicis quae in corpore fiunt ulcera, haud facile sanantur.

9. Pustulae latae et quae non admodum pruriunt, difficulter sanantur.

10. Capite dolenti, ac vehementer laboranti, pus, aut aqua, aut sanguis, per nares, vel os, vel aures effluens, morbum tollit.

11. Melancholicis affectibus, et renum vitiis, succedentes haemorrhoides bono sunt.

12. A diuturnis haemorrhoidibus curato, nisi una servetur, periculum est, ne aqua inter cutem, aut tabes, aut insania succedat.

13. Singultu detento, si sternutamenta accedant, singultum tollunt.

14. Hydrope detento, si aqua per venas in ventrem confluerit, morbus solvitur.

15. Longo alvi profluvio detento,

ἀπὸ τὰντομάτου ἔμετος ἐπιγεγόμενος, λύει τὴν διάρροϊαν.

ις'. Ὑπὸ πλευρίτιδος ἢ ὑπὸ περιπλευμονίης ἐχομένης, διάρροϊα ἐπιγενομένη, κακόν.

ιζ'. Ὀφθαλμιῶντι ὑπὸ διάρροϊῆς κατασχεθέντι, κάλον.

ιη'. Κῦστιν διακοπέντι, ἢ ἐγκέφαλον, ἢ καρδίην, ἢ φρένας, ἢ τῶν ἐντέρων τι τῶν λεπτῶν, ἢ κοιλίην, ἢ ἥπαρ, θανατωδές.

ιθ'. Ἐπὴν διακοπῇ ὀστέον, ἢ χονδρὸς, ἢ νεῦρον, ἢ γνάθου τὸ λεπτόν, ἢ ἀκροποσθίη, οὔτε αὔξεται, οὔτε ξυμψύεται.

κ'. Ἦν ἐς τὴν κοιλίην αἷμα ἐκχυθῇ παρὰ φύσιν, ἀναγκαίη ἐμπετηθῆναι.

κά'. Τοῖσι μαινομένοισι κισσῶν, ἢ αἰμορροϊδῶν ἐπιγενομένων, τῆς ματίης λύσις.

κβ'. Ὅκοντα ῥήγματα ἐκ τοῦ ρώτου ἐς τοὺς ἀγκῶνας καταβαίνει, φλεβοτομή λύει.

κγ'. Ἦν φόβος καὶ δυσθιμίη πουλὸν χρόνον διατελέη, μελαγχολικὸν τὸ τοιοῦτον.

spontanea accedens vomitio, profluvium solvit.

16. Pleuritide aut peripneumonia vehementer detento, succedens alvi profluvium, malum.

17. Lippientem alvi profluvio corripere, bonum.

18. Cui vesica persecta fuerit, aut cerebrum, aut cor, aut diaphragma, aut tenue quoddam intestinum, aut ventriculus, aut jecur, lethale est.

19. Os cum persectum fuerit, aut cartilago, aut nervus, aut genae tenuis particula, aut praeputium, neque augetur, neque coalescit.

20. Si sanguis in cavitatem aliquam praeter naturam effusus fuerit, ut in pus vertatur necesse est.

21. Insanientibus si varices, aut haemorrhoides supervenerint, insaniae solutio fit.

22. Dolores qui ex dorso ad cubiti articulos descendunt, venae sectio solvit.

23. Metus et tristitia si diu perseverent, melancholiae istud indicium est.

κδ'. Ἐντέρων ἦν διακοπὴ τῶν λεπτιῶν
τι, οὐ συμφύεται.

κε'. Ἐρυσίπελας ἔξωθεν καταχυθὲν, ἔσω
τρέπεσθαι, οὐκ ἀγαθόν· ἔσωθεν δὲ ἔξω,
ἀγαθόν.

κς'. Ὀκόσοισιν ἐν τοῖσι καύσοισι τρό-
μοι γίνονται, παρακοπὴ λύει.

κζ'. Ὀκόσοι ἔμπυοι, ἢ ὑδρωπικοὶ τέ-
μνονται, ἢ καίονται, ἐκρύντος τοῦ πύου,
ἢ τοῦ ὕδατος ἀθρόου, πάντως ἀπόλ-
λυνται.

κη'. Ἐνθεῦχοι οὐ ποδαγριῶσιν, οὐδὲ
φαλακροὶ γίνονται.

κθ'. Γυνὴ οὐ ποδαγριῇ ἦν μὴ τὰ κα-
ταμήνια αὐτῇ ἐκλίπη.

λ'. Παῖς οὐ ποδαγριῇ πρὸ τοῦ ἀφρο-
διάζειν.

λα'. Ὀδύνας ὀφθαλμῶν ἢ ἀκρητοποίη,
ἢ λουτρον, ἢ περὶ, ἢ φλεβοτομὴ ἱῆται,
ἢ φαρμακοποίη.

λβ'. Τραυλοὶ ὑπὸ διαρρόιης μάλιστα
ἀλλίσκονται μακρῆς.

λγ'. Οἱ ὀξυρεγμωῖδες, οὐ πᾶν τι πλεν-
ρετικοὶ γίνονται.

24. Ex tenuioribus intestinis si quid persectum fuerit, minime coalescit.

25. Erysipelas foras effusum introverti, minime bonum, at ab interioribus foras, bonum.

26. Quibus in febribus ardentibus tremores contingunt, his delirium solutionem affert.

27. Qui suppurati, aut hydropici uruntur, aut secantur, si pus, aut aqua confertim effluxerit, omnino intereunt.

28. Eunuchi neque podagra laborant, neque calvi fiunt.

29. Mulier podagra non laborat, nisi menstrua ipsi defecerint.

30. Puer podagra non tentatur ante venereorum usum.

31. Oculorum dolores aut meri potio aut balneum, aut fomentum, aut venae sectio, aut potio purgans sanat.

32. Balbi longo alvi profluvio maxime corripiantur.

33. Qui acidum eructant, haud admodum pleuritide tentantur.

λδ'. Ὀκόσοι φαλακροί, τουτέοισι κίρσοι μεγάλοι οὐ γίνονται, ὁκόσοισι δὲ ἂν φαλακροῖσιν ἑοῦσι κίρσοι μεγάλοι ἐπιγίνωνται, πάλιν οὗτοι γίνονται δασέες.

λε'. Τοῖσι ὑδρωπικοῖσι βῆξ ἐπιγινόμενη, κακόν.

λς'. Δυσουρίην γλεβοτομή λύει· ἄμμειν δὲ τὰς ἔσω.

λζ'. Ὑπὸ κνιάγης ἔχομεν, οἰδήματα γενέσθαι ἐν τῷ τραχήλῳ ἔξω, ἀγαθόν.

λη'. Ὀκόσοισι κρεπτοὶ καρκῖνοι γίνονται, μὴ θεραπεύειν βέλτιον· θεραπεύμενοι γὰρ ἀπόλυνται ταχέως· μὴ θεραπευόμενοι δὲ πολλὸν χρόνον διατελλοῦσι.

λθ'. Σπασμοὶ γίνονται, ἢ ὑπὸ πλήρωσεως, ἢ ὑπὸ κενώσεως. οὕτω δὲ γίνεται καὶ λυγμός.

μ'. Ὀκόσοισι περὶ τὸ ὑποχόνδριον πόνος γίνεται ἄτερ φλεγμονῆς, τουτέοισι πυρετὸς ἐπιγενόμενος λύει τὸν πόνον.

μα'. Ὀκόσοισι διάπνυν τι ἐν τῷ σώματι ἐὼν μὴ ἀποσημαίνει, τουτέοισι διὰ πᾶχύτητα τοῦ πίου, ἢ τοῦ τύπου, οὐκ ἀποσημαίνει.

34. Qui capillorum defluvio laborant, iis varices magni non fiunt. At quibus capillorum defluvio laborantibus varices magni succedunt, iis rursus capillitium gignitur.

35. Hydropicis tussis superveniens malum.

36. Urinae difficultatem venae sectio solvit: secundae autem sunt interiores venae.

37. Angina detento, si tumor in collo extrorsum oriatur, bonum.

38. Quibus canceri occulti fiunt, eos non curare praestat. Qui enim curantur celeriter percunt: qui vero non curantur, multum tempus perdurant.

39. Convulsio aut a repletionem, aut ab inanitione oritur, eodem modo etiam fit singultus.

40. Quibus ad hypochondrium dolor citra inflammationem oritur, iis febris succedens dolorem solvit.

41. Quibus suppuratum quid in corpore abditum non innotescit, iis ob puris, aut

μβ'. Ἐν τοῖσιν ἰκτερικοῖσι τὸ ἥπαρ
σκληρὸν γίνεσθαι, πονηρόν.

μγ'. Ὀκόσοι σπληνώδεις ὑπὸ δυσεντε-
ρίης ἀλίσκονται, τουτέοισι, γινομένης μα-
κρῆς τῆς δυσεντερίης, ἴδρωψ ἐπιγίνεται, ἢ
λειψντερίη, καὶ ἀπόλλυνται.

μδ'. Ὀκόσοισιν ἐκ στραγγουρίης εἰλεοὶ
γίνονται, ἐν ἑπτὰ ἡμέρησιν ἀπόλλυνται,
ἢν μὴ πυρετοῦ ἐπιγενομένου ἄλλως τὸ οὖρον
ῥεῖ.

με'. Ἐλκεα ὀκόσα ἐνιαύσια γίνεται, ἢ
μακρότερον χρόνον ἴσχει, ἀναγκαίη ὁστίον
ἀρρίσασθαι, καὶ τὰς οὐλὰς κοίλας γί-
νεσθαι.

μς'. Ὀκόσοι ὕβρι ἐξ ὄσματος, ἢ βηχὸς
γίνονται πρὸ τῆς ἔβρης, ἀπόλλυνται.

μζ'. Ὀκόσοισι φλεβοτομή, ἢ φαρμα-
κὴ ἔξιμφείρει, τουτέους τοῦ ἥρος φλεβο-
τομέειν, ἢ φαρμακεύειν.

μη'. Τοῖσι σπληνώδεσι δυσεντερίη ἐπι-
γενομένη ἀγαθόν.

μθ'. Ὀκόσα ποδαγρικὰ νοσήματα γί-
νεται, ταῦτα ἀποφλεγμῆναντα ἐν τεσσαρή-
κοντα ἡμέρησιν ἀποκαθίσταται.

ν'. Ὀκόσοισιν ἂν ὁ ἐγκέφαλος διακοπῇ,

loci crassitudinem, sui indicium non praebet.

42. Morbo regio laborantibus jecur durum fieri, malum.

43. Lienosis qui dysenteria corripuntur, si longius protrahatur dysenteria, hydrops, aut laeuitas intestinorum supervenit, et moriuntur.

44. Quibus ex stranguria volvulus accedit, intra diem septimum moriuntur, nisi febre accedente copiosa urina effluat.

45. Ulcera annua quaecunque fiunt, aut longius tempus detinent, in iis os abscedere est necesse, et cicatrices cavas fieri.

46. Qui gibbosi ex asthmate, aut tussi fiunt ante pubertatem, moriuntur.

47. Quibus venae sectio et medicamentum purgans confert, iis vere venam seca, aut medicamentum purgans exhibe.

48. Lienosis accedens dysenteria, bono est.

49. Pedagrici morbi, intra diem quadragesimum, sedata inflammatione, subsidunt.

τουτέοισιν ἀναγκαίη πυρετὸν καὶ χολῆς ἔμετον ἐπιγενέσθαι.

να'. Ὅκόσοις ὑγιαίνουσιν ἐξαίφνης ὀδύναι γίνονται ἐν τῇ κεφαλῇ, καὶ παραχρῆμα ἄφωνοι γίνονται, καὶ ῥέγκουσιν, ἀπόλλυνται ἐν ἑπτὰ ἡμέρησιν, ἣν μὴ πυρετὸς ἐπιλάβῃ.

νβ'. Σκοπεῖν δὲ χρὴ καὶ τὰς ὑποφάσεις τῶν ὀφθαλμῶν ἐν τοῖσι ἕπνοιοι· ἣν γὰρ τι ὑποφαίνεται τοῦ λεικοῦ, ξιμβαλλομένων τῶν βλεφάρων, μὴ ἐκ διαρροῆς ἐόντι, ἢ ἐκ φαρμακοποσίας, φλαῦρον τὸ σημήιον, καὶ θανατῶδες σφόδρα.

γγ'. Αἱ παραφροσύναι, αἱ μὲν μετὰ γέλωτος γινόμεναι, ἀσφαλέστεραι· αἱ δὲ μετὰ σπενδῆς, ἐπισφαλέστεραι.

νδ'. Ἐν τοῖσιν ὀξέσι πάθεσι τοῖσι μετὰ πυρετοῦ, αἱ κλαυθμώδεις ἀναπνοαί, κακαί.

νε'. Τὰ ποδαγρικὰ πάθη καὶ τὰ μανικὰ, τοῦ ἥρος καὶ τοῦ φθινοποῦρου κινέεσθαι.

νς'. Τοῖσι μελαγχολικοῖσι νοσημασιν ἐς τὰδε ἐπικίνδυνοι αἱ ἀποσκήψεις· ἢ ἀπὸ πληξιν τοῦ σώματος, ἢ σπασμόν, ἢ μανίην, ἢ τύφλωσιν σημαίνει.

νζ'. Ἀπόπληκτοι δὲ μάλιστα γίνονται,

50. Quibus persectum fuerit cerebrum, iis febrem et bilis vomitionem succedere necesse est.

51. Quibus bene valentibus capitis dolores derepente contingunt, statimque voce deficiunt, et stertunt, intra dies septem pereunt, nisi febris eos prehenderit.

52. Spectare vero oportet, quae etiam ex oculis per somnum subapparent. Etenim si quid ex albo, non exacte commissis palpebris, subappareat, neque id ex alvi profluvio, aut potione purgante contingat, pravam signum est, et lethale admodum.

53. Deliria quae cum risu fiunt, tutiora: at quae serio, periculosiora.

54. In morbis acutis qui cum febre sunt, gemebundae spirationes, malae.

55. Podagrici morbi et insaniae, vere et autumnio moventur.

56. Morborum melancholicorum ad haec periculosi decubitus: aut paraplegiam, aut convulsionem, aut maniam, aut coecitatem denuntiant.

57. At apoplexiae contingunt maxime,

108 HIPPOCRATIS APHOR.

ἡλικίῃσι τῇσιν ἀπὸ τεσσαρῆκοντα ἐτίων
ἄχρι ἐξήκοντα.

νῆ. Ἦν ἐπίπλοον ἐκπέση, ἀναγκαίη
ἀποσαπῆναι.

νθ'. Ὀκόσοισι ὑπὸ ἰσχιάδος ἐνοχλεομέ-
νοισιν, ἐξίσταται τὸ ἰσχίον, καὶ πάλιν ἐμ-
πίπτει, τουτέιοι μύξαι ἐγγίνονται.

ξ. Ὀκόσοισι ὑπὸ ἰσχιάδος ἐχομένοισι
χρονίης τὸ ἰσχίον ἐξίσταται, τουτέιοι φθί-
νει τὸ σκέλος, καὶ χωλοῦνται ἢ μὴ καυ-
θῶαι.

SECTIO SEXTA. 109.

aetatibus iis quae sunt a quadragesimo-
anno ad sexagesimum.

58. Ubi omentum exciderit, compu-
trescere necesse est.

59. Quibus coxendicis dolore confi-
ctatis, femoris articulus suo loco exci-
dit, ac rursus recipitur, iis mucores in
ea parte nascuntur.

60. Quibus a diuturno coxendicis do-
lore femoris caput suo loco excidit, iis
crus tabescit, et claudicant nisi urantur.

ΤΜΗΜΑ "ΕΒΔΟΜΟΝ.

Α.

ἘΝ τοῖσιν ὁξείαι νοσήμασι ψύξει τῶν ἀκρωτηρίων, κακόν.

β'. Ἐπὶ ὁστέῳ νοσήσαντι, σὰρξ πελιδνή, κακόν.

γ'. Ἐπὶ ἐμέτῳ λυγξ καὶ ὀφθαλμοὶ ἐρυθροὶ, κακόν.

δ'. Ἐπὶ ἰδρωτί γρίκη, οὐ χρηστόν.

ε'. Ἐπὶ μανίῃ δυσεστέρη, ἢ ὕδρωψ, ἢ ἔκστασις, ἀγαθόν.

ς'. Ἐν νόσῳ πολυχρονίῃ, ἀποσιτιή, καὶ ἄκρητοι ἐμετοὶ, καὶ χολώδεις ὑποχωρήσεις, κακόν.

ζ'. Ἐκ πολυποσίης ῥίγος καὶ παραφροσύνη, κακόν.

η'. Ἐπὶ γύματος ἔσω ῥήξι', ἔκλεισις, ἢ ἔμετος, ἢ λειποθυμία γίνεται.

SECTIO SEPTIMA.

I.

In acutis morbis extremorum frigus malum.

2. Caro livida ex osse aegrotante, malum denuntiat.

3. Ex vomitione singultus et oculi rubentes, malo sunt.

4. Ex sudore horror minime bonus.

5. A furore dysenteria, aut hydrops, aut extasis bonum.

6. In morbo diuturno ciborum aversatio, et sinceri vomitus, et bibliosae dejectiones, malum.

7. Ex multo potu rigor et delirium, malum.

8. Ex rupto intus abscessu, exolutio vel vomitus, vel animi defectio contingit.

112 HIPPOCRATIS APHOR.

θ'. Ἐπὶ αἵματος ῥίσει παραφροσύνη, ἢ σπασμὸς, κακόν.

ι'. Ἐπὶ εἰλεῶ ἔμετος, ἢ λῦγξ, ἢ σπασμὸς, ἢ παραφροσύνη, κακόν.

ια'. Ἐπὶ πλευρίτιδι περιπλευμονίη, κακόν.

ιβ'. Ἐπὶ περιπλευμονί�ფ φρενίτις, κακόν.

ιγ'. Ἐπὶ τρώμασιν ἰσχυροῖσι σπασμὸς, ἢ τέτανος, κακόν.

ιδ'. Ἐπὶ πληγῇ εἰς τὴν κεφαλὴν, ἐκπληξίς, ἢ παραφροσύνη, κακόν.

ιε'. Ἐπὶ αἵματος πτύσει, πύου πτύσεις.

ις'. Ἐπὶ πύου πτύσει φθίσις καὶ ῥύσις· ἐπὴν δὲ τὸ πτύελον ἰσχηται, ἀποθνήσκουσιν.

ιζ'. Ἐπὶ φλεγμονῇ τοῦ ἥπατος, λῦγξ.

ιη'. Ἐπὶ ἀγρυπνίფ σπασμὸς καὶ παραφροσύνη, κακόν.

ιθ'. Ἐπὶ ὀστέου φιλώσει ἐρυσίπελας.

κ'. Ἐπὶ ἐρυσιπέλατι σηπεδὼν, ἢ ἐκπύησις.

κα'. Ἐπὶ ἰσχυρῶ σφυγμῶ ἐν τοῖσι ἔλκεσι, αἰμορραγία.

κβ'. Ἐπὶ ὀδύνη πολυχρονίფ τῶν περὶ τὴν κοιλίην, ἐκπύησις.

SECTIO SEPTIMA. 113

9. Ex sanguinis profluvio delirium, aut convulsio, malum.

10. Ab ileo vomitus, aut singultus, aut convulsio, aut delirium, malum.

11. Ex pleuritide peripneumonia, malo est.

12. Ex peripneumonia phrenitis, malum denuntiat.

13. Ex vehementibus vulneribus convulsio, aut tetanus, malum.

14. Ex ictu in capite accepto, stupor aut desipientia, malum.

15. Ex sanguinis sputo, puris sputum.

16. Ex puris sputo tabes et fluor, ubi vero sputum sistitur, moriuntur.

17. Ex jecoris inflammatione singultus.

18. Ex vigilia convulsio et delirium, malum.

19. Ex ossis nudatione erysipelas.

20. Ex erysipelate putredo, aut suppuratio.

21. Ex forti in ulceribus pulsu, copiosae sanguinis eruptiones fiunt.

22. Ex diuturno partium circa ventrem dolore, suppuratio.

κγ'. Ἐπὶ ἀκρήτῳ ἰποχωρήσει, δυσεντερίη.
κδ'. Ἐπὶ ὀστέου διακοπῇ παραφροσύνη,
ἢ ἐκπληξίς, ἣν ἐς κενεὸν λάβῃ.

κε'. Ἐκ φαρμακοποιήσεως σπασμὸς θανατωδὲς.

κς'. Ἐπὶ ὀδύγῃ ἰσχυρῇ τῶν περὶ τὴν κοιλίην ἀκρωτηρίων ψίξεις, κακόν.

κζ'. Ὁ τι ἂν ὀστέον, ἢ χόϊδρος, ἢ νεῦρον ἀποκοπῇ ἐν τῷ σίματι, οὐκ ἰγιάζεται, οὔτε αὔξεται, οὔτε γίγεται.

κη'. Ἦν ὑπὸ λευκοῦ γλέγματος ἐχομένη διάρροια ἐπιγίνεται ἰσχυρῇ, λύει τὴν τοῖσον.

κθ'. Ὀκόσοισιν ἀγρωδία τὰ διαχωρήματα ἐν τῇσι διαρροίῃσι, τουτέοισιν ἀπὸ τῆς κεφαλῆς ἐπικαταρρέει.

λ'. Ὀκόσοισιν ἐν τοῖσι πυρετοῖσιν, ἐν τοῖσιν οὔροισι κριμνώδεις αἱ ὑποστάσεις γίνονται, μακρὴν τὴν ἀρρώστιην σημαίνουσι.

λα'. Ὀκόσοισι χολώδεις αἱ ὑποστάσεις, ἄνωθεν δὲ λεπταί, ὕξιν τὴν ἀρρώστιην σημαίνει.

λβ'. Ὀκόσοισι δὲ διεστηκότες τὰ οὔρα

SECTIO SEPTIMA. 115

23. Ex sincera deiectione, dysenteria,
24. Ex osse capitis persecto delirium,
aut stupor, si ad vacuum usque penetra-
verit.

25. Ex medicamento potione convul-
sio, lethalis.

26. Ex vehementi partium circa ven-
trem dolore, extremorum frigus malum.

27. Os quodcunque, vel cartilago,
vel nervus in corpore praecisus fuerit,
non in integrum restituitur, neque au-
getur, neque de novo crescit.

28. Leucophlegmatia detento si vehe-
mens diarrhoea succedat, morbum solvit.

29. Quibus per alvi profluvia, spu-
mosa sunt alvi excrementa, iis ex capite
defluunt.

30. Quibus per febres sedimenta cras-
siori farinae similia in urinis contingunt,
longam aegritudinem denuntiant.

31. Quibus biliosa sedimenta sunt,
quae ab initio quidem tenuia fuerunt,
acutum morbum significant.

32. Quibus inaequales sunt urinae, iis
vehemens est in corpore perturbatio.

116 HIPPOCRATIS APHOR.

γίνεται, τουτέτοις ταραχή ἐν τῷ σώματι
ἰσχυρὴ ἐστὶ.

λγ'. 'Οκόσοις δὲ ἐπὶ τοῖσιν οὖροισιν ἐπί-
στανται πομφόλυγες, φρενιτικὰ σημαίνου-
σι, καὶ μακρὴν ἀρρώστίην ἐπιγενήσεσθαι.

λδ'. 'Οκόσοις δὲ λιπαρὴ ἡ ὑπόστασις καὶ
ἀθρόη, τουτέτοις νεφριτικὰ, καὶ ὀξεία ση-
μαίνει.

λε'. 'Οκόσοις δὲ νεφριτικοῖσιν ἐοῦσι, τὰ
προειρημένα ξυμβαίνει σημήϊα, πῦνοι τε
ὀξείες περὶ τοῖς μύας τῆς ῥάχδος γίνονται·
ἢν μὲν περὶ τοῖς ἔξω τόπους γίνωνται,
ἀπόστημα προσδέχου ἐσόμενον ἔξω· ἢν δὲ
μᾶλλον οἱ πόνοι πρὸς τοῖς ἔσω τόπους γί-
νωνται, καὶ τὸ ἀπόστημα προσδέχου ἐσό-
μενον μᾶλλον ἔσω.

λς'. 'Οκόσοι αἷμα ἐμέλουσιν, ἢν μὲν ἄνευ
πυρετοῦ, σωτήριον· ἢν δὲ ξὺν πυρετῷ, κα-
κόν. Θεραπεύειν δὲ τοῖσι ψυκτικοῖσι καὶ
τοῖσι στυπτικοῖσι.

λζ'. Κατάρροοι ἐς τὴν ἄνω κοιλίην ἐκ-
πυοῦνται ἐν ἡμέρησιν ἑκάσθιν.

λγ'. Ἦν οὖρῃ αἷμα καὶ θρόμβους, καὶ
στραγγουρίην ἔχῃ, καὶ ὀδύνη ἐμπύπτῃ ἐς

SECTIO SEPTIMA. 117

33. Quibus vero in urinis supernatant bullae, phrenitidem ostendunt, et longam fore aegritudinem.

34. Quibus sedimentum crassum et confertum exit, his nephriticam, et acutam aegritudinem significat.

35. Quibus vero renum vitio affectis, praedicta signa contingunt, doloresque acuti circa spinae musculos fiunt: si quidem circa loca exteriora fiant, abscessum extra fore expecta. Quod si dolores ad loca interna magis vergant, abscessum quoque interius potius futurum expecta.

36. Qui sanguinem vomunt, si quidem sine febre contingat, salutare; cum febre vero, malum. Curandum vero refrigerantibus et adstringentibus.

37. Destillationes in superiorem ventrem, intra vigesimum diem in pus vertuntur.

38. Si quis sanguinem et grumos meiat, et stranguria laboret, dolorque ad interfoemineum, et pectinem pertingat,

τὸν περίναιον, καὶ τὸν κτένα, τὰ περὶ τὴν
κύστιν νοσέειν σημαίνει.

λθ'. Ἦν γλῶσσα ἐξαίφνης ἀκρατῆς γέ-
νηται, ἢ ἀπόπληκτόν τι τοῦ σώματος, με-
λαγχολικὸν τὸ τοιοῦτον.

μ'. Ἦν ὑπερκαθαιρομένων τῶν πρεσβυ-
τέρων λυγξ ἐπιγένηται, οὐκ ἀγαθόν.

μα'. Ἦν πρετὸς μὴ ἀπὸ χολῆς ἔχη τὴν
γένεσιν, ὕδατος πολλοῦ καὶ θερμοῦ κατὰ
τῆς κεφαλῆς καταχεομένου, λύσις.

μβ'. Γενὴ ἀμφιδέξις οὐ γίνεται.

μγ': Ὀκύσοι ἔμπνοι καίονται, ἢ τέμ-
νονται, ἣν μὲν τὸ πῦον καθαρὸν ῥυῇ καὶ
λευκὸν, περιγίνονται. ἣν δὲ βυρβορῶδες,
καὶ δυσῶδες, ἀπόλλυνται.

μδ'. Ὀκύσοι τὸ ἥπαρ διάπνον καίονται,
ἣν μὲν τὸ πῦον καθαρὸν ῥυῇ καὶ λευκὸν,
περιγίνονται· ἐν χιτῶνι γὰρ τὸ πῦον του-
τέοισιν ἔστι· ἣν δὲ οἶον ἀμόργη ῥυῇ, ἀπόλ-
λυνται.

με'. Ὀδίνες ὀφθαλμῶν ἀκρητοτυσίη,
ἢ λουτρον, ἢ πυρίη, ἢ φλεβοτομή λυεῖ.

μς'. Ἰθρωπιῶντα ἣν βήξ ἔχη, ἀνέλπι-
στός ἐστι.

μζ'. Στραγγουρίην καὶ δυσουρίην θώ-

partium quae circa vesicam sunt morbus significatur.

39. Si lingua derepente infirma fiat, aut aliqua corporis pars resolvatur, id atram bilem indicat.

40. Si senioribus supra modum purgatis singultus accidat, non bonum.

41. Si febris non ex bile ortum ducat, aqua calida et copiosa capiti affusa, solutio fit.

42. Mulier ambidextra non fit.

43. Suppurati cum uruntur aut secantur, si pus purum et album effluat, evadunt. Quod si coenosum et graveolens fuerit, pereunt.

44. Qui ex purulento iecore aduruntur, ii, ubi pus purum fluxerit et album, supersunt, quod pus in tunica ipsis conclusum est. Si vero qualis amurca fluat, pereunt.

45. Oculorum dolores meri potio, aut balneum, aut fomentum, aut venae sectio solvit.

46. Hydropicum si tussis delineat, desperatus est.

ρηξίς καὶ γλεβοτομή λυεῖ· τάμνειν δὲ τὰς ἔσω.

μη'. Ὑπὸ κυνάγχης ἐχομένῳ οἰδημα, ἢ ἐρύθημα ἐν τῷ στήθεϊ ἐπογενόμενον, ἀγαθόν· ἔξω γὰρ τρέπεται τὸ νόσημα.

μβ'. Ὀκόσοισιν ἂν σφακελισθῇ ὁ ἐγκέφαλος, ἐν τρισὶ ἡμέρησιν ἀπόλλυνται· ἢν δὲ ταύτας διαφύγῃσι, ὑγίαις γίνονται.

ν'. Πταρμός γίνεται ἐκ τῆς κεφαλῆς, διαθερμαινομένου τοῦ ἐγκεφάλου, ἢ διυγραιομένου τοῦ ἐν τῇ κεφαλῇ κενοῦ. ὑπερχέεται γὰρ ὁ αἷρ ὁ ἐνείων ἔξω· ψοφείει δὲ, ὅτι διὰ στενοῦ αὐτέῳ ἢ διέξοδος ἐστί.

να'. Ὀκόσοι ἤπαρ περικοπνέουσι, τουτέοισι πυρετὸς ἐπιγιγνόμενος λύει τὴν ὀδύνην.

νβ'. Ὀκόσοισι ξυμφέρει αἷμα ἀφαιρέειν ἀπὸ τῶν φλεβῶν, τοιτέους ἥρος φλεβοτομέεσθαι.

γγ'. Ὀκόσοισι μεταξὺ τῶν φρενῶν καὶ τῆς γαστρὸς φλέγμα ἀπόκλειται, καὶ ὀδύνην παρέχει, οὐκ ἔχον διέξοδον, οἷδὲ ἐς ἐτέραν τῶν κοιλιῶν, τουτέοισι κατὰ τὰς φλέβας ἐς τὴν κύστιν ταπέντος τοῦ φλίγματος, λύσις γίνεται τῆς νόσου.

νδ'. Ὀκόσοισιν ἂν τὸ ἥπαρ ὕδατος ἐμ-

SECTIO SEPTIMA. 121

47. Stranguriam et dysuriam meripotio et venae sectio solvit. At secandae sunt interiores.

48. Angina detento si tumor vel rubor in pectore contingat, bonum; foras enim morbus vertitur.

49. Quibus cerebrum sideratum est, intra tres dies intereunt. Quod si hos effugerint, sani evadunt.

50. Sternutatio ex capite fit, concalescente cerebro, aut perhumectata capitis inanitate. Aër enim intus contentus extra effunditur. Strepitum autem edit, quod ei per angustum est transitus.

51. Quibus iecur vehementer dolet, iis succedens febris dolorem solvit.

52. Quibus sanguinem ex venis detrahere convenit, iis vere vena secanda est.

53. Quibus inter septum transversum et ventrem pituita concluditur, et dolorem exhibet, neque in alterutram cavitatem viam habet, iis per venas in vesicam pituita versa, morbi fit solutio.

54. Quibus iecur aqua plenum in

πλησθὲν ἐς τὸν ἐπίπλοον ῥαγῇ, τουτέοισι ἡ κοιλίη ὕδατος ἐμπιπλάται, καὶ ἀποθνήσκουσι.

νε'. Ἀλύκην, χάσμην, φρίκην, οἶνος ἴσος ἴσα πινόμενος, λύει.

νε'. Ὀκόσοισιν ἐν τῇ οὐρήθρη φύματα γίνεται, τουτέοισι διαπνήσαντος καὶ ἐκραγέντος, λύεται ὁ πόνος.

νεζ'. Ὀκόσοισιν ἂν ὁ ἐγκέφαλος σειοθῇ ὑπὸ τινος προφάσεως, ἀναγκαίη ἀφώνους γενέσθαι παραχρῆμα.

νη'. Τοῖσι σώμασι τοῖσι ὕγρας τὰς σῦρκας ἔχουσι, λιμὸν ἐμποιεῖν· λιμὸς γὰρ ξηραίνει τὰ σώματα.

νηθ'. Ἦν ὑπὸ πυρετοῦ ἐχομένῳ, οἰδήματος μὴ ἔάντος ἐν τῇ φάρυγγι, πνιξ ἐξαίφνης ἐπιγένηται, καὶ καταπίνειν εὐκόλως μὴ δύνηται, ἀλλὰ μόλις, θάνασιμον.

ξ'. Ἦν ὑπὸ πυρεταῦ ἐχομένῳ ὁ τράχηλος ἐπιστραφῇ, καὶ καταπίνειν μὴ δύνηται, οἰδήματος μὴ εὖντος ἐν τῷ τραχήλῳ, θανάσιμον.

ξα'. Ὅκου ἐν ὄλῳ τῷ σώματι μεταβολαί, καὶ τὸ ὥμα καταψύχεται, καὶ πάλιν θερ-

SECTIO SEPTIMA. 123

omentum eruperit, iis venter aqua impletur, et moriuntur.

55. Anxietatem, oscitationem, horrorem, vinum aequali aqua temperatum epotum solvit.

56. Quibus in urethra tubercula fiunt, iis, suppuratione et eruptione factis, dolor levatur.

57. Quibus ex occasione aliqua cerebri concussum fuerit, eos protinus mutos fieri necesse est.

58. Corporibus humida carne praeditis famem inducito, fames enim corpora exsiccat.

59. Si febre detento, nullo existente in faucibus tumore, derepente suffocatio succedat, nec nisi aegre devorare queat, lethale.

60. Si febre detento cervix pervertatur, neque devorare queat, nullo in cervice tumore existente, lethale.

61. Ubi toto corpore mutationes, et corpus universum perfrigeratur, rursusque incalescit, vel subinde colorem commutat, morbi longitudo denunciatur.

μαίνεται, ἢ χρωμα ἕτερον ἐξ ἑτέρου μεταβάλλεται, μῆκος νοῦσον σημαίνει.

ξβ'. Ἰδρωὺς πολὺς, ἢ θερμὸς, ἢ ψυχρὸς ῥέων αἰεὶ, σημαίνει πλεον ὑγρόν. ἐπάγειν οὖν τῷ μὲν ἰσχυρῷ, ἄνωθεν, τῷ δὲ ἀσθενεῖ, κάτωθεν.

ξγ'. Ἰδρωὺς πολὺς χεόμενος, νοῦσον σημαίνει· ὁ ψυχρὸς πολλήν· ὁ θερμὸς ἐλάσσω.

ξδ'. Οἱ πυρετοὶ ὀκόσοι μὴ διαλείποντες ἰσχυρότεροι διὰ τρίτης γίνονται, ἐπικίνδυνοι. ὅτῳ δὲ ἂν τρόπῳ διαλείπωσιν, ἀκίνδυνοὶ ἔσονται.

ξε'. Ὀκόσοισι πυρετοὶ μακροὶ, τογτέοισι φύματα, ἢ πόνοι ἐς τὰ ἄρθρα ἐγγίνονται.

ξς'. Ὀκόσοισι φύματα μακρὰ, ἢ ἐς τὰ ἄρθρα πόνοι ἐκ πυρετῶν γίνονται, οὗτοι σιτίοισι πλέοσι χρέονται.

ξζ'. Ἦν τις πνέσσοντι τροφήν διδῶν τῷ μὲν ὑγαινόντι ἰσχύς· τῷ δὲ κάμνοντι, νοῦσος.

ξη'. Τὰ διὰ τῆς κύστεος διαχωρόντα ἐρέειν δεῖ, ἣν οἷα τοῖσι ὑγαινόνσι ὑποχω-

SECTIO SEPTIMA. 125

62. Sudor multus, vel calidus, vel frigidus semper fluens, multam humiditatem significat: deducere igitur oportet robusto quidem superne, debili vero inferne.

63. Sudor multus si fluat, morbum indicat: frigidus magnum, calidus minorem.

64. Febres quaecunque non intermittentes tertio die vehementiores evadunt, periculosae. Quoquo autem modo intermiserint, minus periculosae erunt.

65. Quos febres longae exercent, iis tubercula vel dolores in articulis innascuntur.

66. Quibus tubercula diutina, aut in articulis dolores ex febre fiunt, ii copiosioribus cibis utuntur.

67. Si febricitanti quis cibum exhibuerit, sano quidem robur, aegrotanti autem morbus.

68. Quae per vesicam excernuntur spectare oportet, an, qualia sanis subeunt. Nam quae his minime sunt simi-

ρήται. τὰ ἥκιστα οὖν ὅμοια τουτέοισι, ταῦτα νοσώδιστα· τὰ δὲ ὅμοια τοῖσι ὑγιαίνουσι, ἥκιστα νοσερά.

ξθ'. Καὶ οἶσι τὰ ὑποχωρήματα, ἣν ἐάσῃς στῆναι, καὶ μὴ κινήσῃς, οἷον ἐὶ ὑψίσταται ξύσματα· ἣν ὀλίγα ξῇ, ὀλίγη ἢ νοῦσος γίνεται· ἣν δὲ πολλὰ, πολλή· τουτέοισι ξυμφέρει ὑποκαθῆραι τὴν κοιλίην. ἣν δὲ μὴ καθαρὴν ποιήσας διδῶς τὰ ρογήματα βλάψεις, καὶ ὁκόσῃ ἂν πλέω δώσῃς, μᾶλλον βλάψεις.

ο'. Ὅκ' οὐκ ἔστιν ἂν κάτω ὤμα διαχωρῇ, ἀπὸ χολῆς μελαίης ἐστὶ· ἣν πλέω, πλείων, ἣν ἐλάσσω, ἐλάσσων ἢ νοῖσος.

σα'. Αἱ ἀποχρέμψεις αἱ ἐν τοῖσι πνευρετοῖσι τοῖσι μὴ διαλεῖπονται αἱ πιεῖσθαι, καὶ αἱματώδεις, καὶ χολώδεις, καὶ δυσώδεις, πᾶσαι κακαί. ἀποχωρέουσαι δὲ καλῶς ἀγαθαί, καὶ κατὰ κοιλίην καὶ κύστιν· καὶ ὅκου ἂν τι ἀποχωρέον στῇ μὴ καθαρόν, κακόν.

οβ'. Τὰ σώματα χρὴ ὅκου ἂν τις βοῦ-
λῇται καθάριεσθαι, εὖροα ποιεῖν· κῆν

lia, ea morbosiora. Quae vero sanis similia, minime morbosa.

69. Et quibus deiectiones, si residere permiseris, neque moveris, veluti strigmenta subsident, si pauca sunt, parvus est morbus, si vero multa, magnus: iis alvum purgari conducit. Quod si non purgata alvo sorbitiones exhibueris, nocebis, et quo plures dederis, eo magis nocebis.

70. Quibus cruda deorsum succedunt, ab atra bile sunt; si plura, maior, si pauciora, minor est morbus.

71. In febris non intermittentibus excreationes lividae, cruentae, biliosae, et graveolentes, omnes malae. Cum vero probe secedunt bonae, et per alvum, et per vesicam; et ubicunque, quod secedit, substiterit minime purgatum, malum.

72. Corpora cum quis purgare voluerit, fluxilia facere oportet. Quod si

μὲν ἄνω, στῆσαι τὴν κοιλίην· ἣν δὲ κάτω, ὑγρῆναι τὴν κοιλίην.

ογ'. "Τπνος, ἀγρυπνίη, ἀμφοτέρω μάλ-
λον τοῦ μετρίου γινόμενα, κακόν.

οδ'. 'Εν τοῖσι μὴ διαλείπονσι πυρετοῖ-
σιν, ἣν τὰ μὲν ἔξω ψυχρὰ ἔχῃ, τὰ δὲ ἔσω
καίηται, καὶ δίψη ἔχῃ, θανάσιμον.

οε'. 'Εν μὴ διαλείποντι πυρετῷ, ἣν
χειλος, ἢ ῥίς, ἢ ὀφθαλμός, ἢ ὕφρος δια-
στραφῇ, ἢ μὴ βλέπῃ, ἢ μὴ ἀκούῃ, ἢ δὴ
ἀσθενέως ἰόντος, ὅ τι ἂν ἔχῃ, τουτέων τῶν
σημηῶν, θανάσιμον.

ος'. 'Επὶ λευκῷ φλέγματι, ὕδρωψ ἐπιγι-
νεται.

οζ'. 'Επὶ διάρροϊῃ, δυσεντερίῃ.

οθ'. 'Επὶ δυσεντερίῃ, λειεντερίῃ.

οη'. 'Επὶ σφακελισμῷ, ἀπόστασις ὀστέου.

π'. 'Επὶ αἵματος ἐμέτω φθόγῃ, καὶ κά-
θαρσις ἄνω ἐπὶ φθόγῃ, ρεύμα ἐκ τῆς κεφα-
λῆς· ἐπὶ τῷ ρεύματι, διάρροια· ἐπὶ τῇ
διάρροϊῃ, σχέσις τῆς ἄνω καθάρσεως· ἐπὶ
τῇ σχέσει θάνατος.

πα'. 'Επὶ αἵματος πτύσει πύον πτύσει

SECTIO SEPTIMA. 129

supra, alvus sistenda est, si vero infra, humectanda.

73. Somnus, vigilia, utraque si modum excesserint malum.

74. In febribus non intermittentibus, si externa frigeant, interna vero urantur, et sitis detineat, lethale.

75. In febre non intermittente, si labrum, aut nasus, aut oculus, aut supercilium pervertatur, si visus, si auditus deficiat, aegro iam debili, horum quicquid acciderit, lethale.

76. Leucophlegmatiae hydrops succedit.

77. Ex alvi profluvio dysenteria.

78. Dysenteriae lienteria succedit.

79. Ex sideratione os abscedit.

80. Ex sanguinis vomitione tabes, et per superiora purgatio. Ex tabe fluxio ex capite, ex fluxione, alvi profluvium, ex alvi profluvio, purgationis per superiora retentio, ex qua mors.

81. Ex sanguinis sputo, puris spu-

130 HIPPOCRATIS APHOR.

καὶ ῥέει· ἐπὴν δὲ σίαλον ἴσχηται, ἀπο-
θνήσκουσι.

πβ'. Ὀκοῖα καὶ ἐν τοῖσι κατὰ τὴν κύστιν,
καὶ τοῖσι κατὰ τὴν κοιλίην ὑποχωρήμασι,
καὶ ἐν τοῖσι κατὰ τὰς σάρκας, καὶ ἦν καὶ
ἄλλητῃς φύσεος τὸ σῶμα ἐκβαίτη, ἦν ὀλίγον,
ὀλίγη νόσος γίνεται· ἦν δὲ πούλν, πολλή·
ἦν πάνυ πολλή, θανάσιμον τὸ τοιοῦτον.

SECTIO SEPTIMA. 151

tum et fluor; ubi autem sputum retinetur, moriuntur.

82. Qualia etiam per vesicam, et alvum, et carnes excernuntur, et sicubi alias corpus a natura recesserit, inspicere oportet. Si parum, parvus est morbus: si multum, magnus; si admodum multum, lethale istud est.

ἈΦΟΡΙΣΜΟΙ
ΠΑΡΕΜΒΕΒΛΗΜΕΝΟΙ,
Ἡ
ΤΜΗΜΑ ΎΟΓΛΟΟΝ.

Α.

ΟΚΟΣΟΙ ὑπὲρ τὰ τεσσαρήκοντα ἔτηα
φρενιτικοὶ γίνονται, οὐ πάνυ τοι ὑγιαίνον-
ται· ἥσπον γὰρ κινδυνεύουσι οἷσιν ἂν οἰκήτῃ
τῆς φύσεος καὶ τῆς ἡλικίης ἢ τοῦτος ἐη-
β'. Οκόσοισιν ἐν τῇσιν ἀρρώστίησι οἱ
ὀφθαλμοὶ κατὰ προαίρεσιν δακρύνουσιν,
ἀγαθόν· ὁκόσοι δὲ ἄνευ προαιρέσεως,
κακόν.

γ'. Οκόσοισιν ἐν τοῖσι πυρετοῖσι τεταρ-

APHORISMI
INTERIECTI,

SEU

SECTIO OCTAVA.

I.

QUI supra quadragesimum annum phrenitici evadunt, ii non admodum convalescunt. Minori namque periculo sunt obnoxii, quorum naturae et aetati morbus familiaris fuerit.

2. Quibus oculi in morbis ex proposito illacrymantur, bonum; contra, quibus sponte, malum.

3. Quibus per febres quarto die sanguis ex naribus fluxerit, malo est.

134 HIPPOCRATIS APHOR.

ταίοισιν ἰούσι αἷμα ἐκ τῶν ῥινῶν ῥυῆ, πο-
νηρόν.

δ'. Ἰδρωῖτες ἐν τῇσι κρισίμοισι ἡμέρησι
γινόμενοι σφοδροὶ καὶ παχείς, ἐπικίνδυνοι
οἱ ὠθούμενοι ἐκ τοῦ μετώπου, ὥσπερ στα-
λαγμοὶ καὶ κροτνοὶ, καὶ ψυχροὶ σφόδρα,
καὶ πολλοί. ἀναγκαίη γὰρ τὸν τοιοῦτον
ιδρωῖτα πορεύεσθαι μετὰ βίης, καὶ πόνον
ὑπερβολῆς, καὶ ἐκθλίψεως πολυχρονίου.

ε'. Ἐπὶ χρονίῳ νοσήματι κοιλίης κατα-
φορῇ, κακόν.

ς'. Ὅσος φάρμακα οὐκ ἵηται, σίδη-
ρος ἵηται· ὅσα σίδηρος οὐκ ἵηται, πῦρ ἵη-
ται· ὅσα δὲ πῦρ οὐκ ἵηται, ταῦτα χρὴ νο-
μίζειν ἀνίατα.

ζ'. Φθίσεις μάλιστα γίνονται ἀπὸ
ὀκτωκαίδεκα ἐτέων μέχρι τριήκοντα καὶ
πέντε.

η'. Τὰ δὲ κατὰ φύσιν γινόμενα κατὰ
φθίσιν, ἅπαντα μὲν ἰσχυρά, τὰ δὲ καὶ θα-
νατώδεια· δεύτερον δὲ, ἣν μὲν ἐν τῇ ὥρῃ νο-
σέη, αὐτὴ ἡ ὥρη ξυμμαχεῖ τῇ νοσήσῃ, οἷον
καύσῃ θέρους, ἰδρωπικῇ χειμῶν. ὑπερ-
νικῇ γὰρ τὸ φυσικόν, φοβερώτερον δὲ σπληνί.

θ'. Γλῶσσα μέλαινα καὶ αἱματώδης, εἴ

SECTIO OCTAVA. 135

4. Sudores diebus indicatoriis vehementes et spissi suborti, periculosi, et qui ex fronte guttarum et scaturiginum instar propelluntur, quique valde frigidi sunt, et copiosi. Eiusmodi namque sudorem cum vi, et summo dolore, expressioneque diuturna prodire necesse est.

5. Ex morbo diuturno alvi fluxus malum.

6. Quaecunque non sanant medicamenta, ea ferrum sanat: quae ferrum non sanat, ea ignis sanat: quae vero ignis non sanat, ea insanabilia existimare oportet.

7. Tabes iis maxime aetatibus fiunt, quae a decimo octavo anno sunt usque ad tricesimum quintum.

8. Quae secundum naturam ad tabem vergunt, omnia quidem vehementia, et etiam lethalia. Secundum autem, si in tempore aegrotet: nam tempus ipsum morbo opem fert, quemadmodum febris ardenti aestas, hydropico hiems. Natura enim superior est, at spleni plus affert timoris.

τι τῶν τοιούτων σημητίων ἄπεισι, μὴ σφόδρα κακόν· δηλοῖ γὰρ νοῦσον σμικροτέρην.

ι'. Ταῦτα μὲν οὖν ἐν τοῖσι πυρετοῖσιν ὀξείσι σημειοῦσθαι χρὴ, ὅκοτε μέλλει ἀποθνήσκειν, καὶ ὅκοτε σωθήσεσθαι.

ια'. Ὅρχις δεξιὸς ψυχρὸς καὶ σπασμώδης, θανατωδές.

ιβ'. Ὅνυχες μέλανες, καὶ οἱ δάκτυλοι τῶν χειρῶν καὶ ποδῶν ψυχροί, ξυνεσταλμένοι ἢ καθευμένοι, ἐγγὺς τὸν θάνατον δηλοῦσι.

ιγ'. Τὰ χεῖλεα πελιδνὰ, ἢ καὶ ἀπολελυμένα, καὶ ἐξεστραμμένα, καὶ ψυχρὰ, θανατωδέα.

ιδ'. Τὰ ὦτα ψυχρὰ, διαφανέα, ξυνεσταλμένα, θανατωδεὰ ἐστί.

ιε'. Καὶ σκοτοδινίων καὶ ἀποστρεφόμενος, τῇ τε ἡρεμίῃ ἡδόμενος καὶ ὕπνῳ καὶ καύματι πολλῷ κατεχόμενος, ἀνέλπιτος.

ις'. Καὶ ὑπολυσσάων ἀτρεμία, καὶ ἀγνοίαν, καὶ μηδὲ ἀκούων, μηδὲ ξυνιείς, θανατωδεις.

ιζ'. Μέλλοντοί τε ἀποθνήσκειν ταῦτα σαφέστερα γίνεται, καὶ αἱ κοιλίαι ἐπαίρονται, καὶ φρεσῶνται.

ιη'. Ὅρος δὲ τοῦ θανάτου, ἐπείν τὸ

9. Lingua nigra atque cruenta, cum quid horum signorum abest, haud adeo malum signum: morbum enim minorem significat.

10. Haec igitur in febribus acutis observare oportet, uti noscamus, quando quis moriturus sit, et quando evasurus.

11. Testis dexter frigidus convulsusque, mortiferum est.

12. Ungues nigri, et digitimanuum ac pedum frigidi, contracti vel remissi, mortem proximam esse significant.

13. Labra livida, aut etiam resoluta, et inversa, et frigida, mortifera.

14. Aures frigidae, pellucidae, contractae, lethales sunt.

15. Et tenebricosa vertigine laborans, et lucem timens et quiete gaudens, et somno ac ardore multo detentus, desperatus est.

16. Et qui paulatim rabie agitari incipit, et non agnoscit, neque audit, neque intelligit, exitio proximus est.

17. Morituris quidem signa haec magis fiunt manifesta, et venter attollitur, atque inflatur.

SECTIO OCTAVA. 139

18. Terminus vero mortis est, cum animae calor supra umbilicum ad locum septo transverso superiorem ascenderit, et omnis humor exustus fuerit. Cum autem pulmo et cor, calore in mortiferis locis coacervato, humorem emiserint, caloris spiritus confertim exhalat, cuius ope totum cum toto compactum erat. Praeterea partim per carnes, partim per capitis spiracula, unde vivere dicimus, relinquens anima corporis domicilium, frigidum et mortale simulacrum, una cum bile, sanguine, pituita, et carne, deditione tradit.

FINIS APHORISMORUM.

I N D E X.

ABDOMEN.

Crassi et tenuis,
prog. ij. 35.

ABORTUS.

Tempus, iij, 12.

Futuri *signa a*
mammis, v. 37,
 38, 53.

Causa V. S. v, 31.

Diarrhoea, v, 34.

Tenesmus, vij. 27.

Uteri mucus, v, 45.

Macies p. n. v, 44.

Extenuatio in fe-
bre, v, 55.

ABSCESSUS.

Futuri *sign. in feb.*,
 iv, 31.

In morb. diuturno,
 iv, 32.

Solutio, iv, 74.

Longi sign. iv, 51.

In articulis unde
post. febr., iv,
 31.

Praevertitur, iv,
 74.

In nephriticis sign.
 vij, 36.

Abscess. ossis in
ulcere diuturno,
 vj, 45.

A sphacelo, vij,
 77.

AETAS.

Temperamentum,
 j, 14, 15.

Prog., ij, 34, 45.;
 iij, 24; viij, 1.

Diaeta, j, 13, 14,
 15, 16.

Cautio in diaeta, j,
 17; iij, 3.

In aliis, j, 3, 4.

- Nuper natus.
Morbi, iij, 24.
 Dentiens.
Morbi, iij, 25.
Morbor. crisis, iij, 28.
 Puer.
*Ver et aestas con-
 veniunt*, iij, 18.
Fames, j, 13, 14.
Morbi, iij, 26.
*Non laborat pe-
 dagra*, vj, 30.
Morbor. progn. ij, 39; iij, 28.
Diaeta, j, 16.
 Puber.
*Ver et aestas con-
 ducunt*, iij, 18.
Morbi, iij, 27.
Morbor. progn. iij, 28.
 Adolescens.
Fames, j, 13.
Alvi prog. ij, 20.
 53.
Morbi, iij, 29.
Morbor. progn. ij, 45; v, 7.
 Vir.
*Autumno et hie-
 me valet*, iij, 18.
- Fames*, j, 13.
Morbi, iij, 30;
 vj, 57.
 Senex.
Temperamentum,
 j, 14.
Aestate valet, iij,
 18.
Fames, j, 13, 14.
Alvus, ij, 20,
 53.
Morbi, j, 14; iij,
 31.
Progn. ij, 39, 40,
 49; iij, 12; vi,
 6; viij, 1.
 ALPHI. *Tempus*, iij,
 20.
 ALVI EXCRE-
 MENTA, ege-
 stiones.
Χωρόν, j, 23.
Ἀποχώρον, vij,
 69.
Διαχώρημα, iv, 28;
 vij, 30.
Διαχώρησις, ij, 18;
 iv, 47; v, 64.
Ἐποχώρον, iv, 25,
 26.
Ἐποχώρημα, j, 12;
 iv, 21; vij, 77, 79.

- 'Προχώρησις, iv, 83;
 v, 64; vij, 6,
 23.
 'Εκφύσις, ij, 15.
 'Επελθόν iv, 22.
 'Πελθόν, iv, 23.
 Progn. j, 12; vij,
 79.
 In feb. continua,
 iv, 47; vij, 69.
Diaet. in sanis, ij,
 15.
In biliosis, ij, 15;
 v. 64.
Biliosorum solu-
tio, iv, 28.
Abatra bileletha-
lia, iv, 22, 23,
 24.
Nigror. progn. iv,
 21.
Sanguis niger, bo-
nus, iv, 25.
Lethalis, iv, 23.
Spumosa unde, vij,
 30.
Sincera. Progn.
 vij, 23.
In morbo dñuturn.
 vj, 6.
Celeria unde, ij,
 18.
- Pauca ubi,* iv, 83.
Carunculae, malae,
 iv, 26.
Ramentorum pro-
gnosis, vij, 67.
ALVI FLUXUS.
Διάρροια, iij, 21, 25,
 30; v, 12, 14;
 vj, 15, 16, 17,
 32; vij, 29, 30,
 75, 78.
'Ρίσις, ij, 14; iij,
 16; vij, 78.
'Ρύειν, v. 34.
Ταραχή, j, 2; iv,
 60.
Καραφορά, viij, 5.
'Τυροτής, iij, 31.
Tempus iij, 16,
 21.
Aetas, iij, 25, 31.
A fluxione capitis,
 vij, 78.
Progn. ij, 14; vij,
 75.
Malus, v, 34; vj,
 16, viij, 5.
Lethalis, v, 12,
 14.
Solutio, vj, 15.
Morb. solvit, iv, 60;
 vj, 17; vij, 29.

- Spontanei *progn.*, APPETITUS. Vid.
j, 2. Fames.
Spumosus à capite, *A purgante*, iv,
vij, 30. 21.
Longo obnoxii, ij, APOPLEXIA.
20; vj, 32. *Tempus*, iij, 16,
Aetas, iij, 30. 23.
ALVI MUTATIO *Aetas*, iij, 31; vj,
naturalis, ij, 20, 57.
53. *In melancholicis*
ALVUS HUMIDA, SICCA. unde, vj, 56.
Progn. vj, 51.
Tempus, iij, 16, *Curae*, ij, 42.
17. Particularis, vij,
Progn., ij, 20, 53. 40.
Humidae *aetas*, iij, AQUA.
31. *Levis sign.* v, 26.
Ubi fiat, iv, 27. *Calidae effectus*,
73. vij, 42, 48.
ANGINA. *Frigidae effectus*, v,
Tempus, iij, 16, 21.
20, 22. AROMATA. *Suff-*
Progn. bona, vj, tus vis et noxae,
37; vij, 49. v, 28.
Malu, v, 10. ARS MEDICA lon-
ANIMUS. Videatur ga, j, 1.
Mens. *Requisita*, j, 1.
ANXIETAS. ARTICULORUM.
Vino solvitur, vij, Dolor Tubercula.
56. Vid. Dolor. Tuber-
APHTHAE. *Aetus* bercula. •
vij, 24. ARTUS, etc. •

- Progn. mortis*, viij, 10 ad 18.
ASTHMA.
Tempus, iij, 22.
Aetas, iij, 26, 30.
Progn. vj, 46.
AUDITUS.
Progn. in febr. iv, 49; vij, 73.
Hebetis tempus, iij, 5, 17.
Aetas, iij, 31.
Acuti tempus, iij, 17.
AURES.
Progn. viij, 14.
Humidarum aetas, iij, 24, 31.
Doloris tempus, iij, 21.
AUSTER. Vid. Ventus.
AUTUMNUS. Vid. Tempestas.
BALBUS. *Progn.* vj, 32.
BALNEUM.
Dolores oculorum solvit, vj, 31; vij, 46.
BILIS.
Atræ sign. vij, 68.
- Lethalis ubi*, iv, 22, 23, 24.
BOREAS. Vid. Ventus.
BUBO. *Progn.* iv, 54.
CACHEXIA.
Aetas, iij, 31.
Diaeta, ij, 10; vij, 67.
Purgationis progn. ij, 36.
CALCULUS. Vid. Vesica.
CALIDUM INNATUM.
Majoris tempus, j, 15.
Aetas, j, 14.
CALOR.
Utilis ubi, v, 18, 22.
Magni progn. vij 13.
Frequentioris morbi. v, 16.
Mutati progn. iv, 40; vij, 60.
Particularis quid notet, iv, 39.
Ventris, quando major. j, 15.

- Progn.* iv, 48; vij,
72.
- CALVUS.** *Vid.* **Ca-**
pilli.
- CANCER.** *Occulti*
progn. vij, 38.
- CAPILLI, PILUS.** **CATARRHUS.**
Quid indicent. iv,
69.
E renibus, iv, 76.
Defluxus in ta-
be lethalis, v,
12, 14.
Calvi progn. vj, 34.
Eunuchus non fit,
vj, 28.
- CAPUT.**
Doloris tempus,
iij, 13, 23.
Sign. iv, 70.
Progn. vj, 51.
Diaeta, v, 64.
Cura, V. S. v, 68.
Solutio, vj, 10.
Gravitatis tempus,
iij, 5, 17.
Causa, v, 28.
Cura, calor. v,
22.
Vulneris progn.
vij, 14.
- Ulcus, calor ju-*
vat. v, 22.
- CARTILAGO.** *Dis-*
secta non coa-
lescit, vj, 19; vij,
28.
- CATARRHUS.**
Aetas, iij, 12, 31.
Sign. in diarrhoea,
vij, 30.
Caus. frigus, v,
24.
A tabe, vij, 78.
Lethalis ubi, iij,
12.
In pectus ruentis,
progn. viij, 38.
- CAUTIO GENERALIS,** 1, 2, 3,
17.
- CEREBRUM.**
Frigus nocet, v,
18.
Concussi sympto-
mata, vij, 58.
Vulneris sympto-
mata, vj, 50.
Progn. vij, 14.
Lethale est, v, 24.
Sphaceli progn.
vij, 50.

- CHOLERA.** *Aetas*,
 iij, 30.
- CIBUS**, *Nutritio.*
Cautio, j, 17; ij,
 7, 51.
Progn. ij, 31, 32.
Concoction. *pro-*
gn. a tempore, j,
 18; iij, 18.
Differentia, ij, 18.
Tutus quando, ij,
 15; vij, 65.
Nocet, j, 11, 19;
 ij, 10; vij, 65,
 67.
Pauco ubi opus,
 j, 10, 14, 18.
Multo ubi opus, j,
 14, 15, 18.
Copiosi sign. ij, 8,
 17; iv, 41, 45;
 vij, 64.
Effectus, ij, 17.
Consuetus prae-
fertur, ij, 38.
Humidus quibus
utilis. j, 16.
Cito nutriens, ij,
 18.
Et lente ubi ne-
cesse, ij, 7.
- Mutatio ubi ju-*
vet, ij, 45.
Pravi progn. pur-
gante, ij, 36.
Vid. plura in Di-
aeta
- COLLIQUEFA-**
CTIO.
Prog. in febr. ij,
 28.
In gravida, v, 45.
Diaeta, v, 64.
- COLLUM.** *Inversi*
progn. iv, 35;
 vij, 58.
- COLOR.** *Variantis*
progn. iv, 40;
 vij, 60.
- CONCEPTUS.**
Sign. v, 41, 51, 61.
Impedimentum, v,
 46, 62.
Maris locus, v,
 38, 48.
Sign. a colore, v,
 2.
- CONCOCTA.**
Movenda, non cru-
da, j, 22.
Cruda, a bile atra,
 vij, 68.

- CONSUEITUDO.** iv, 51, 61, 62;
Vis, ij, 45.
Ejus habenda ratio, j, 16, 17;
 ij, 28, 49, 50.
- CONTRARIUM.** *Remedium est*, ij,
 17, 22, 43, 50;
 v, 19.
Paulatim edhibendum, ij, 51.
- CONVULSIO.** Vid. *Spasmus*.
- COR.** *Vulnus*, *lethale*, vj, 18.
- CORPUS.** *Praeparatio.* Vid.
 in *Purgatione*.
Statura, ij, 54.
- CRANIUM.** *Laesi symptomata*, vij,
 24.
- CRISIS.** *Futurae signa*, a
nocte, ij, 13.
Ab urina, iv, 71.
Critici dies, ij, 23,
 24; iv, 36, 61.
Progn. j, 12.
Non turbanda, j,
 19, 20.
Imperfecta, ij, 12; iv, 51, 61, 62;
 vij, 4.
- CUCURBITULAE.** *Ubi necesse*, v,
 50.
- CUTIS.** *Progn.* v, 61.
Rarae, v, 69.
- DEGLUTITIO.** *Progn.* iv, 34, 35;
 vij, 58.
- DELIQUIUM ANIMI.** *Causa calor frequens*, v, 16.
Atuberculo rupto,
 vij, 8.
Progn. ij, 41.
In fluore muliebri malum, v, 56.
Ubi opus, j, 23.
- DELIRIUM.** *Φρενίτις.*
Aetas, iij, 30.
Signa ab urina, iv,
 72.
Progn. in senectute,
 vij, 1.
Mala, ex peripneumonia, vij,
 12.
Παραφροσύνη.

- In cranio fracto*, DENTES.
 vij, 24.
Progn. bona, a
 somno ij, 2.
A risu, vj, 53.
Mala in febr. iv,
 50.
Cum studio. vj,
 53.
Post modum, vij.
 7.
In haemorrhagia,
 vij, 9.
In ileo, vij, 10.
In vigiliis, vij,
 18.
In plaga capitis,
 vij, 14.
Παρακοπή.
Ubi bona, vj, 26.
Μαυλα.
Tempus, iij, 20.
 22.
Ab ulcere, v, 65.
In melancholicis,
 vj, 56.
A mammis, v,
 40.
Progn. vij, 5.
Solutio, vj, 21.
Delirium, viij,
 16.
- Dentitionis *aetas*
 et morbi, iij,
 25.
Frigus nocet, v,
 18.
Lentoris in feb.
progn. iv, 53.
 DESTILLATIO.
 Vid. Catarrhus.
 DIAETA.
Cautio, j, 9, 10,
 16; iij, 3.
Pleniori ubi opus,
 j, 4, 5, 7, 10.
Tenui ubi opus, j,
 7, 8, 10, 11.
Mutatio quos ju-
vet, ij, 45.
 Erratum, j, 5.
 Vid. plura in
 Cibo.
 DIAPHRAGMA.
 Vid. septum trans-
 versum.
 DIARRHOEA. Vid.
 Alvi fluxus.
 DOLOR.
Progn. si non sen-
tiatur, ij, 6.
Si sint bini, ij, 46.
Calor lenit, v, 22.

- Torpor solvit*, v, 25.
In ulcere, v, 65.
Ab angina, v, 10.
Cautio, vj, 5, 66.
Lumborum.
Tempus, iij, 23.
Progn. iv, 11.
Purgatio, iv, 20.
Ventris.
Progn. iv, 11; vj, 7; vij, 27, 26.
Purgatio, iv, 20.
Viscerum. Progn. iv, 66.
Articulorum.
Tempus, iij, 16, 27.
Aetas, iij, 31.
Post febres longas, iv, 44; vij, 63.
Causa, cibus copiosior, iv, 45; vij, 64.
Frigida solvit, v, 25.
DYSENTERIA.
Tempus, iij, 11, 12, 16, 22.
Aetas, iij, 30.
- In ulcere*, v, 65.
Adiarrhoea, vij, 75.
Progn. vj, 3, 43; vij, 76.
Bona in lienosis, vj, 48.
In insania, vij, 5.
Mala, a sincera dejectione, vij, 23.
Lethalis ab atra bile, iv, 24.
Cum carunculis, iv, 26.
DYSPNOEA. Vid. *Respiratio*.
DYSURIA.
Tempus, iij, 5.
Aetas, iij, 31.
Cura V. S. vj, 36; vij, 48. *Vinum*, vij, 48.
EBRIUS. *Progn.* v, 5.
ELLEBORUS.
Praeparatio ad Elleborum, iv, 13.
Quomodo juvetur, et sistatur, iv, 11, 15.

- Sanis periculosus*, EVACUATIO.
 iv, 16. *Ubi opus*, ij, 8;
Progn. a spasmo, iv, 41.
 v. 1. *Cautio*, j, 23; ij,
 29.
 Vid. plurā in pur-
 gante. *Qua via*, j, 21;
 vij, 61.
EMPYEMA. *Progn.* j, 2, 23, 25.
Causa a sanguine *Extrema pericu-*
effuso, vi, 20. *losa*, j, 3; ij,
A pleuritide, v, 51.
 8. *Cura*, ij, 22.
Quot diebus fiat. **EUNUCHUS.**
Progn. v, 15. *Progn.* vj, 28.
In cura, vij, 34. **EXCRETIO.**
Cautio in cura, **EXSOLUTIO.**
 vj, 27. *Ἐκλύνω*, ij, 36, 41;
EPILEPSIA. vij, 8.
Tempus, iij, 16, *Ἀνάλυνω*, iij, 17.
 20, 22. *Καταλύνω*, ij.
Actas, iij, 29. *Tempus*, iij, 17;
Progn. v, 7. 43.
Cura, ij, 45. *Causa*, ij, 36; vij,
 8.
ERYSIPELAS. *Progn.* ij, 41, 43.
Ab osse nudato, **EXPERIENTIA.**
 vij, 19. *Quoad brevitatem*
Progn. vj, 25; vij, *vitaefallax*, j, 1.
 20. **EXTENUATUS.**
Lethalis in gravi- *Progn.* ij, 28, 58;
dae utero, v, 43. iv, 23.
Cura non exul-
cerati, v, 23.

- Vid. plura in pin-
gul.
- EXTREMARUM** **FEBRIS.**
frigus. Vid. Fri-
gus.
- FAMES.**
Variat cum aetate,
j, 13.
Progn. ij, 4.
Labor nocet, ij,
16.
Siccatur corpus, vij,
59.
*Expletur diffici-
lius quam sitis,*
ij, 11.
Solvitur vino, ij,
21.
*Appetitus deie-
ctus.*
Progn. ij, 32.
Malus, vj, 3; vij,
6.
Curat purgatio, iv,
17.
*Fastidium cibi. In
muliere progn.*
v. 61.
- FAUCES.**
*Laborantium pro-
gn.* ij, 15.
- Asperarum tem-
pus,* iij, 5.
Aetas, iij, 25.
Progn. ij, 28.
A tempore, iij, 6.
A paroxysmo, iv,
30.
A somno, iv, 67.
A lacrymis, iv,
52; vij, 2.
A surditate, iv,
60.
A dentibus, iv,
53.
A collo, iv, 35;
vij, 58.
A respiratione,
iv, 68.
A suspiriis, vj,
54.
A suffocatione,
iv, 34.
*A vomitu sangui-
nis,* vij, 37.
A hypochondriis,
iv, 73.
Ab urina, iv, 69,
70; vij, 31.
*Ab alvi excremen-
tis,* iv, 21.

- A dysenteria*, vj, 3.
A calore, iv, 65.
A rigore, iv, 29.
A spasma, ij, 26.
A bubone, iv, 55.
A lassitudine, iv, 31.
Ab abscessu, iv, 51.
Ab extenuatione, iv, 28, 23.
Ab haemorrhagia, iv, 27.
A diebus criticis, iv, 36, 61; ij, 23, 24.
Ab ictero, iv, 62, 64.
Sudoris in febribus tempus, iij, 6.
Diaeta, j, 16; v, 64.
Cibus cui noceat, vij, 65.
Nocet in paroxysmo, j, 19.
Cura febris, quae non est a bile, vi, 42.
Morbum solvit, ij, 26; iv, 57; v, 5; vj, 40, 44, 51 vij, 52.
Acuta.
Tempus, iij, 7; ij, 13.
Aetas, j, 14; iij, 29.
Progn. iv, 66, viij, 10.
A sudore, iv, 37.
Diaeta, v, 64.
Ardens.
Tempus, iij, 21.
Aetas, iij, 30.
Progn. iv, 54.
A tempore, viij, 8.
A tremore, vj, 26.
Cura. Rigor solvit, iv, 58.
Delirium, quando, vj, 26.
Continua.
Tempus, iij, 21.
Progn. a sudore, iv, 43, 58.
A rigore, iv, 46.
A sputo,
Urina et excrementis, iv, 47; vij, 69.
A spasma, iv, 49; vij, 73.

A delirio et Respiratione, iv, 50.

Leypiria.

Progn. iv, 48; vij, 72.

Crisis in xx diebus, ij, * 23.

Ephemera.

Progn. iv, 55.

Quotidiana.

Sign. iv, 63.

Quae sit difficilis, iv, 30.

Tertiana.

Tempus, iij, 21.

Crisis, iv, 59.

Tertiana continua, periculosa intermittens non, iv, 43; vij, 62.

Quartana.

Tempus, iij, 21, 22.

Sign. ab urina, iv, 74.

Progn. v, 70.

A tempore, ij, 25.

Ab haemorrhagia, viij, 3.

Symptomatica, ij, 47; vj, 60.

Vaga.

Tempus, iij, 22.

Longa.

Tempus, iij, 16; iv, 36.

Aetas, iij, 27.

Unde, vj, 45; vij, 64.

Longae futurae sign.

A sudore, iv, 37.

Ab urinis, vij, 31.

Ab abscessu, iv, 51.

Progn. iv, 44; vij, 63.

Diaeta, v, 64.

Lenta. Diaeta, v, 64.

Cum lassitudine, quibusdam jam Lymphatica dicta. Sign. ab urina, iv, 31.

Recidiva.

Causa, ij, 12.

Unde, iv, 50, 61.

FERRUM. *In cura progn.* viij, 6.

- FLUOR MULIEBRIS.** *Progn.* v, 56.
FOEMINA. *Vid.* *Mulier.*
FOTUS SUFFITUS. *In febre progn.* iv, 48; vij, 69.
Mutati. progn. iv, 40; vij, 60.
Mortis imago, viij, 18.
Cura calor. v, 19, 22.
Hygia.
Menses movet, v, 28.
Oculorum dolores solvit, vj, 31.
Ejus noxae, v, 28.
Gyniaca.
Experimentum circa praegnationem, v, 59.
FRIGUS. *Aetas,* iij, 14.
Ubi juvet, v, 21, 23, 25.
Ubi noceat, v, 17, 18, 20, 22, 23, 24.
Morbi a frig. v, 17, 20, 24.
Particulare, quid notet, iv, 39.
Progn. mala, viij, 11, 12, 14.
Extremarum, prog. vij, 1, 26.
FUROR. *Vid.* *in Delirio.*
GEMELLI. *Alterutrius abortus,* v, 38.
GENA. *Tenuis particula dissecta non coalescit,* vj, 19.
GENITALIUM putredines. *Tempus,* iij, 21.
GENUUM gravitas. *Purgatio curat.* iv, 20.
GIBBUS. *Progn.* vj, 46.
GINGIVAE Pruritus. *Vid.* *Pruritus.*
GRACILIS. *Vid.* *in Pingui.*
GRAVEDO.

- Tempus*, iij, 13,
20, 23,
Progn. in sene, ij,
40.
Diuturnae tempus,
iij, 14.
GRAVIDA.
Sign. v, 41, 51, 61.
Foetus locus, v, 38.
48.
Progn. a mammis.
v, 37, 38, 52, 53.
A menstruis, v,
60.
A colore, v, 42.
A V. S. v, 31.
A diarrhoea, v,
34.
A tenesmo, vij,
27.
Ab erysipellate, in
utero, v, 43.
A febre, v, 55.
A morbo acuto, v,
30.
Ab extenuatione
p. n. v, 44.
Purgatio, iv, 1;
v, 29.
HABITUS.
Progn. ij, 34.
Athleticus, j, 15.
Periculosus, j, 3.
HAEMOPTOE.
Vid. Sanguinis
sputum.
HAEMORRHA-
GIA. *Vid. San-*
guinis fluxus.
HAEMORRHOI-
DES.
Aetas, iij, 30.
Bonae, iv, 25; vj,
11.
Curae cautio, vj,
12.
Solvunt delirium,
vj, 21.
HEPAR.
Dolorem febris
solvit, vij, 52.
Inflammati sym-
ptomata, *sive*
sign. v, 58.
Progn. vij, 17.
Suppurati curae
progn. vij, 45.
Hydropis, progn.
vij, 55.
Vulnus, lethale,
vj, 18.
HERPES *exedens.*

- Juvatur calore,*
v, 22.
- HORROR.**
Tempus, iij, 5.
A sudore malus,
vij, 4.
Vinum solvit, vij,
56.
- HUMIDA NATU-
RA, sive Cor-
pus.**
Aetas, iij, 31.
Sign. sudor. iv,
56; vij, 61.
Progn. vj, 2.
Cura famas, vij,
59.
Evacuatio, vij, 61.
Juvat siccitas, iij,
14.
Morbi, iij, 11.
- HUMORES ALII.**
Progn. vij, 69, 70.
- HYDROA.** *Tempus,*
iij, 21.
- HYDROPS.**
Tempus, iij, 22.
*Causa, ab haemor-
rhoidibus cura-
tis,* vj, 12.
A liene, vj, 43.
- Ab hepatis hydro-
pe,* vij, 55.
*A leucophlegma-
tia,* vij, 74.
Progn. a causis,
vj, 43; vij, 55.
A tempore, viij, 8.
*Tussis desperata
est,* vj, 35; vij,
47.
Bona in delirio,
vij, 5.
Curae cautio, vj,
27.
Solutio, vj, 14.
Ulcus difficile, vj,
8.
Sicca, unde, iv, 11.
- HYEMS.** Vid. Tem-
pestas.
- HYPERCATHAR-
SIS.** Vid. Pur-
gatio.
- HYPOCHON-
DRIA.**
Murmuris progn.
iv, 73.
Diaeta, v, 64.
Doloris progn. vj,
40.
Duritie in Ic-

- tero progn.* iv, 64.
- HYPOGASTRIUM.** *Recens, frigore curatur,* v, 23.
- Dolor, quid notet,* iv, 80; vij, 39.
- HYSTERICA.** *Sternutatio juvat,* v, 35.
- ICTERUS.** *Non est flatulentus,* v, 72.
- Progn. ab hepate,* vj, 42; iv, 64.
- Progn. quando noxius,* iv, 62.
- Utilis,* iv, 64.
- JEJUNIUM.** *Vid. Fames.*
- IGNIS.** *Curæ progn.* viij, 6.
- ILEUS.** *Tempus,* iiij, 22.
- Progn. a stranguria,* vj, 44.
- A variis,* vij, 10.
- IMBECILLITAS.** *Sign.* ij, 28.
- IMPETIGINES.** *Tempus,* iiij, 20.
- INFLAMMATIO.** *Recens, frigore curatur,* v, 23.
- INSANABILIA.** viij, 6.
- INSTABILIA.** *Quæ,* ij, 27, 52.
- INTESTINUM.** *Tenuis vulnus lethale,* vj, 18.
- Non coalescit,* vj, 24.
- Recti inflammati symptomata,* v, 59.
- ISCHIADICUS DOLOR.** *Tempus,* iiij, 22.
- Progn.* vj, 59, 60.
- JUDICIUM.** *Difficile,* j, 1.
- JUVANTIA, NOCENTIA,** ij, 27.
- LABIA.** *Progn.* viij, 13.
- In febre continua,* vj, 49; vij, 73.
- LAC.** *In menstruis deficientibus,* v, 39.
- In gravida, progn.* v, 52.

Quibus conveniat.
v, 64.

LACRYMAE.

Aetas, iij, 31.

Progn. in morbis,
iv, 52; viij, 2.

LASSITUDO.

Sign. ex urina, iv,
74.

Progn. in febre, iv,
31.

Cura quies, ij, 48.

Spontaneae prog.
ij, 5.

LATUS, Dolor. Vid.
Dolor.

LEPRA.

Tempus, iij, 20.

LETHALE VUL-
NUS. Vid. Vul-
nus.

LETHARGUS.

Tempus, iij, 23.

Aetas, iij, 30.

LEUCOPHLEG-
MATIA.

Progn. vij, 74.

Solvitur diar-
rhoea, vij, 29.

LICHENES. Tem-
pus, iij, 20.

LIENOSUS.

Tempus, iij, 22.

Progn. vij, 43; viij,
8.

Dysenteria utilis,
vj, 48.

LIENTERIA.

Tempus, iij, 22.

Aetas, iij, 30.

Causa in Lienosis,
vj, 43.

A dysenteria, vij,
76.

Progn. a ructu, vij,
1.

Cautio in purga-
tione, iv, 12.

LINGUA.

Progn. vij, 40; vij,
9.

LOCUS. Vid. Re-
gio.

LUMBUS. Dolor.
Vid. Dolor.

MAMMAE.

Progn. a lacte, v,
39.

A sanguine, v, 40.

In gravida, ab ex-
tenuatione, v, 37.

55.

A Lacte, v,
52.

- MANIA.** Vid. in *Cura suffitus*, vj, 28.
Delirio.
- MELANCHOLIA.** *Nimia.*
Tempus, iij, 14, *Progn.* v, 56.
 20, 21. *Cura*, v, 50.
- SIGNA** *Timor et* *Coloris vitiiati Cura*, v, 36.
maestitia, vj, 23.
- Effectus*, vij, 40.
- Progn.* vj, 11, 56.
- Purgatio*, iv, 9.
- MENS.** *MORBUS.*
Progn. ij, 33, viij, *Cautio in morbo*,
 16. j, 2,
Laborantis sign. *Progn.* j, 12; ij, 32,
 ij, 6. 33, 34, 35; iij, 3;
 viij, 1.
- MENSTRUUA.** *MORBI SEDES*, si-
Erumpentia, mor- *ve Focus*, iv, 33,
 bos *pueritiae* 38, 39.
soluunt, iij, 28.
- Vomitum sangui-* **MORBUS FU-**
nis curant, v, **TURUS.**
 32. *Tempus*, iij, 1,
 19.
- Sistuntur in gra-* *Sign.* ij, 5.
vida, v, 61. *Causa, Cibi copia*,
 ij, 17.
- Fluentium progn.* **MORBI PRIN-**
 v, 60. **CIPIMUM.**
Deficientia. *Remissius est*, ij,
 30.
- Sign.* v, 57; vj, *Ab atra bile lethale*, iv, 22.
 29.
- Sanguis e naribus* *Raro purgandum*,
juvat, x, 33. j, 22, 24.

- Si quid movendum statim move*, ij, 29; iv, 10.
- Morbi Vigor.**
Vehementior est, ij, 30.
- Diaeta, tenuis*, j, 8, 20.
- Nil movendum*, ij, 29.
- Morbi Finis.**
Remissior est, ij, 50.
- MORBUS ACUTUS.**
Tempus, iij, 9.
Sign. j, 7.
Ab urina, vij, 32, 35.
Praedictio incerta, ij, 29.
Progn. viij, 10.
Mala, a suspiriis, vj, 54.
Frigore extremarum, vij, 1.
Lethalis ab excrementis, iv, 23.
In gravida, v, 30.
Diaeta, j, 4, 7.
Purgatio, j, 24; iv, 10.
- Crisis in* xiv. diebus, vij, * 39.
- MORBUS LONGUS.**
Futuri sign. j, 12; ij, 28; iv, 40; vij, 60.
A sudore, iv, 36, 37, 56.
Ab urina, vij, 31, 34.
Ab abscessu, iv, 51.
- Existentis progn. ab appetitu prostrato*, vij, 6.
- Ab excrementis*, iv, 21; vij, 67.
- Ab alvi fluxu*, viij, 5.
- Diaeta tenuis periculosa*, j, 4.
- Crisis in* lx. diebus, vi, * 36.
- MORBUS PERICULOSUS.**
In genere, ij, 34; viij, 1, 8.
Remedium quale, viij, 6.

MORBUS.

Judicatu facilis, j,
12; iij, 8.
Difficilis, j, 12, iij,
8; iv, 29, 30.

**MORBUS RECIDI-
VUS.**

Causa, ij, 12.
Futuri sign. iv, 36,
61.

**MORBUS INSA-
NABILIS**, viij,
6.

MORS.

Propinqua.
Sign. a variis, vij,
16, 24, 25; viij,
11 *ad* 18.

Ab excrementis,
iv, 23.

In febr. contin. iv,
49; vij, 73.

Certa, vj, 27.

Subita. Sign. ij,
41, 44.

MORTIFERUM,

Lethale.

Θανάσιμον, Θανατώ-
δες, ij, 1; iij, 9;
iv, 22, 24, 26,
35, 37, 46, 48,
50; v, 1, 2, 11,

14, 22, 30, 43;
vj, 18, 27, 52;
vij, 25, 72, 73,
79; viij, 11, 13,
14, 15, 16, 17,
18.

MOTUS, QUIES.

Se invicem curant.
ij, 22, 48.

Effectus in purg.
iv, 14, 15.

Progn. ij, 49, 50.

MULIER.

*Non est ambidex-
tra.* vij, 43.

*Foecundae tempe-
rumentum*, v, 62.

Sign. v, 59.

*Infoecunda, cras-
sa p. n.* v, 46.

MUTATIONES.

Subitarum prog.
ij, 51.

Caloris, Coloris,
Tempestatis. Vid.

Calor, Color,
Tempestas, etc.

MUTUS.

Causa, vij, 58.

Progn. vj, 51.

Ab ebrietate, v,
5.

NARES.

Progn. in feb. contin. iv, 49; vij, 73.

Humidarum aetas, iii, 31.

Et Siccarum prog. vj, 2.

Haemorrhagiae in quartana progn. viij, 3.

Pus solvit dolorem capitis, vj, 10.

Compressarum vis, v, 49.

NATURA.

Inimicum. Vid. *Nimium.*

Differentia, iij, 1.

Progn. ij, 34; vj, 2; viij, 1, 8.

NEPHRITIS.

Aetas, iij, 31.

Sign. ab urina, vj, 34, 35.

Progn. vj, 36.

In senibus, vj, 6.

Haemorrhoides utiles, vj, 11.

NERVUS.

Calor juvat, v, 18.

Frequentior debilitat, v, 16.

Resectus non coalescit, vj, 19; viij, 28.

NIGROR.

Causa frigus, v, 17, 20.

NIMIUM, *Naturae est inimicum.*

In omnibus, ij, 51.

In cibo, j, 4; ij, 4, 17.

In somno vig. ij, 3; viij, 71.

OCCASIO. *Celeris*, j, 1.

OCULI.

Progn. iv, 32; viij, 2.

In febre continua, iv, 49; vj, 73.

In vomitu, vj, 3.

In somno, vj, 52.

Ophthalmia.

Tempus, iij, 11, 14, 16, 21.

Solutio, vj, 17.

Doloris cura, vj, 31; viij, 46.

*Tarditatis et Mor-
sus tempus*, iij, 17.

- Hebetudinis,
 Glaucomatis *et*
 Humiditatis *ae-*
tas, iij, 31.
 Coecitas, *in me-*
lancholicis, vj, .
 56.
 OFFICIUM medici,
 aegri, etc., j, 1.
 OMENTUM.
 Crassius, *infoe-*
cundam facit, v,
 46.
 Excidens *putre-*
scit, vj, 58.
 ORGASMUS. Vid.
 Turgens materia.
 OS.
 Ulcerationum.
Tempus, iij, 21.
Aetas, iij, 24.
 Amari *cura*, iv,
 17.
 OSCITATIO.
Solvitur vino, vij,
 56.
 OSSA.
Frigus laedit, v,
 18, 22.
 Laborantis *progn.*
 vij, 2.
 Nudati *progn.* vij,
 19.
Cura, *calor juvat.*
 v, 22.
 Dissectum, *non*
cealescit, vj, 19;
 vij, 28.
 Fracta *calor ju-*
vat, v, 22.
 Abscessus, *in ul-*
cere diuturno,
 vj, 45.
A sphacelo, vij,
 77.
Παροξισμός. vj, 26.
 PAROXYSMUS.
Sign. j, 12; ij, 13.
Progn. iv, 30.
Cibus nocet, j, 11,
 9.
 PARTUS DIFFICI-
 LIS.
In tenuitate p. n.
a feb. v, 55.
Sternutatio juvat,
 v, 35.
 PECTEN. Dolor
quid natet, vij,
 39.
 PECTUS. *Frigus*
laedit, v, 24.

- Dolor. Vid. Dolor.
- PERINAEUM.**
Dolor quid notet,
 iv, 80; vij, 39.
- PERIPNEUMONIA.**
 Vid. in Pleuritide.
- PERVERSA,** sive
 Distorta pars.
Progn. in febre, iv,
 35, 49; vij, 58,
 73.
- PHLEBOTOMIA.**
 Vid. V. S.
- PHRENITIS.** Vid.
 Delirium.
- PHTHISIS.**
Tempus, iij, 13,
 16, 22.
Aetas, iij, 29; v,
 9; viij, 7.
Causa, a pleuriti-
de, v, 15.
A sputo sangui-
nis, vij, 15, 56,
 78.
Puris, vij, 16,
 78.
Ab haemorrhoidi-
bus, vj, 12.
Progn. lethalis.
- A tempore,* iij,
 10.
A natura, viij, 8.
A diarrhoea, v,
 12, 14; vij, 78.
A sputo, v, 11;
 vij, 16, 78.
Puris purgatio
sursum, vij, 78.
Diaeta, v, 64.
Purgatio, iv, 8.
- PINGUES, Crassi.**
Progn. ij, 35.
Mortis, ij, 44.
Purgatio, ij, 35;
 iv, 7.
 Gracilis.
Purgatio, ij, 35;
 iv, 6.
Gravidæ p. n.
progn. v, 44.
- PITUITA.**
Conclusæ solutio,
 vij, 54.
Fluxus a capite,
 vij, 30.
- PLEURITIS.**
Tempus, iij, 23.
Aetas, iij, 30.
Qui minus obno-
xii, vj, 33.
Progn. vij, 11.

- A sputo, quoad tempus* j, 12; v, 8, 15.
Diarrhoea lethalis, vj, 16.
Dolor vid. Dolor Lateris.
Peripneumonia. Tempus, iij, 23.
Aetas, iij, 30.
Progn. vij, 12.
Mala a pleuritide, vij, 11.
Diarrhoea lethalis, vj, 16.
PLUVIA. Vid. in *Tempestate.*
PODAGRA.
Tempus, iij, 16, 20; vj, 55.
Aetas, iij, 31.
Causa, vj, 29, 30.
Qui non obnoxii, vj, 28, 29, 30.
Progn. vj, 49.
Dolorem frigida solvit, v, 25.
POTUS.
Consuetus praefertur, ij, 38.
Effectus, ij, 11.
- Multi pregn.* vij, 7.
PRAEDICTIO.
Acutorum incerta, ij, 19.
PRAEGRANS. Vid. *Gravida.*
PRAEPUTIUM.
Resectum non coalescit, vj, 19.
PRURITUS.
Gingivarum, aetas, iij, 25.
Corporis totius, Aetas, iij, 31.
PURGATIO PER ALVUM.
Purgandum.
Vere, vj, 47.
Hyeme, iv, 4.
Non purgandum.
Aestate, iv, 7.
Sub cane, etc. iv, 5, 9.
In vigore morbi, ij, 29.
In extenuatis, ij, 35; iv, 6.
Qui purgandi, ij, 8; iv, 18, 20; vij, 67.

- Quae purgandae,
 v, 36.
 Purgandi.
 Difficulter vom-
 mentes, iv, 7.
 Melancholici, iv,
 9.
 Tabidi, iv, 8.
 Oculis dolentes,
 vj, 31.
 Debilis sudans,
 vij, 61.
 Gravida, quando,
 iv, 1; v, 29.
 Purganda.
 Concocta, j, 22.
 Turgentia, iv, 1,
 10; v, 29.
 Qua via purgan-
 dum, j, 21; vij,
 61.
 Praeparatio ad
 purgationem, ij,
 9; iv, 13; vij,
 70.
 Quanta purgatio-
 ne opus, j, 23.
 Iuvanda, aut
 Sistenda, quomo-
 do, iv, 14, 15.
 Finis signa iv,
 12.
- Progn. ab excre-*
 mentis, iv, 21.
A spasmo, v, 1;
 vij, 25.
 Bonae purgatio-
 nis sign. j, 2,
 23, 25; iv, 2,
 3.
 Noxia.
 In genere, j, 2, 25;
 iv, 2, 3.
 Sub cane, etc., iv,
 5.
 In sanis, ij, 36,
 37; iv, 16.
 In Crisi, j, 20.
 Spontaneae progn.
 j, 1, 2.
 Hypercatharsis.
 Progn. v, 4; vij,
 41.
- PUS.
 Generationis sign.
 ij, 47.
 Calor juvat, v, 22.
 Frigus impedit, v,
 20.
 Progn. vj, 41; vij, 8.
 Boni nota, vij, 44,
 45.
 Curae cautio, vj,
 27.

- Puris sputum.**
Causa a sanguinis
sputo, vij, 15,
 78.
A vomitu sangui-
nis, vij, 78.
Progn. vij, 16,
 78.
E capite effluens,
eius dolorem sol-
vit, vj, 10.
In ventre, Causa,
 vj, 20; vij, 22.
In urina, quid no-
tet, iv, 75, 81.
In utero, Cura, v,
 47.
PUSTULAE.
Ulcerosae, Vere
fiunt, iij, 20.
Latae, quales sint,
 vj, 9.
PUTREDINES.
Tempus, iij, 16,
 21.
QUIES. Vid. in Mo-
 tu.
RABIES. Vid. in De-
 lirio.
RAUCEDO.
Tempus, iij, 13,
 20, 23.

Progn. in sene, ij,
 40.

RATIO. Vid. Mens.
Rationi fidendum,
 ij, 27, 52.

RECIDIVUS MOR-
BUS. Vid Mor-
 bus recidivus.

REFECTIO. Vid.
 Cibus.

REGIO.
Cautio in Diaeta,
 j, 17.

In Medicamentis,
 j, 2.

Mutatio, quos ju-
vet, ij, 45.

REMEDIIUM.
Quali opus, j, 6.
Gradus, viij, 6.

RENES.
Sanguinis proflu-
entis sign. iv,
 75, 78.

Suppuratorum
symptomata, vij,
 36.

Ulceris sign. iv,
 75.

Pili, et
Carunculae, iv,
 76.

REPLETIO.

Differentia, ij,

11.

Extrema periculosa, j, 3, 4; ij, 4, 17, 51; vj, 39.

Cura, ij, 22.

RESPIRATIO diffi-

cilis. Dyspnoea.

Aetas, iij, 31.

Progn. in febre, iv, 68.

In feb. contin. iv, 50.

RIGOR.

Causa, frigus, v, 17, 20.

Focus, v, 62.

Signum est quotidianæ feb. iv, 63.

Solvit feb. ardentem, iv, 58.

Progn. in febre, iv, 29, 46.

Malus a multo potu, vij, 7.

Cura. Calor mitigat, v, 22.

RUCTUS ACIDUS.

Progn. vj, 33.

Bonus in Lienteria, quando, vj,

1.

SANGUIS.

Collecti in mammis progn. v, 40.

Fluxus tempus, iij, 20.

Causa, calor, j, 16.

Frigus, v, 24.

Progn. in feb. iv, 27.

A convulsione, etc. v, 3, vij, 9.

Malus in ulcere, vij, 21.

Diaeta, v, 64.

Cura, frigus, v, 19, 23.

E capite progn. vj, 10.

Per nares.

Aetas, iij, 27.

Progn. in quartana, viij, 3.

Bonus in menstruis deficientibus, v, 33.

Solvit surditatem, vj, 60.

- Capitis dolorem*,
vj, 10.
- Abscessum*, iv,
74.
- In ventrem progn.*
vj, 20.
- Sputum.*
Aetas, iij, 29.
- Progn.* vij, 15, 78.
- In febr. contin.* iv,
27.
- Spumans, e pul-*
mone, v, 13.
- Vomitus.*
Progn. Bonus sine
febre, vij, 37.
- Malus*, ij, 25.
- Cum febre*, vij,
37.
- Tabes sequitur*,
vij, 78.
- Cum urina, quid*
notet, iv, 78, 80,
31; vij, 39.
- Per alvum.*
Niger bonus, iv,
25.
- Malus*, iv, 21, 23.
- SANITAS.** *Sign.* vj,
2.
- SATIETAS.** *Quae*
mala, ij, 4.
- Vid. Repletio.*
- SATYRIASIS.**
Aetas, iij, 26.
- SECUNDAE.**
Sternutatio expel-
lit, v, 49.
- SEMEN.** *Progn.* vj,
2.
- SELEX.** *Vid. in Ae-*
tate.
- SEPTUM TRANS-**
VERSUM.
Vulnus lethale, vj,
18.
- SICCITAS.** *Vid. in*
Tempestate.
- SIGNA.** *Vid. Affe-*
ctus, cuius sunt.
- SINGULTUS.**
Causa, vj, 39.
- Ab hepate inflam-*
mato, v, 58.
- Progn. malus in*
haemorrhagia,
v, 3.
- In hypercatharsi*,
v, 4; vij, 41.
- A vomitu*, vij, 3.
- Ab Ileo*, vij, 10.
- Ab hepate inflam-*
mato, vij, 17.

- Cura sternutatio*,
v^j, 13.
- SITIS.**
Non magna, ubi.
Progn. nocturna, v, 27.
In purgante, iv, 19.
In feb. Leipyria,
iv, 48; v^{ij}, 72.
Diaeta, Lacnocet,
v, 64.
Expletur citius,
quam fames, ij, 11.
- SOMNUS VIGILIAE.**
Mali, ij, 3; v^{ij}, 71.
Somnus.
Progn. ij, 1.
In febre, iv, 67.
In vertigine, v^{ij}, 15.
Bonus, in delirio,
ij, 1, 2.
Post sitim, v, 27.
Effectus, iv, 14, 15.
Longi tempus, j, 15.
Vigiliae.
- Aetas*, iij, 24, 31.
Prognosis mala,
v^{ij}, 71.
- SPASMUS, Convulsio.**
Aetas, iij, 25.
Causa, frigus, v, 17, 20.
Repletio aut
Inanitio, v^j, 39.
In melancholicis,
v^j, 56.
In ulcere, quando.
v. 65.
Futuri in feb. sign.
iv, 68.
Progn. in febre,
ij, 26.
Malus in febre, iv, 66, 67.
In vigiliis, v^{ij}, 18.
In ardore, v^{ij}, 13.
In haemorrhagia,
v. 3; v^{ij}, 9.
In Ileo, v^{ij}, 10.
Ab Ellebor. iv, 16.
Ab hypercatharsi,
v, 4.
In fluore muliebri,
v, 56.

- Lethalis. In febre* SPIRITUS. Vid.
contin. iv, 49. Respiratio.
A purgante, vij, SPUMA.
25. Oris. *progn. ij,*
Ab Elleboro, v, 1. 43.
In ebrio, v, 5. In sputo sangui-
In teste dextro, nis, *unde, v, 13.*
vij, 11. In alvi excremen-
In vulnere, v, 2. tis, *unde vij, 30.*
Cura. Calor miti- Bullae in urina,
gat, v, 22. *quid notent, vij,*
Frigus levat, v, 54.
25. SPUTUM.
Solvitur a febre, *Progn. in febr.*
iv, 57. *contin. iv, 47;*
A quartana, v, *vij, 69.*
70. In pleuritide, j,
Tetanus. 12.
Causa, frigus, v, In phthisi, v, 11;
17, 20. *vij, 78.*
In ulcere, quando. Sanguinis. Vid.
v, 65. Sanguinis spu-
Progn., v. 6. tum.
Malus in ardore, Puris. Vid. Puris
vij, 13. sputum.
Cura, frigida, v, STATURA COR-
21. PORIS, ij, 54.
Calor mitigat, v, STERILIS.
22. Mas. v. 63.
Solvitur a febre, Mulier. Vid. Mu-
iv, 57. lier.

- STERNUTATIO.**
Causa, vij, 51.
Solvit singultum,
 vj, 13.
Iuvat partum dif-
ficilem, v, 35.
Expellit secundas,
 v, 49.
- STRANGULATIO.**
Progn. ij, 43.
- STRANGURIA.**
Tempus, iij, 16,
 20, 22.
Aetas, iij, 31.
Symptomata, iv,
 80; v, 58; vij,
 39.
Progn. ab Ileo, vj,
 44.
Cura. V. S. et vi-
num, vij, 48.
- STRUMA.** *Aetas*,
 iij, 26.
- STUPOR.**
Malus in vulnere
Capitis, vij, 14.
- SUDOR.**
In febre, tempus,
 iij, 6.
In morte, cui, v,
 71.
Particularis, mor-
- bi sedem notat*,
 iv, 38.
Progn. j, 12; vij,
 79.
In febre, iv, 36.
Malus in feb. con-
tin. iv, 56.
In crisi, qualis,
 vij, 4.
Horror malus, vij,
 4.
Calidus, quid no-
tet, iv, 42.
Frigidus malus,
 iv, 42; viij, 4.
Progn. in feb., iv,
 37.
Multus et conti-
nuus, quid no-
tet, v, 42; vij,
 61.
A somno, unde,
 iv, 41.
Ubi malus, viij,
 4.
Cura, iv, 41; vij,
 61.
Hydroa. Tempus,
 iij, 21.
- SUFFITUS.** Vid.
 Fotus.
- SUFFOCATIO.**

- Progn. in febre,*
iv, 34; vij, 58.
- SUPERCILIUM:**
Distorti, in febre,
contin. progn.
iv, 49; vij, 73.
- SURDITAS.**
In febre contin.
lethalis, iv, 49;
vij, 73.
Solutio, per al-
vum, iv, 28.
In febre, iv, 60.
- SUSPIRIA.**
In acutis, cum feb.
mala, vj, 54.
Vid. Respiratio.
- TABES.** *Vid. Phthi-*
sis.
- TEMPESTAS AN-**
N.
Concedendum ei,
j, 2, 17.
Morbos indicat,
j, 12.
In alia alii morbi,
fiunt, iij, 19.
Prog. ij, 34, viij,
8.
Mutatio.
Morbi causa, iij,
1, 4, 8.
- Quos juvet,* ij, 45.
Siccitas.
Salubris, iij, 15.
Morbi, iij, 7, 16.
Pluvia.
Minus Salubris,
iij, 15.
Morbi, iij, 16.
Ver.
Salubris, iij, 9.
Pueris conducit,
iij, 18.
Diaeta, j, 15, 18.
Medicina facien-
da, vj, 47; vij,
53.
Morbi, iij, 20; vj,
55.
Progn. iij, 11, 12.
Aestas.
Senibus utilis, iij,
18.
Diaeta, j, 18.
Purgatio, iv, 4, 6.
Morbi, ij, 25; iij,
6, 21.
Progn. iij, 2, 6,
13, 14; viij, 8.
Autumnus.
Aetas media va-
let, iij, 18.
Diaeta, j, 18.

- Periculosus est*, *Inflammationis*
 iij, 9. *aetas*, iij, 26.
Malus tabi, iij, 10. **TORPOR.** *Effectus.*
Morbi, ij, 25; iij, v, 25.
 4, 22; vj, 55. **TRANSPIRATIO.**
Progn. iij, 4, 13, *Progn.* vij, 69,
 14. 79.
Hyems. *In Viro.* V. 63.
Mediae aetati com- **TREMOR.**
moda, iij, 18. *Solutio in feb. ar-*
Diaeta, j, 15, 18. *dente*, vj, 26.
Purgatio, iv, 4, **TRISTITIA.** Lon-
 7, 9, 12. *gae.*
Morb. ij, 25; iij, *Effectus*, vj, 23.
 23. **TUBERCULA,**
Progn. iij, 2; ij, *φύματα.*
 12; viij, 8. *Tempus*, iij, 20.
TENESMUS. *Aetas*, iij, 26.
Progn. in grvida, *Progn. a ruptione,*
 vij, 27. vij, 8.
TERROR. *Curae, Cautio*, ij,
Aetas, iij, 24. 15.
Malus in febre, iv, *In articulis in feb.*
 67. *louis*, iv, 44;
TESTES. vij, 63.
Progn. a convul- *Causa, Cibi copia,*
sione, vij, 11. iv, 45, vij, 64.
TETANUS. *Vid. in* *Cura, frigida le-*
Spasmo. *vat*, v, 25.
TIMOR. *Longi ef-* *In urethra.*
fectus, vj, 23. *Solutio*, iv, 82;
TONSILLAE. vij, 57.

Εξανθήματα, vj, 9.
TUMOR.

Progn. mollis bonus, v, 67.

Evanescens progn.
 v, 65.

In ulcere progn.
 v, 66.

TURGENS materia.

Ubique et semper educenda, j, 22;
 iv, 1, 10; v, 29.

TUSSIS.

Tempus, iij, 5, 13,
 20, 23.

Aetas, iij, 24, 31.

Causa frigus, v,
 24.

Progn. in hydropse desperata, vj,
 35; vij, 47.

Sicca in feb. ardente progn. iv,
 54.

Gibbi a tussi, progn. vj, 46.

VARICES.

Calvis non fiunt.
 vj, 34.

Solvent delirium,
 vj, 21.

VENAE SECTIO.

Vere instituenda,
 vj, 47; vij, 53.

Quanta opus, j,
 23, *juvat in Capitis dolore*, v,
 68.

Solvit oculorum dolorem, vj, 31;
 vij, 46.

Dysuriam, vj, 36.

Stranguriam, vij,
 48.

Fluxiones, vj, 22,
Nocet gravidæ, v,
 31.

VENTRICULUS.

Austus et Dolor, in feb. malus,
 iv, 65.

Cura, Purgatio,
 iv, 17.

Vulnus, lethale,
 vj, 18.

VENTUS.

Auster. Morbi, iij,
 5, 17.

Progn. iij, 12, 13,
Boreas. Morbi, iij,
 5, 17.

Progn. ij, 11, 12,
 13, 14.

- VENTRIS Mutatio.**
 Vid. Alvi Mu-
 tatio.
Partes. Vid. Pin-
 guis.
Dolor. Vid. Do-
 lor.
Calor. Vid. Calor.
Ventris turbatio.
Solvit surditatem,
 iv, 60.
Spontaneae progn.
 j, 2.
VER. Vid. in Tem-
 pestate.
VERATRUM vid.
 Elleborus.
VERMES et
VERRUCAE. *Aetas*
 iij, 26.
VERTICULUM.
Luxationis aetas,
 iij, 26.
VERTIGO.
Tempus, iij, 17,
 23.
Aetas, iij, 31.
Tenebricosa, ma-
la, viij, 15.
Cura, Purgatio,
 iv, 17.
VESICA. *Laborantis sign.,*
 iv, 80; vij, 39.
Progn. in sene, vj,
 6.
Calor juvat, v, 22.
Calculi aetas, iij,
 26.
Sign. iv, 79.
Vulnus lethale,
 vj, 18.
Ulceris sign. iv,
 75. 81.
Scabiei sign. iv, 77.
VIGILIAE. Vid. in
 Somno.
VIGOR Vid Morbi
 Vigor.
VINUM. *Curat.*
Θωπήξας fames, ij,
 21.
Ἀσχητόν oculorum
dolores, vj, 31;
 vij, 46.
Ἰσχυράτερος affectus
varios sedat, vij,
 56.
VISCERA, Dolor.
 Vid. Dolor.
VISUS.
Progn. in febr.
contin. iv, 49;
 vij, 73.

- Hæbetis tempus,*
 iij, 5.
Aetas, iij, 31.
VITA.
A calore est, viij,
 18.
Brevis est, j, 1.
ULCUS.
Tempus, iij, 20.
 21.
Progn. vj, 4.
A pulsu, vj, 21.
In tumore, v. 65.
In hydrope, vj, 8.
Iuvat calor, v, 22.
Nocet frigus, v,
 20, 22.
Diurni progn.
 vj, 45.
Oris. Vid. Oris ul-
ceratio.
UMBILICUS.
Inflammationis.
aetas, iij, 24.
Doloris progn. iv,
 11.
UNGUES.
Nigrorum progn.
 viij, 12.
VOMITUS.
Tempus, iij, 21.
Aetas, iij, 24
- A tuberculo rupto,*
 vij, 8.
Ubi opus, iv, 17,
 18; vij, 61.
Aestate convenit,
 iv, 4, 6.
Praeparatio, vij,
 70.
Progn. j, 23; vij,
 3.
Malus in Ileo, vij,
 10.
In Lienteria hye-
me, iv, 12.
Spontaneus Progn.
 j, 2.
Solvit diarrhoeam,
 vj, 15.
Sanguinis.
Progn. vij, 78.
A febr. vij, 37.
Malus, iv, 25.
Cura, vij, 37.
Solutio, per men-
strua, v, 32.
Bilis in Cerebro di-
viso, vj, 50.
Ab atra bile, le-
thalis, iv, 22.
URETHRA.
Tuberculi solutio
 iv, 82; vij, 57.

URINA.

Alba, pellucida,
 mala, iv, 72.
 Alba, multa crassa, abscessu liberat, iv, 74.
 Crassae, grumosae, paucae, Progn. iv, 69.
 Multa, noctu quid notet, iv, 83.
 Solvit morbum, vij, 44.
 Nubeculae progn. iv, 71.
 Sedimentum. Progn. iv, 69.
 Biliosum, quid notet, vij, 32.
 Divulsa quid notet, vij, 33.
 Turbata, quid notet, iv, 70.
 Foetida, quid notet, iv, 81.
 Bullarum, progn. vij, 34.
 Pinguedo, quid notet, vij, 35.
 Sanguis, e renibus aut vesica, iv, 75.
 E renibus, iv, 78,

E vesica, iv, 80, 81, vij, 39.
 Sanguis et grumi, quid notent, iv, 80; vij, 39.
 Grumosae progn. iv, 69.
 Pus, unde, iv, 75, 81.
 Carunculae, et Pili, unde, iv, 76.
 Farinam crassiorem referentis progn. in feb. vij, 31.
 Furfures, quid notent, iv, 77.
 Squamae, quid notent, iv, 81.
 Arena calculi sign. iv, 79.
 Progn. in genere, j, 12; vij, 66, 79.
 In feb. contin. iv, 47; vij, 69.

UTERUS.
 Temperies, moderata foecunditatis causa, v, 62.
 Calor juvat, v, 22.
 Os durum, clausum est, v, 54.

In gravida clausum est, v, 51.

Inflammati sign.
v, 58.

Suppurati Cura,
v, 47.

Erysipelas in gravida lethale, v,
43.

VULNUS.

Progn. a tumore,
v, 65.

Spasmus lethalis,
v, 2.

Atra bilis per alvum lethalis, iv,
23.

Non coalescens, vj,
19, 24; vij, 28.

Lethale, vj, 18.

Cerebri. Vid. Cerebrum.

-- --

•

